

Put...

Do bolje banke

Boljeg svijeta

Bolje budućnosti

Godišnja
financijska
izvješća
2022.

Oснаžujemo
razvoj zajednice.

Godišnja financijska izvješća

2022.

Sadržaj

Izvešće Uprave

Obraćanje Predsjednice Uprave	<u>6-9</u>
Gospodarsko okruženje u Bosni i Hercegovini	<u>10-11</u>
Opis poslovanja	<u>12-17</u>
Financijski pregled i pregled poslovanja	<u>18-23</u>
Rukovodstvo i organizacija upravljanja	<u>24-25</u>

Financijska izvješća

Odgovornost za financijska izvješća 28

Izvešće neovisnog revizora dioničarima
UniCredit Bank d.d. Mostar 29-33

Izvešće o računu dobiti ili gubitka
i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti 34-35

Izvešće o financijskom položaju 36

Izvešće o novčanim tokovima 37-38

Izvešće o promjenama na kapitalu 39

Bilješke uz financijska izvješća 40-139

Dodaci

Dodatak A - Adrese i telefoni 140

Dodatak B - Poslovna mreža UniCredit Bank d.d.
na dan 31. prosinca 2022. godine 141-142

Obračanje Predsjednice Uprave

Priznanja i nagrade uvijek su podsticaj da budemo još bolji, a poseban značaj imaju kada dođu kao kruna na još jednu uspješnu, izuzetno zahtjevnu poslovnu godinu.

Poštovani klijenti, dioničari i poslovni partneri,

Sa zadovoljstvom predstavljamo poslovne rezultate koje je UniCredit Bank d.d. (u nastavku Banka) ostvarila u 2022. godini. Zahvaljujući odlučnosti i napornom radu naših djelatnika da UniCredit Unlocked strategiju provedemo u djelo, razumijevanju i posvećenosti našim klijentima te značajnijim finansijskim kriterijima, poziciju vodeće banke u BiH opravdali smo i u 2022. godini, te ponovno dokazali da imamo veoma održiv poslovni model.

Želim da istaknem nekoliko brojki koje naglašavaju naše snažne performanse. Prihod od 278,3 mln KM (+16,8% na godišnjoj razini) potvrđuje našu poziciju regionalnog lidera s visoko profitabilnom franšizom. Kreditni plasman u svim poslovnim linijama bio je izuzetan te smo vratili svoj prirodni tržišni udio pažljivo upravljajući rizicima, što je doprinijelo porastu neto kamatnog prihoda od 9,9% u odnosu na prethodnu godinu. Uz kapital i likvidnost, kvaliteta aktive je treći čimbenik cjelokupnog uspjeha Banke koju dugi niz godina prati stabilnost i kvaliteta portfelja. Rast troškova bio je umjeren, +5,9% u odnosu na prethodnu godinu, potvrđujući troškovnu efikasnost u vrlo zahtjevnoj godini, s omjerom troškova i prihoda od 42,9%. Konačno, dobit prije oporezivanja dostigla je 143,5 mln. KM, s iznimno jakim RoAC-om od preko 24%. Svjesni pogoršanja makroekonomskog scenarija, poduzeli smo proaktivne mjere kako bismo nastavili ispunjavati potrebe naših klijenata. Ubrzali smo uvođenje kapitalno zaštićenih investicijskih proizvoda i oprezno prilagođavali naše kriterije rizika, kako bismo očuvali kvalitetu našeg kreditnog portfelja. Također, pomno smo procjenjivali naše troškove, da bismo zadržali svoju učinkovitost u okruženju visoke inflacije. Što je najvažnije, ostali smo usredotočeni na naše dugoročne ciljeve jačanja franšize, te nastavili s pojednostavljenjem naših operacija, ulaganjem u talente i razvijanjem korijena naše korporativne kulture temeljene na integritetu, odgovornosti i brizi. Uveli smo i FitPath program za naše djelatnike, čiji je primarni cilj podsticanje dobrih navika u cilju njege kvalitete života. Ponosni smo na preko 16.000 sati edukacija i uspostavu Lokalnog up-skilling (More2Know) programa kojim jačamo dijeljenje znanja i iskustava između svih djelatnika Banke.

Priznanja i nagrade uvijek su podsticaj da budemo još bolji, a poseban značaj imaju kada dođu kao kruna na još jednu uspješnu, izuzetno zahtjevnu poslovnu godinu. Počastvovana sam priznanjem The Banker magazina, koji izdvaja našu visokokvalitetnu uslugu, odlično korisničko iskustvo, predanost inovacijama te vrijedne napore u osnaživanju razvoja lokalne zajednice. Osim toga, ponijeli smo i brojna priznanja magazina Euromoney i Global Finance, koja nas svake godine posebno obraduju, jer biti među najboljim globalnim igračima na ovom području još je jedan od primjera kako kvalitetno UniCredit može asistirati kompanijama u BiH u njihovom rastu i prosperitetu. Kontinuirano unaprjeđujemo m-ba aplikaciju, što su prepoznali, kako naši klijenti tako i stručna javnost, te već treću godinu zaredom nosimo titulu najbolje mobilne aplikacije prema izboru magazina „Banke&Biznis” u okviru godišnje dodjele nagrada "Zlatni BAM".

Bit našeg postojanja jeste da podržavamo naše klijente i zajednice u kojima djelujemo. Nastojali smo obezbijediti konkretna rješenja za klijente koji osjećaju posljedice pandemije na svoje poslovanje. Realizirali smo kreditne linije u suradnji s ministarstvima Kantona Sarajevo, Tuzlanskog Kantona te Unsko-Sanskog kantona, uz subvenciju troškova kamate za klijente s ciljem podsticaja razvoja male privrede. Nastavili smo s podrškom velikom broju malih i srednjih preduzeća u sektoru turizma te smo im, potpisivanjem Plana podrške s USAID Turizmom, pružili pristup nužno potrebnim sredstvima za održavanje poslovanja i očuvanje radnih mjesta. Istakla bih i partnerstvo s Njemačkom razvojnom bankom (KfW), koje će u značajnoj mjeri imati pozitivan efekat na mikro, mala i srednja preduzeća te im omogućiti da, kroz finansijsku podršku, bez troškova kamate i naknade, saniraju negativne posljedice uzrokovane pandemijom. Postali smo i partner projekta financiranja digitalizacije malih i srednjih kompanija u okviru "Go Digital in BiH", EBRD programa u BiH. Sigurna sam da će mnogobrojna preduzeća iskoristiti ovu priliku i ojačati konkurentnost kako na domaćem, tako i na međunarodnom tržištu, ulažući u inovativne tehnologije, vještine i usluge, kako bi rasli na održivim osnovama.

Strateški plan UniCredit Unlocked stavlja ESG u centar svih naših odluka i akcija: od životne sredine, preko upravljanja, pa do načina na koji podržavamo zajednice u kojima posluje. Našim ekološkim misijama podržavamo aktivnosti ronilačkih klubova u čišćenju jezera i rijeka u BiH, gdje se i volonterski priključujemo. Kontinuirano provodimo i finansijske edukacije namijenjene našim sugrađanima, a studentima završnih godina ekonomskih fakulteta u BiH smo, u sklopu Mini MBA programa, pružili dodatnu nadogradnju znanja kroz praktično iskustvo naših stručnjaka, kako iz Banke tako i iz Grupe UniCredit. Kampanju „Moj krug podrške“ provodimo već četvrtu godinu za redom, a kako bismo proširili doprinos naše pink misije, krenuli smo s finansijskim edukacijama za članice Udruga iz mreže Think Pink širom BiH, s ciljem povećanja nivoa finansijske pismenosti svake žene uz proširenje dugoročnih programa edukacije i promocije zdravlja. Uz to smo uveli niz kreditnih linija sa specijalnim uvjetima, koje omogućavaju efikasnije upravljanje finansijskim sredstvima kroz uspostavljanje vlastite proizvodnje solarne energije te korištenje vozila na električni pogon. Bazirajući se na znanju i iskustvu UniCredit Grupe, Banka je kapacitirana da pruži snažnu podršku klijentima za prelazak na zelenu

energiju kroz nabolje prakse iz Europe te kroz inovativne proizvode i usluge, što će otvoriti nove prilike za naše kompanije.

S obzirom na to da je naš dugoročni rast i uspjeh izgrađen na čvrstim temeljima UniCredit Grupe i ambicioznom planu digitalizacije, poduzeli smo mjere za provođenje promjena na sljedeća tri stuba na kojima možemo graditi i ubrzati naš daljnji rast: pojednostavljenje, digitalizacija i usmjerenost na klijenta te sa zadovoljstvom mogu reći da naši rezultati doprinose unaprjeđenjima na više razina. Digitalizacija nosi mnogo benefita i koristi, ali je pred nama još mnogo posla, kako u zakonskom okviru koji je velika kočnica digitalne transformacije, tako i u promjeni navika u smjeru pozitivnih promjena koje digitalizacija donosi. Paralelno, radimo intenzivno na simplifikaciji procesa i usluga kako bismo našim klijentima, kroz prednosti koje nudimo, osigurali najbolje korisničko iskustvo, a istovremeno našim djelatnicima otvorili mogućnosti za snažno usavršavanje svojih kompetencija.

Nema dileme da je pred nama još jedna izazovna poslovna godina. U nadolazećem razdoblju prilagodit ćemo se makro-ekonomskim prilikama te nastaviti podržavati naše klijente i zajednice, čiji smo dio, kako bismo osigurali održivost našeg poslovanja. Istovremeno, ostvarujemo našu ambiciju da postavimo nova mjerila za bankarstvo, neumorno radeći kako bismo služili svim našim partnerima.

Znamo da je uspjeh naših klijenata, naših dioničara i naših ljudi neraskidivo povezan, a najbolja poslovna strategija za našu banku je upravo zadovoljstvo svih uključenih strana.

U ime Uprave Banke i osobno ime želim zahvaliti svim klijentima i poslovnim partnerima na ukazanom povjerenju, te doprinosu i posvećenosti svih djelatnika Banke koji pokreću naš poslovni rast.

S poštovanjem,

Amina Mahmutović
Predsjednica Uprave Banke

Gospodarsko okruženje u Bosni i Hercegovini

— Makroekonomski osvrt na 2022. godinu

Iako je prema početnim očekivanjima 2022. godina u globalnom ekonomskom smislu trebala biti obilježena završetkom pandemije i postati godinom potpunog gospodarskog oporavka, događaji koji su uslijedili doveli su do potpuno suprotnih efekata. Zajedno s Covidom, problemi u opskrbnom lancu koji su mučili poduzeća i potrošače počeli su jenjavati, ali krajem veljače 2022. godine započeo je rat u Ukrajini. Taj rat koji je trajao kroz cijelu 2022. godinu (i još uvijek traje) prouzročio je velike poremećaje na svjetskim energetske tržištima. Posebno se to odnosi na europske zemlje koje su se oslanjale na ruski prirodni plin, i značajno je pridonio problemu globalne inflacije. Nestašice goriva i hrane uzrokovane ratom pogoršavaju postpandemijsku inflaciju. Prekidi u opskrbnom lancu također su glavni čimbenik koji je doprinio inflaciji, iako bi dio pritiska na opskrbu zapravo trebao biti povezan s iznenađenim porastom potražnje. Prije sukoba, Rusija i Ukrajina su zajedno činile četvrtinu svjetskog izvoza pšenice, a Rusija je glavni dobavljač fosilnih goriva, posebno u Europi.

Zapadne zemlje su zbog napada Rusije na Ukrajinu tijekom godine uvele brojne ekonomske i financijske sankcije Moskvi, pri čemu je Europska unija donijela čak devet paketa kaznenih mjera, od koji posljednji 16. prosinca. Sankcije su rezultirale vrtoglavi rastom cijena na globalnim tržištima energije. U svim regijama, hrana i gorivo su u prosjeku činili više od polovine inflacije ove godine. Na svjetskim burzama u 2022. godini cijene dio-

nica su oštro pale zbog niza razloga, od rata u Ukrajini do slabosti kineske ekonomije.

Energetska pozicija Bosne i Hercegovine je složena, ali nije previše zabrinjavajuća. I dalje se preporuča oprezan pristup opskrbi i potrošnji. Što se tiče električne energije, Bosna i Hercegovina je neto izvoznik električne energije, gdje se otprilike jedna trećina ukupne proizvodnje u normalnim godinama može izvesti, što ju čini manje ranjivom od mnogih zapadnoeuropskih zemalja u smislu energetske sigurnosti. Ipak, vlasti preporučuju oprezan pristup potrošnji zbog visokih cijena inputa i suše koja je utjecala na proizvodnju u hidroelektranama.

Dugo je inflacija u Bosni i Hercegovini bila ispod inflacije u eurozoni, ali se u ovom periodu značajno povećala zbog snažnog utjecaja većeg udjela cijena hrane i energije u potrošačkoj korpi. Cijene hrane i energije u Bosni i Hercegovini već su značajno porasle i prije nego što je započeo rat u Ukrajini, što je samo ubrzalo dodatni porast cijena. Bosna i Hercegovina ostaje vrlo izložena višim cijenama robe, sporijem gospodarskom rastu u Europi, glavnim trgovinskim partnerima BiH. Sa zadnjim dostupnim službenim podacima (studenj 2022.) nivo cijena u odnosu na isti mjesec prethodne godine veći je za 16,3%.

Vlasti u Bosni i Hercegovini su raspravljale o mogućim mjerama za ublažavanje inflacijskih pritisaka u smislu smanjenja stopa PDV-a na pojedine skupine proizvoda, prije svega hranu i lijekove, dok bi pad prihoda bio kompenziran rastom ukupnih prihoda zbog rasta cijena i kroz uvođenje posebne više stope PDV-a za neku skupinu luksuznih roba. Također, jedna od inicijativa se odnosila i na ukidanje akciza na gorivo u određenom periodu. Međutim, nijedna od ovih mjera nije provedena. Umjesto njih, entitetske vlade su uvodile neke druge privremene mjere kojima bi se barem djelomično

olakšao život i poslovanje u uvjetima visoke inflacije poput: povećanja mirovina veće od predviđenih, zabrana izvoza drvnih peleta i ograničavanje cijena peleta, subvencioniranje računa za struju za neke kategorije kućanstava, 20% gornje granice cijena električne energije za tvrtke, neoporezivi iznos zaposlenicima do 1.080 KM. Bosna i Hercegovina računa i na energetski paket Europske Unije odobren za zemlje zapadnog Balkana u iznosu od 500 milijuna eura, od čega je 70 milijuna eura namijenjeno izravno za saniranje posljedica poskupljenja energije za gospodarstvo i ugrožena kućanstva u Bosni i Hercegovini.

I ovim potpuno izvanrednim gospodarskim okolnostima u 2022. godini, gospodarski rast pokazao se snažnim u prvoj polovici godine, uz BDP od 5,9%, potaknut je snažnim ulaganjima i većom privatnom potrošnjom. U trećem tromjesečju rast je usporio i iznosio je 2,6%. Domaća potražnja u 1H 2022. godine porasla je zahvaljujući jačanju ulaganja podržanih infrastrukturnim radovima i većom privatnom potrošnjom - ulaganja su posebno potaknuta infrastrukturnim radovima i privatnim ulaganjima.

U lipnju 2022. godine Europsko vijeće izrazilo je spremnost da Bosni i Hercegovini dodijeli status zemlje kandidata. Povjerenstvo je uvjetno preporučilo status kandidata za BiH. Preporuka podrazumijeva ispunjavanje osam uvjeta, od kojih je reforma pravosuđa na vrhu prioriteta. U prosincu 2022. godine, šest godina nakon podnošenja zahtjeva, Bosni i Hercegovini je potvrđen status kandidata za Europsku Uniju. Važno je da BiH iskoristi reformski poticaj potvrde statusa kandidata za članstvo u EU.

Tijekom 2022. godine kreditni rejting zemlje Bosne i Hercegovine je potvrđen od strane

Moody's i Standard&Poor's agencija. Međunarodna rejting agencija Standard and Poor's (S&P) je u veljači 2022. godine potvrdila trenutni kreditni rejting Bosne i Hercegovine, "B" sa stabilnim izgledima. Prema analitičarima S&P-a, kreditni rejting Bosne i Hercegovine mogao bi biti povećan ukoliko dođe do poboljšanja domaćih političkih prilika, uključujući veću razinu suglasja i manje konfrontacija, s fokusom na strukturne reforme i ekonomski rast. U srpnju 2022. godine Moody's Investor Service potvrdio je kreditni rejting Bosne i Hercegovine na B3 sa stabilnim izgledima. Moody's očekuje značajno usporavanje gospodarskih aktivnosti tijekom godine, te procjenjuje rast BDP-a na oko 2,5% u 2022. i 2023. godini. Prema analitičarima, kreditni rejting mogao bi se povećati ako se provedu reforme koje bi ojačale upravljanje zemljom i rješavanje strukturnih izazova koji traju godinama, te dovesti do vidljivog napretka na putu prema Europskoj Uniji.

Očekivanja

Glavni pokretači usporavanja gospodarskog rasta u 2023. godini vjerojatno će biti pad realnog dohotka (vjerojatno će rast realnih plaća ostati negativan u 2023.), priljevi doznaka se usporavaju, uz pad vanjske potražnje (kao glavni trgovinski partneri zemlje u eurozoni suočavaju se s recesijom, dok se značajano usporavanje rasta očekuje u Hrvatskoj i Srbiji). Trend inflacije i izgledi znatno su se pogoršali u 2022. godini i vjerojatno će proširiti svoj utjecaj na kretanja cijena u 2023. Očekuje se da će se inflacija usporiti krajem 2023. i 2024., potaknuto umjerenim cijenama energije i hrane, ali nije vjerojatno da će pasti na razine koje su prevladavale prije nedavnog porasta cijena.

Opis poslovanja

Bankarski sektor u 2022. godini

Tijekom 2022. godine bankarski sektor Bosne i Hercegovine je doživio velike promjene, kako u financijskom tako i u strukturnom smislu. Moratorij na plaćanje koji je nadležno tijelo EU za restrukturiranje banaka nametnulo za Sberbank, rusku banku koja posluje u Europi, doveo je do masovnog povlačenja depozita u dvije podružnice Sberbank koje posluju u BiH. Entitetske agencije za bankarstvo brzo su preuzele kontrolu i prodale podružnice dvjema domaćim bankama, ograničavajući time širenje trenda masovnog povlačenja depozita na druge banke. Banke u Bosni i Hercegovini su zadržale adekvatne zaštitne slojeve kapitala, solidnu dobit, dovoljnu likvidnost, kao i trend smanjenja učešća nekvalitetnih kredita.

Broj banaka na tržištu Bosne i Hercegovine je smanjen za 1 u odnosu na kraj 2021. godine i ukupno posluje 21 banka, s obzirom da se dogodilo procesa pripajanja dvije banke u Federaciji BiH.

Američka središnja banka (Fed) i Europska Centralna banka (ECB) su u 2022. godini započele s povećanjem kamatnih stopa kao odgovor na značajan porast inflacije. U srpnju 2022. godine ECB je povećala kamatne stope prvi put u 11 godina. Slijedilo je povećanje kamatnih stopa u rujnu, koje je bilo najveće u povijesti ECB. Europska Centralna banka (ECB) je tako tijekom 2022. godine provela četiri povećanja kamatnih stopa (srpanj, rujna, listopad i prosinac), čime su stope izašle iz negativnog područja prvi put od 2014. Povećanjem kamatnih stopa ECB pridonosimo smanjenju inflacije i svojim planiranim narednim koracima ponovno se vraća na put ciljne stope inflacije od 2%.

Povećanjem kamatnih stopa, u rujnu 2022. godine, Agencija za bankarstvo Federacije BiH je donijela Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa, kako bi mogla pravovremeno djelovati na moguće negativne učinke na financijski sustav, korisnike financijskih usluga i gospodarstvo BiH.

Porast kamatnih stopa u Bosni i Hercegovini nije imao istu dinamiku niti je pratio iste vrijednosti kamatnih stopa kao ECB. Centralna Banka BiH je u srpnju donijela Odluku kojom se naknada na sredstva iznad obavezne rezerve smanjuje se sa -0,75% na -0,25%. Također, ovom odlukom se sa trenutnih -0,60% na -0,10% smanjuje naknada na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranoj valuti i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom. Na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u domaćoj valuti, KM, naknada se ne obračunava. U prosincu 2022. godine, Centralna Banka BiH je donijela novu Odluku o promjeni kamatnih stopa koja će stupiti na snagu 1. siječnja 2023. godine, na način da se na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u domaćoj valuti, KM – obračunava i isplaćuje naknada po stopi od 25 baznih poena, na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom - obračunava i isplaćuje naknada po stopi od 10 baznih poena. Na sredstva iznad obavezne rezerve, naknada se ne obračunava.

Zadnji dostupni financijski pokazatelji bankarskog sektora Bosne i Hercegovine za 3Q 2022. godine pokazuju da je bankarski sektor stabilan i profitabilan. Ukupna ostvarena dobit prije poreza u devet mjeseci 2022. godine iznosila je 421 milijuna BAM, što je rast od 13.5% u odnosu na isti period prethodne godine. Ukupni prihodi sektora su zabilježili dvoznamenkast godišnji rast, prvenstveno vođeni značajnim porastom nekamatnih prihoda (+18% g/g). Operativni troškovi sektora su porasli za 6.7% g/g, dok su troškovi rezerviranja zabilježili rast od 48% g/g.

Stope rasta volumena kredita su, nakon perioda od deset godina, napokon premašili stope rasta ukupnih depozita na tržištu. Glavni razlog promjeni trenda može se pronaći u velikom odljevu depozita stanovništva u ožujku 2022. godine u dvije podružnice Sberbank koje posluju u BiH. Sa zadnjim dostupnim podacima (studeni 2022. godine), volumen kredita je zabilježio rast od +4.3% u odnosu na kraj 2021. godine. Istovremeno, volumeni depozita su zabilježili porast od +3.2% u odnosu na kraj 2021. godine, kao rezultat smanjenje depozita stanovništva u promatranom periodu za -2.8%, iako su depoziti Pravnih osoba i dalje rasli dvoznamenkastim stopama rasta od 10%.

Očekivanja

S obzirom na makroekonomske projekcije, i u 2023. godini bankarski sektor će poslovati u uvjetima prilično neizvjesne situacije u globalnom okruženju. S obzirom na usporeniji gospodarski rast u zemlji i okruženju, očekuje se da će stope rasta kredita biti nešto sporije nego u 2022. godini. Rezultat je to nastavka inflacijskog pritiska na potrošačku moći i realne plaće, porast kamatnih stopa, ali i još uvijek, neizvjesno okruženje za jačanje investicijskih projekata.

UniCredit Bank d.d. Mostar (u daljnjem tekstu: Banka) je registrirana poslovna banka sa sjedištem u Bosni i Hercegovini i dio je UniCredit Grupe.

Banka svojim klijentima pruža cjelokupnu paletu bankovnih i financijskih usluga koje uključuju poslovanje s pravnim osobama, građanima i financijskim institucijama, poslovanje s inozemstvom, usluge investicijskog bankarstva, te usluge financijskog najma.

Karta mreže poslovnica

Segment Maloprodaje

Organizacija

Maloprodaja nudi široku paletu proizvoda i usluga individualnim i klijentima poduzetničkog bankarstva, te upravlja prodajnom mrežom i direktnim kanalima distribucije.

Prodajna mreža podijeljena je na 9 regija, koje su dalje podijeljene na poslovnice na cijelom području Bosne i Hercegovine kojih je krajem 2022. godine bilo 70.

Poslovanje u 2022. godini

Poseban fokus Banke je na upravljanju iskustvom klijenata što su klijenti prepoznali i potvrdili povećanim nivoom zadovoljstva iskazanim prema istraživanjima provedenim u 2022. godini.

Banka je tijekom 2022. godine kontinuirano radila na pojednostavljenju palete proizvoda potrebama naših klijenata, wuz poseban naglasak na unaprjeđenju i pojednostavljenju procesa.

Klijenti prepoznaju Banku kao pouzdanog partnera, te je tijekom 2022. godine zabilježen značajan porast volumena kredita.

U dijelu kartičnog poslovanja, godinu je obilježio razvoj nove funkcionalnosti unutar

aplikacije mobilnog bankarstva. Nova funkcionalnost omogućava podjelu jednokratnih transakcija na rate učinjenih kreditnim karticama Banke.

Godišnji rast po prihvatu kartičnih transakcija i dalje bilježi trend rasta kod trgovaca koji imaju ugovoren prihvata kartica s Bankom. Poseban fokus u 2022. godini je posvećen podršci u povećanju broja Internet trgovina koje pružaju mogućnost kartičnih plaćanja te je, sukladno tome zabilježen porast kartičnog prometa kod Internet trgovaca, koji imaju omogućen kartični prihvata kod UniCredit Bank.

Tijekom 2022. godine zabilježen je rast u prodaji i korištenju Standard, Silver i Gold paketa, koji su krajem 2021. zamijenili postojeće Modula pakete. Implementirana je nova vrsta računa, Tekući račun s instrumentima raspolaganja, koji podrazumijeva korištenje tekućeg računa uz osnovne instrumente raspolaganja, debitnu karticu, m-ba i e-ba uslugu, te čijim se otvaranjem dodjeljuje Standard paket klijentu. Uvođenjem ovog računa pojednostavljen je proces otvaranja računa i vezanih usluga i optimizirana izlazna dokumentacija.

U 2022. implementirane su nove vrste potvrda klijentima za koje je izvršena automatizacija izdavanja i naplate naknada čime je unaprijeđen cjelokupan proces sa stanovišta klijenta i zaposlenika Banke.

U dijelu Zastupanja u osiguranju u 2022. godini smo uveli IT modul za prodaju proizvoda osiguranja kao i tri nova proizvoda osiguranja Life protection, Putno zdravstveno osiguranje i Životno osiguranje sa periodičnom uplatom i pokrićem od 23 teške bolesti. Ostvaren je rast jednokratnog osiguranja života preko 5 mil KM plaćene premije, te je zabilježen značajan porast u ugovaranju osiguranih kredita i osiguranja nekretnina, te porast u ugovaranju Osiguranja po tekućem računu u odnosu na prethodnu godinu.

U skladu s dugoročnom strategijom Banke na polju razvoja i unaprjeđenja digitalnih kanala poslovanja, tijekom 2022. smo redizajnirali postojeću m-ba aplikaciju te nastavili sa razvojem novih funkcionalnosti poput:

- Podjele jednokratnih transakcija na rate
- Obavijesti za e-uplatnice i odbijene transakcije

Klijentima nastojimo pružiti najkvalitetnije usluge za digitalno poslovanje, te ih kontinui-

rano educirati o prednostima istih. Fokus na podizanju svijesti naših klijenata o prednostima poslovanja putem usluga Mobilnog i Internet bankarstva u 2022. godini, realiziran putem kontinuiranih prodajnih i promotivnih aktivnosti, rezultirao je krajem godine sa preko 223.000 aktivnih korisnika elektronskih usluga što je značajno povećanje u usporedbi s prethodnom godinom. Banka će u skladu s potrebama i navikama klijenata nastaviti razvijati i unaprjeđivati elektronske usluge u narednom razdoblju.

Kontinuiranim procesom optimizacije i unaprjeđenja web stranice Banke, koji se nastavio i tijekom protekle godine, nastojimo poboljšati korisničko iskustvo. Poslovnim korisnicima omogućili smo zakazivanje sastanka putem web stranice, opcija koja je od ranije dostupna individualnim klijentima. Kroz aktivnosti redizajna web stranice Banke korisnicima nastojimo osigurati ugodnu i jednostavnu navigaciju, odnosno pretraživanje željenih informacija i sadržaja sukladno njihovim potrebama.

Bankomatska mreža Banke broji ukupno 269 bankomata, od čega s krajem godine u produkciji imamo 82 uplatno-isplatna bankomata. Na ovim bankomatima je uz osnovnu funkcionalnost isplate gotovine i kupovine prepaid dopune za mobitel (Ihej i ULTRA) moguće izvršiti i uplatu novca na račun 24 sata dnevno, neovisno o radnom vremenu poslovnica.

U skladu s trendom iz prethodnih godina, nastavljeno je i uređenje poslovne mreže Banke u skladu s modernim standardima funkcionalnosti i dizajna, a s ciljem da se našim klijentima osigura efikasno i u konačnici ugodno poslovanje.

Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem za segment Maloprodaje

- Povećanje broja aktivnih klijenata Banke
- Unaprjeđenje klijentskog iskustva u poslovanju s Bankom
- Pojednostavljenje kataloga proizvoda i povezanih procesa u skladu sa potrebama klijenata
- Povećanje korištenja direktnih kanala distribucije

Segment Korporativnog bankarstva

U veoma izazovnoj i zahtjevnoj poslovnoj godini, koja je obilježena snažnim potresom koji je RU-UA kriza izazvala na globalnom europskom i svjetskom tržištu, a u situaciji kada se još uvijek u velikoj mjeri osjećaju negativne posljedice djelovanja COVID-19 pandemije, UniCredit Banka je, zahvaljujući svojoj stabilnosti, dobrim poslovnim praksama iz prethodnih godina, te sposobnosti brze prilagodbe, uspjela ostvariti izvanredne rezultate poslovanja.

Ukupni krediti pravnih osoba bilježe rast od 5,5% u odnosu na prethodnu godinu i iznose 1.570 milijuna KM. Navedeni rast se odrazio i na rast tržišnog učešća Banke u segmentu pravnih osoba, čime je Banka potvrdila poziciju vodeće banke na tržištu kao i najvažnijeg partnera u financiranju privatnih kompanija i javnog sektora u značajnim investicijama u svim granama industrije, posebno u sektorima energije, proizvodnje i trgovine, uz zadržavanje visoke kvalitete kreditnog portfelja, a kao rezultat primjene kvalitetnih metoda upravljanja rizicima.

Depoziti klijenata pravnih osoba na kraju 2022. godine su iznosili 2.192 milijuna KM, bilježe rast tržišnog učešća, te potvrđuju UniCredit Banku kao pouzdanog i sigurnog partnera za financijska sredstva klijenata u svakom trenutku, a posebno u vremenima ekonomske krize i financijskih potresa.

U izuzetno složenim privrednim uvjetima, bit našeg poslovanja i postojanja bio je i ostao da podržavamo naše klijente i naše zajednice. Stoga smo i u ovoj godini, nastojali osigurati konkretna rješenja za klijente koji osjećaju posljedice pandemije na svoje poslovanje. Suradivali smo s ministarstvima na realizaciji kreditnih linija potpisanih s Kantonom Sarajevo, Kantonom Tuzla, te Unsko-Sanskim kantonom, uz subvenciju troškova kamate za klijente s ciljem podsticaja razvoja male privrede. Nastavili smo s podrškom velikom broju malih i srednjih preduzeća u sektoru turizma te smo im, potpisivanjem Plana podrške s USAID Turizmom, pružili pristup nužno potrebnim sredstvima za održavanje poslovanja i

očuvanje radnih mjesta. Pored toga, ističe se i partnerstvo s Njemačkom razvojnom bankom (KfW), koje će u značajnoj mjeri imati pozitivan efekt na mikro, mala i srednja preduzeća, te im omogućiti da, kroz financijsku potporu, bez troškova kamate i naknade, saniraju negativne posljedice uzrokovane pandemijom, ojačaju svoju poziciju na tržištu te nastave put daljnjeg rasta i razvoja za dobrobit lokalnih zajednica u kojima posluju. Također, postali smo i partner projekta financiranja digitalizacije malih i srednjih kompanija u okviru 'Go Digital in BiH', EBRD programa u BiH. Osim što će male i srednje kompanije poboljšati svoju produktivnost te smanjiti troškove i poboljšati energetske efikasnost, ujedno će imati priliku ostvariti financijski benefit koji se isplaćuje po uspješnoj verifikaciji projekta. Na ovaj način, preduzeća koja iskoriste ovu priliku ojačati će konkurentnost kako na domaćem, tako i na međunarodnom tržištu, ulažući u inovativne tehnologije, vještine i usluge, kako bi rasli na održivim osnovama.

Nama su naši klijenti uvijek na prvom mjestu i cilj nam je osigurati najbolju uslugu za naše klijente, praćenu izvanrednim iskustvom i profesionalnom brigom. Vođeni spomenutim ciljem, već niz godina zadržavamo kvalitetu poslovanja što je prepoznato na tržištu, od strane struke i klijenata kroz brojna priznanja, te smo tako dobitnici priznanja The Banker magazina, koji izdvaja našu visokokvalitetnu uslugu, odlično korisničko iskustvo, predanost inovacijama, kao i podršku razvoju privrede, te vrijedne napore u osnaživanju razvoja lokalne zajednice.

Osim The Banker magazina, ponijeli smo i brojna priznanja: magazina Euromoney za tržišnog lidera u kategorijama digitalnih rješenja, najbolji pružatelj usluga transakcionog poslovanja i najbolji pružatelj usluga u financiranju trgovine i Global Finance - Najbolja podskrbnička banka u Bosni i Hercegovini i najbolja banka za financiranje trgovine u BiH. Na ovaj način pokazali smo kako kvalitetno UniCredit može asistirati kompanijama u Bosni i Hercegovini u njihovom rastu i prosperitetu.

Želimo nastaviti podržavati naše klijente iz privatnog i javnog sektora kao vodeća banka na tržištu kroz bolje poznavanje i razumijevanje klijenata, prepoznavanje njihovih potreba, uz iskorištavanje ekspertize i globalnog prisustva UniCredit Grupe u oblastima svih financijskih proizvoda i usluga. Nastavit ćemo biti u službi naših klijenata i naše zajednice, te uvijek činiti pravu stvar.

Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem za segment Korporativnog bankarstva

- Pružamo podršku klijentima i društvenoj zajednici u tranziciji ka održivom društvu, promovirajući ESG kulturu i poslovno djelovanje. U suradnji s Grupom nastavljamo ostvarivati napredak u smanjenju vlastitih emisija, kroz Net-Zero Banking Alliance-u, kao i poboljšanja u dijelu politika uglja, nafte i plina, podržavajući financiranje zelenih aktivnosti za one kompanije koje su se aktivno uključile u fazu ukidanja uglja.
- Simplificiranje kreditnog procesa kroz uvođenje RPA (Robotic Process Automation – robot), s ciljem ubrzanja ukupnog procesa odobravanja kredita i značajnog unaprjeđenja u vođenju poslovnog odnosa s klijentom.
- Kroz proces Dematerijalizacije doprinosimo očuvanju okoliša s ciljem eliminiranja upotrebe papira u poslovnoj praksi.

Procjena očekivanog budućeg razvoja

U nadolazećem razdoblju prilagodit ćemo se makro ekonomskim prilikama, te nastaviti podržavati naše klijente i zajednice čiji smo dio, kako bismo osigurali održivost našeg poslovanja. Trudit ćemo se osigurati da transakcije koje obavljamo budu efikasne u korištenju našeg kapitala i pružati klijentima rješenja i usluge koje im pomažu da se suoče s izazovima koji nas čekaju.

U 2023. godini usmjerenost poslovanja segmenta korporativnog bankarstva bit će na:

- Nastavku poslovne izvrsnosti koju će potvrditi, Korporativno bankarstvo i Banku u cjelini na poziciji tržišnog lidera po svim ključnim parametrima poslovanja;
- Povećanju tržišnog udjela kredita s fokusom na postojeće klijente Banke, ali i nove potencijalne klijente;
- Nastaviti jačati partnerstvo s državom i njenim institucijama u ključnim projektima značajnim za daljnji razvoj Bosne i Hercegovine, kao i pružanje podrške privatnim poduzećima kroz kreditne linije i garantne fondove;
- Slijediti grupnu Strategiju UniCredit koja stavlja ESG u centar svih odluka i akcija: od

životne sredine, preko upravljanja, pa do načina na koji podržavamo klijente i zajednice u kojima posluju. Na ovaj način pružit ćemo podršku energetskej tranziciji BiH i kroz veću fleksibilnost u dijelu rizika za financiranje značajnih ulaganja u čistu obnovljivu energiju velikih javnih poduzeća;

- Zadržati visok nivo kvalitete kreditnog portfelja, te očuvati poziciju najaktivnijeg/najatraktivnijeg kreditora na tržištu s inovativnim kreditnim modelima, uz kontinuiran angažman na unapređenju kvalitete usluga;
- Zadržati fokus na održavanju stabilnog poslovanja kroz dodatno unaprjeđenje naših usluga i odgovorno upravljanje rizicima - kreiranje individualnih modela pristupa svakom klijentu uz neposrednu suradnju s prodajnim osobljem,
- Kontinuirane aktivnosti za povećanje prodaje usluga mobilnog i internetskog bankarstva kroz strogi fokus na prodaju u poslovnoj mreži,
- Povećanje efikasnosti i produktivnosti poslovne mreže,
- Dalja optimizacija Rizikom ponderirane aktive i povećanje sEVA na razini klijenta,
- Povećanje učinkovitosti kroz sudjelovanje u Grupnim i lokalnim inicijativama i projektima,
- Optimizacija likvidnosti i rizika kamatne stope,
- Nastavak digitalne transformacije.

Informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela

Vlastite dionice

Banka je u procesu integracije sukladno čl.11 točka b i odluke Skupštine dioničara Banke o statusnoj promjeni pripajanja HVB Central Profit Banke d.d. UniCredit Zagrebačkoj banci d.d. broj 01-514-4/08 od 22. siječnja 2008. godine stekla 81 vlastitu dionicu (76 običnih i 5 prioriternih kumulativnih). Banka je Komisiju za vrijednosne papire (u daljnjem tekstu: Komisija) izvijestila o stjecanju vlastitih dionica, te istoj podnijela zahtjev za upis vlastitih dionica u registar izdavatelja kod te Komisije, nakon čega je Komisija odobrila upis stjecanja vlastitih dionica u registar uz obavezu da Banka mora

podnijeti Registru vrijednosnih papira (u daljnjem tekstu: Registar) prijavu za opoziv ovih dionica sukladno čl.229 st.2 i čl.230 Zakona o gospodarskim društvima. Banka je Registru podnijela prijavu za opoziv stečenih vlastitih dionica na temelju čega je Registar izvršio upis opoziva vlastitih dionica, što podrazumijeva suspendiranje prava na učešće u upravljanju dioničkim društvom, raspodjeli dobiti i diobi imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije. Pravilnikom o načinu stjecanja i prometa vlastitih dionica (SL.Novine FBiH br.39/98 i 36/99), čl.7 regulirano je da dioničko društvo po upisu vlastitih dionica u registar emitenata kod Komisije i podnošenju prijave Registru za opoziv stečenih vlastitih dionica, ima pravo i dužnost

da donese odluku o smanjenju osnovnog kapitala za iznos stečenih vlastitih dionica, na način propisan zakonom, ili donese odluku o prodaji vlastitih dionica.

Kako bi ispoštovala navedeni Pravilnik, Uprava Banke je 26.04.2022. godine donjela Odluku o prodaji vlastitih dionica te je 5 prioriternih dionica prodano na dan 29.04.2022. godine dok je 76 redovnih dionica prodano na dan 25.05.2022. Banka je 27.07.2022. godine predala zahtjev za upis navedene promjene u Registar vrijednosnih papira čime je ispunila svoje obveze vezane za vlastite dionice. Tijekom 2022. godine Banka nije vršila dodatne otkupe vlastitih dionica pa Banka s 31.12.2022. više ne posjeduje vlastite dionice.

Financijski pregled i pregled poslovanja

Pregled poslovanja Banke

Banka je u 2022. godini ostvarila dobit, prije oporezivanja, u iznosu od 126,1 milijuna KM što je 25,4 milijuna KM više u odnosu na prethodnu godinu (+25,3%).

Dobit poslije oporezivanja iznosi 112,5 milijuna KM što je za 24,4 milijuna KM više u odnosu na prethodnu godinu (+27,7%).

Prihodi i rashodi

Ostvareni prihodi Banke za 2022. godinu iznose 278,3 milijuna KM i u odnosu na prethodnu godinu bilježe povećanje od 40,1 milijuna KM (+16,8%).

Ukupni neto kamatni prihodi iznose 153,3 milijuna KM, čine 55,1% ukupnih prihoda.

Neto prihodi od naknada i provizija iznose 93,8 milijuna KM, u strukturi ukupnih prihoda čine 33,7%. Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika te ostali prihodi iznose 31,1 milijun KM i čine 11,2% ukupnih prihoda.

Neto prihod od kamata

Ostvareni neto prihodi od kamata u 2022. godini iznose 153,3 milijuna KM, što je povećanje (9,9%) u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom usljed rasta kamatnog prihoda po osnovu plasmana likvidnosti i prihoda po vrijednosnim papirima, uz opadanje kamatnog rashoda po depozitima.

Neto prihod od naknada i provizija

Neto prihodi od naknada i provizija iznose 93,8 milijuna KM te su zabilježili godišnji rast od 16,3 milijuna KM (+21,0%).

Porast prihoda od naknada i provizija ostvaren je uglavnom kroz rast prihoda od kartičnog poslovanja, prihod po osnovu ino platnog prometa, te paketa proizvoda.

Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza

Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza prihodi u 2022. godini iznose 20,7 milijuna KM i bilježe povećanje od 6,3 milijuna KM u usporedbi s prošlom godinom.

Ostali prihodi

Ostali prihodi iznose 10,4 milijuna KM i veći su za 3,7 milijuna KM u odnosu na prethodnu godinu usljed prodaje osnovnih sredstava preuzetih za loša potraživanja.

Troškovi poslovanja

Ukupni troškovi poslovanja u 2022. godini iznose 134,7 milijuna KM i veći su za 7,5 milijuna KM (5,9%) u odnosu na prethodnu godinu.

Udio troškova poslovanja u poslovnim prihodima je 48,4%.

Umanjenja vrijednosti i rezerviranja

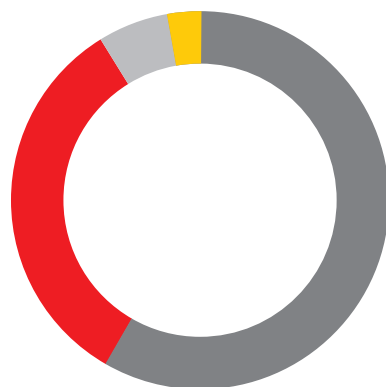
Ukupna umanjena vrijednosti i rezerviranja za 2022. godinu iznose 17,4 milijuna KM.

Umanjenja vrijednosti i rezerviranja za zajmove i potraživanja iznose -0,4 milijuna KM. Neto trošak umanjena vrijednosti zajmova i potraživanja rezultat je -3,1 milijun KM oslobađanja rezerviranja za neprihodujući portfelj (od čega se na pravne osobe odnosi -13,1 milijun KM oslobađanja rezerviranja, a na građane 10,0 milijuna KM troška rezerviranja) te troška rezerviranja 2,7 milijuna KM na prihodujući portfelj.

Ostala umanjena vrijednosti i rezerviranja iznose 17,8 milijuna KM troška rezerviranja od čega: po vrijednosnim papirima 0,3 milijuna KM, troška rezerviranja po sudskim sporovima 0,7 milijuna KM, oslobađanja po materijalnoj imovini 0,7 milijuna KM, troška rezerviranja imovine peuzete za neotplaćena potraživanja 4,1 milijuna KM, te troška rezerviranja po izvanbilanci 13,8 milijuna KM, po ostaloj aktivni 0,5 milijun KM te oslobađanje rezerviranja po bankama 0,9 milijuna KM.

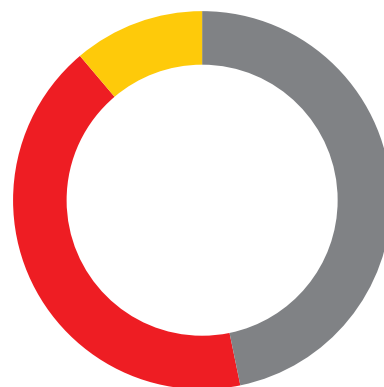
Struktura prihoda i rashoda za 2022. godinu

Struktura prihoda

- Neto prihodi od kamata 55,1%
- Neto prihodi od naknada i proizvoda 33,7%
- Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika 7,4%
- Ostali prihodi 3,8%

Struktura rashoda

- Troškovi osoblja 46,2%
- Ostali troškovi 42,5%
- Troškovi amortizacije 11,3%

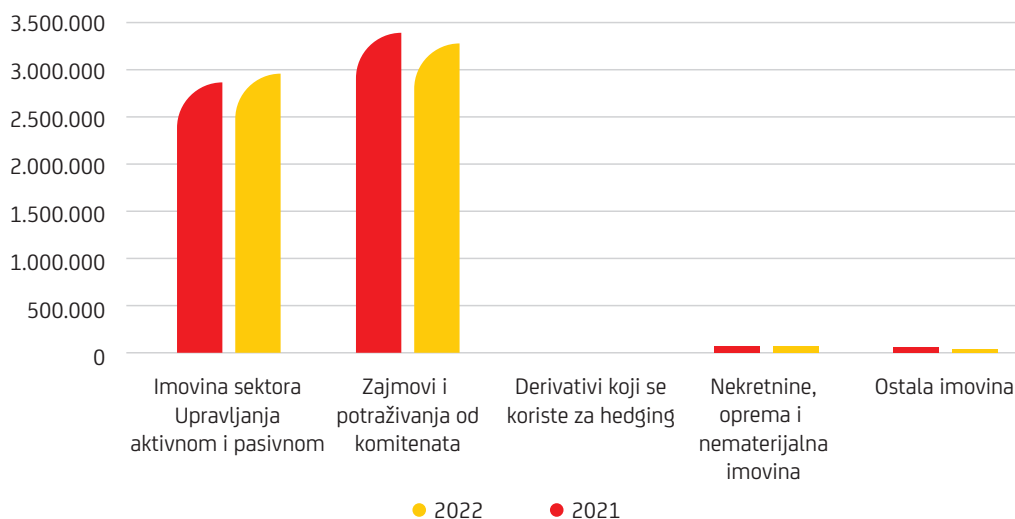
Imovina i obveze Banke

Imovina Banke

Imovina Banke na dan 31. prosinca 2022. godine iznosi 6.536,5 milijuna KM i bilježi povećanje od 243,7 milijuna KM (+3,9%) u odnosu na pre-

thodnu godinu. Značajan rast imovine uglavnom je rezultat rasta imovine zajmova i potraživanja od komitenata (305,9 milijuna KM/+9,5%) u odnosu na prethodnu godinu dok s druge strane imovina Upravljanja aktivom i pasivom bilježi smanjenje (-93,9 milijuna KM/-3,2%).

Struktura imovine Banke – usporedba s prošlom godinom u 000 'KM

Imovina sektora Upravljanja aktivom i pasivom

Imovina sektora Upravljanja aktivom i pasivom sastoji se od: gotovine i ekvivalenata gotovine, obvezne pričuve i slobodnih sredsta-

va kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, zajmova i potraživanja od banaka, te vrijednosnica.

Ova imovina čini 43,5% ukupne imovine Banke i iznosi 2.841,0 milijuna KM.

Struktura ovih sredstava je sljedeća:

(u '000 KM)	Banka 31. prosinac 2022.	Banka 31. prosinac 2021.	Promjena
Gotovina i ekvivalenti gotovine	980.392	827.658	18,5%
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	550.064	517.867	6,2%
Plasmani i zajmovi drugim bankama	630.746	801.470	(21,3%)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	679.757	787.867	(13,7%)
	2.840.959	2.934.862	(3,2)%

Likvidnost Banke nije niti u jednom trenutku bila ugrožena odnosno Banka je tijekom cijele godine održavala likvidnost znatno iznad zahtijevanih limita Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Centralne banke Bosne i Hercegovine.

jevanih limita Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Zajmovi i potraživanja od komitenata

Struktura zajmova i potraživanja od komitenata Banke je sljedeća:

(u '000 KM)	Banka 31. prosinac 2022.	Banka 31. prosinac 2021.	Promjena	%
Bruto zajmovi				
Pravne osobe	1.571.715	1.489.635	82.080	5,5%
Građani	2.067.515	1.920.363	147.152	7,7%
Ukupno	3.639.230	3.409.998	229.232	6,7%
Umanjenje vrijednosti				
Pravne osobe	88.388	114.168	(25.780)	(22,6%)
Građani	97.266	87.187	10.079	11,6%
Ukupno	185.654	201.355	(15.701)	(7,8%)
Neto zajmovi				
Pravne osobe	1.483.329	1.375.467	107.860	7,8%
Građani	1.970.248	1.833.176	137.073	7,5%
Ukupno	3.453.577	3.208.643	244.933	7,6%

Bruto zajmovi od komitenata, uključujući i potraživanja po financijskom najmu bilježe povećanje od +229,2 milijuna KM (+6,7%) na godišnjoj razini, te krajem 2022. godine iznose 3.639,2 milijuna KM.

Bruto zajmovi pravnim osobama (uključujući državne i javne institucije) na kraju 2022. godine iznose 1.571,7 milijuna KM i povećani su za 82,1 milijun KM (+5,5%). Njihovo učešće u ukupnom portfelju iznosi 43,2%.

Bruto zajmovi građana na kraju 2022. godine iznose 2.067,5 milijuna KM i povećani su za 147,2 milijuna (+7,7%).

Njihovo učešće u ukupnom portfelju iznosi 56,8%.

U cjelokupnom portfelju zajmova građanima,

najveći dio se odnosi na dugoročne nenamjenske zajmove (66,68%), dugoročne stambene zajmove (23,9%), te potraživanja po osnovu tekućih računa (5,1%) i zajmove po karticama (2,1%).

Dugoročni zajmovi pravnih osoba participiraju sa 65,6%, dok kratkoročni participiraju sa 31,4% u ukupnim bruto zajmovima pravnih osoba.

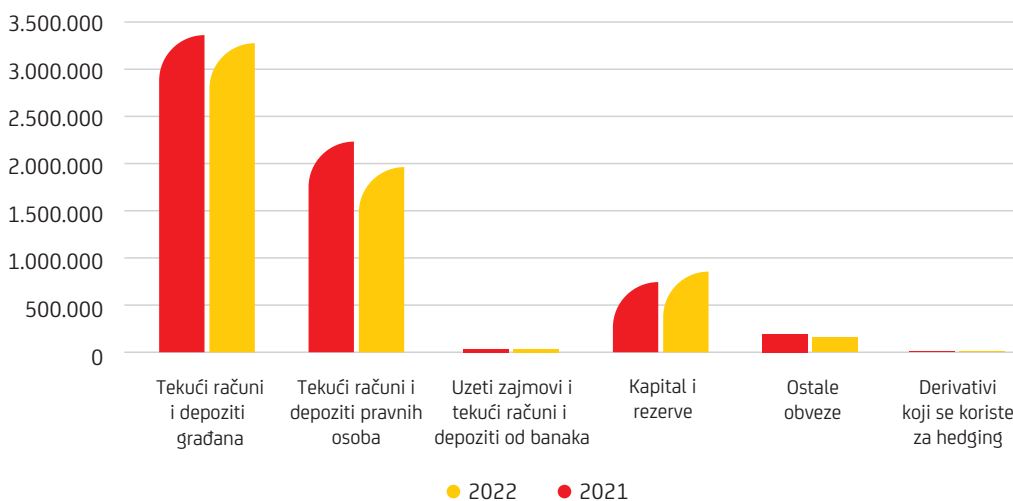
Neto zajmovi komitenata iznose 3.453,6 milijuna KM i bilježe rast od 244,9 milijuna KM (+7,6%) u odnosu na prethodnu godinu i oni čine 52,8% ukupne imovine Banke.

Banka je kontinuirano usmjerena na očuvanje kvalitete kreditnog portfelja, stoga su neprihodujući zajmovi odgovarajuće praćeni i pokriveni rezervacijama.

Obveze Banke

Obveze, kapital i rezerve

Struktura imovine Banke – usporedba s prošlom godinom u 000 'KM

Tekući računi i depoziti komitenata

Tekući računi i depoziti komitenata na kraju 2022. godine iznose 5.516,7 milijuna KM i veći su 222,3 milijuna KM (+4,2%) u odnosu na prethodnu godinu. Navedena pozicija predstavlja 84,4% ukupne pasive Banke.

Tekući računi i depoziti pravnih osoba (uključujući državne i javne institucije) iznose 2.192,9 milijuna KM i veći su za 219,5 milijuna KM (+11,1%) u odnosu na prethodnu godinu. Njihovo učešće u ukupnim tekućim računima i depozitima komitenata iznosi 39,8%.

Tekući računi, štednja i oročeni depoziti građana na kraju 2022. godine iznose 3.323,8 milijuna KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 2,8 milijuna KM (+0,1%). Njihovo učešće u ukupnim tekućim računima i depozitima komitenata iznosi 60,2%.

Tekući računi i depoziti banaka i uzeti zajmovi

Tekući računi i depoziti banaka na kraju 2022. godine iznose 8,9 milijuna KM, te su smanjeni za 19,9 milijuna KM (-69,2%) u odnosu na prethodnu godinu.

Uzeti zajmovi Banke na kraju 2022. godine iznose 26,4 milijuna KM i povećani su za 9,4 milijuna KM u odnosu na prethodnu godinu usljed servisiranja redovnih obveza po zajmovima.

Uzeti zajmovi su obveze prema EBRD-u, KfW-u i IFC-u.

Kapital i rezerve

Kapital Banke iznosi 773,4 milijuna KM, što predstavlja smanjenje od 11,2 milijuna KM u odnosu na kraj prethodne godine.

U ukupnim izvorima financiranja kapital i rezerve sudjeluju sa 11,9%.

Stopa adekvatnosti kapitala po metodologiji lokalnog regulatora iznosi 18,7%.

Ključni pokazatelji poslovanja

Pokazatelj profitabilnosti ROE iznosi 14,45%, te ROA iznosi 2,0%.

Pokazatelj efikasnosti (trošak/prihod) iznosi 42,9%.

Omjer neto kredita i depozita iznosi 62,6% te kontinuirano potvrđuje sposobnost održavanja visoke razine samoodrživosti odnosno financiranja kredita kroz vlastite izvore.

Profitabilnost po zaposlenom (bruto operativna dobit po broju zaposlenih) iznosi 121,5 tisuće KM.

Nije bilo značajnih događaja u periodu od datuma ovih financijskih izvješća (31.12.2022.) do datuma potpisivanja ovih Godišnjih izvješća

Izloženost banke tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i valutnom riziku

Upravljanje kreditnim rizikom

Upravljanje kreditnim rizikom u sebi objedinjuje

organizacijski ustroj Banke temeljem točno utvrđenih ovlasti i odgovornosti među zaposlenicima, sustav internih akata, unutarnjih kontrola, te metoda mjerenja, praćenja i ovladavanja kreditnim rizikom.

Kreditnim rizikom se upravlja u skladu s važećim programima i politikama Banke i regulatornim zahtjevima Federalne Agencije za bankarstvo.

Kreditna izloženost prema portfeljima i pojedinačnim klijentima / grupama se redovito pregledava uzimajući u obzir postavljene limite.

Svako predloženo značajno povećanje kreditne izloženosti razmatra se od strane Upravljanja rizicima prije njegova odobravanja, kao i tokom faze praćenja kreditne izloženosti te se odobrava na odgovarajućoj razini odlučivanja.

Kreditni odbor redovito se obavještava o svim značajnim promjenama u količini i kvaliteti portfelja, uključujući predložene gubitke od umanjenja vrijednosti. Kreditni rizik kontinuirano se prati i izvještava, čime se olakšava rano prepoznavanje umanjenja vrijednosti u kreditnom portfelju.

Banka je uspostavila proces provjere kreditne kvalitete kako bi omogućile rano prepoznavanje mogućih promjena u kreditnoj sposobnosti drugih ugovornih strana, uključujući redovne revizije kolaterala.

Kako bi upravljala nivoom kreditnog rizika, Banka posluje s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je prikladno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Većina izloženosti kreditnom riziku osigurana je kolateralom u obliku gotovine, jamstava, hipoteka i drugih oblika osiguranja.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da Banka neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obveze po dospelju. Pojavljuje se u aktivnostima financiranja Banke i u poslovima upravljanju pozicijama aktive i pasive. Usklađivanje poslovanja u odnosu na navedeni rizik postiže se poštivanjem zakonskih odredbi, internih politika usmjerenih na održavanje rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive, određivanjem limita i ciljanih pokazatelja likvidnosti.

Organizacijski dio Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje dnevno upravlja rezervama likvidnosti osiguravajući zadovoljenje potreba komitenata i održavajući ravnotežu između

kontinuiteta financiranja i fleksibilnosti kroz korištenje izvora različitih dospelja.

Banka ima pristup različitim izvorima financiranja koji uključuju različite vrste depozita građana i pravnih osoba, depozita banaka, uzete zajmove, subordinirani dug, izdane obveznice, dionički kapital i rezerve. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora financiranja, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i općenito osiguravaju bolje upravljanje troškom financiranja.

Potrebe za likvidnošću planiraju se svaki mjesec za razdoblje od tri mjeseca, a prate se i usklađuju dnevno.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik utjecaja općih i specifičnih kretanja i promjena tržišnih varijabli na vrijednost pozicija, što rezultira efektom na izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, i izvješće o financijskom položaju Banke.

Osnovnim čimbenicima tržišnog rizika smatraju se:

- kamatni rizik,
- rizik kreditne marže, i
- valutni rizik.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom na nivou Banke je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okvirima prihvatljivih vrijednosti parametara kako bi se osigurala solventnost Banke, uz istovremenu optimizaciju povrata za rizik.

Upravljanje rizicima prati ukupnu izloženost tržišnim rizicima korištenjem različitih metodologija i tehnika mjerenja rizika. S ciljem upravljanja kreirana su dnevna izvješća o izloženosti tržišnim rizicima, te su definirani limiti za izloženosti tržišnom riziku. Najmanje jedanputa godišnje provodi se revizija postojećih limita. Proces izmjene limita Banke je koordiniran od strane Zagrebačke banke. Pored razvoja i implementacije tehnika mjerenja tržišnog rizika, Banka konstantno provodi aktivnosti na unaprjeđenju kvalitete podataka i poslovnih procesa.

Valutni rizik

Valutni rizik predstavlja rizik gubitka uslijed nepovoljnih promjena tečaja stranih valuta.

Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja. Prati se dnevno prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obveze denominirane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu.

Upravljanje valutnim rizikom je prema standardima UniCredit Grupe kontrolirano kroz

sustav načela i limita izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite otvorene devizne pozicije iskazane u apsolutnim iznosima.

Banka usmjerava poslovne aktivnosti nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti kroz usklađenost s propisanim limitima.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

Rukovodstvo i organizacija upravljanja u 2022. godini

U skladu s odredbama Zakona o bankama, Zakona o gospodarskim društvima i Statuta Banke, organi upravljanja Bankom su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke.

Skupština Banke

Skupština Banke je najviši organ Banke. Skupštinu Banke čine dioničari Banke.

Način rada i donošenja odluka Skupštine reguliran je Poslovníkom o radu Skupštine Banke.

Na dan 31. prosinca 2022. godine Banka je imala 43 dioničara. Najveći dioničar je Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska sa 118.189 običnih dionica i 176 prioriternih kumulativnih dionica što predstavlja 99,3% dioničkog kapitala Banke.

Dionički kapital Banke utvrđen je u iznosu od KM 119.195.000, a dijeli se na: 119.011 običnih dionica serije „A“, nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici i 184 prioriternu kumulativnu dionicu serije „D“ nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici.

Obična dionica serije „A“ daje pravo na jedan glas u Skupštini Banke, pravo upravljanja

Bankom na način utvrđen Statutom, pravo učešća u dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i druga prava utvrđena Statutom i važećim propisima.

Prioritetna kumulativna dionica serije „D“ daje pravo prvenstvene naplate dividende i razmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije ili stečaja, uz ograničeno pravo glasa. Prioritetne kumulativne dionice serije „D“ ostvaruju pravo glasa u slučajevima i na način propisan Zakonom o gospodarskim društvima kada svaka prioritetna kumulativna dionica serije „D“ daje pravo na jedan glas.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor vrši nadzornu funkciju u Banci, te nadzire poslovanje Banke i rad Uprave. Nadzorni odbor je nadležan odlučivati o pitanjima koja su određena Zakonom o bankama, drugim relevantnim propisima, ovim Statutom i drugim aktima Banke. Nadzorni odbor sačinjava 7 članova, uključujući predsjednika, zamjenika predsjednika i najmanje 2 neovisna člana, koje biraju dioničari na Skupštini Banke na mandat koji traje najduže 4 godine.

Način rada i donošenja odluka Nadzornog odbora reguliran je Poslovníkom o radu Nadzornog odbora Banke.

Članovi Nadzornog odbora Banke u 2022. godini su:

1. Predsjednik	Spas Blagovestov Vidarkinsky*	Zagrebačka banka d.d.
2. Zamjenik predsjednika	Helmut Franz Haller*	UniCredit S.p.A
3. Član	Pierre-Yves Guegan*	UniCredit S.p.A
4. Članica	Laurence Fraissinet-Dubois - zaključno sa 4. studenim 2022. godine	UniCredit S.p.A
4. Članica	Tatjana Antolić Jasnić* - od 5. studenog 2022. godine	Zagrebačka banka d.d.
5. Član	Graziano Cameli - zaključno s 22. travnja 2022. godine	UniCredit S.p.A
5. Član	Pietro Campagna* - od 23. travnja 2022. godine	UniCredit S.p.A
6. Član	Danimir Gulin*	neovisni član
7. Članica	Dražena Gašpar*	neovisna članica

* Članovi koji čine Nadzorni odbor na dan 31. prosinac 2022. godine.

Uprava Banke

Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem Banke.

Upravu Banke čine predsjednik i članovi Uprave u skladu sa Zakonom o bankama, koje imenuje

Nadzorni odbor, uz prethodno pribavljenu suglasnost Agencije za bankarstvo Federacije BiH. Mandat predsjednika Uprave je 4 godine.

Način rada i donošenja odluka Uprave reguliran je Poslovníkom o radu Uprave Banke.

Članovi Uprave Banke u 2022. godini su:

1. Predsjednica Uprave	Amina Mahmutović
2. Član Uprave za Maloprodaju	Dragan Čavar
3. Član Uprave za Korporativno bankarstvo	Almir Gredić
4. Članica Uprave za Upravljanje rizicima	Željka Zubčević
5. Član Uprave za Upravljanje financijama	Matteo Consalvi
6. Članica Uprave za Podršku bankarskom poslovanju	Ornela Bandić
7. Član Uprave za Ljudske potencijale i korporativnu kulturu - od 23. travnja 2022. godine	Ronald Sudić

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju pruža stručnu pomoć Nadzornom odboru Banke u obavljanju nadzora nad poslovanjem Banke i radom Uprave Banke.

Odbor za reviziju ima 3 ili 5 članova koje imenuje Nadzorni odbor na razdoblje od 4 godine.

Način rada Odbora za reviziju reguliran je Poslovníkom o radu Odbora za reviziju.

Članovi Uprave Banke u 2022. godini su:

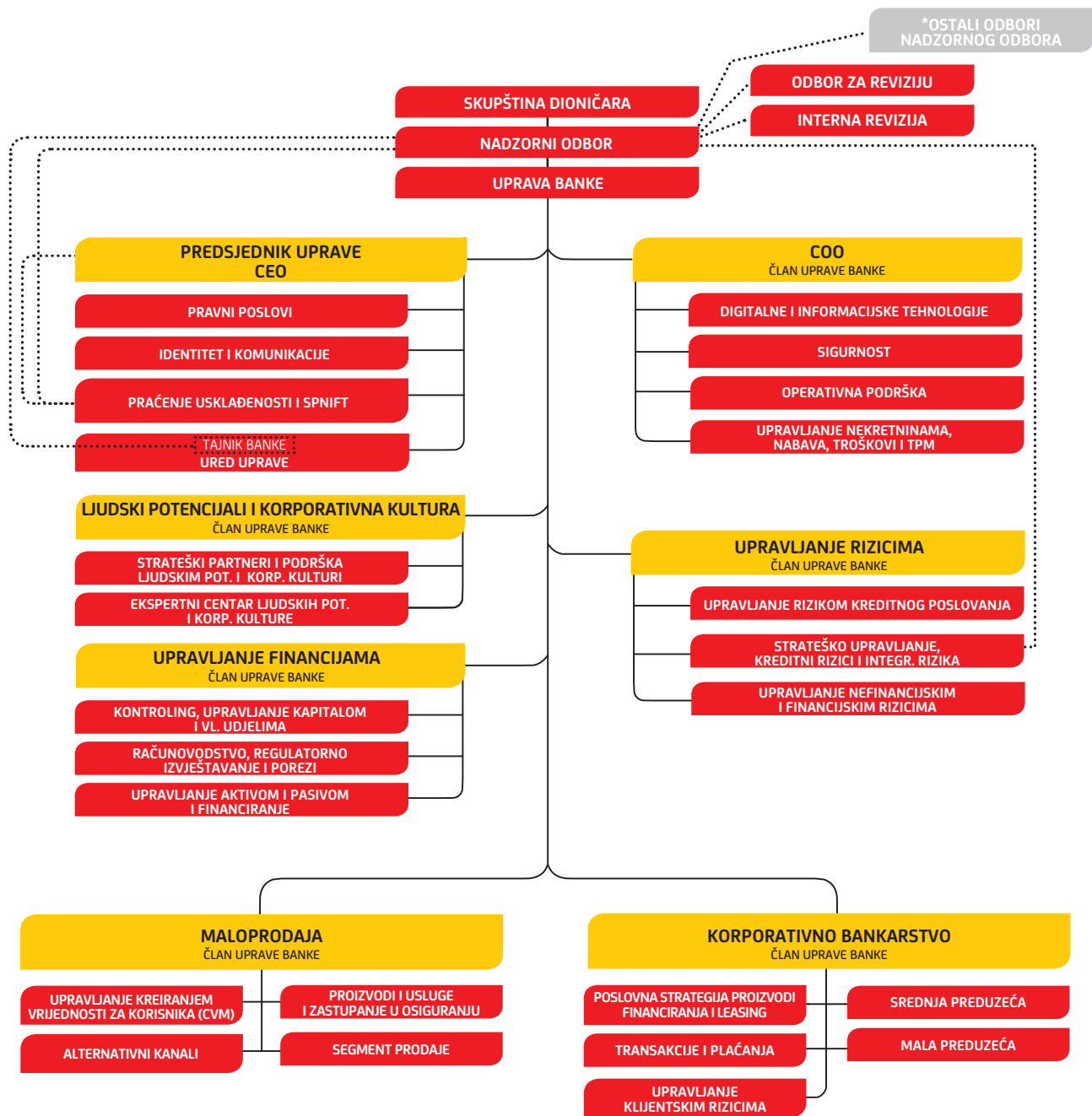
1. Mirjana Hladika* (neovisna članica), predsjednica
2. Ante Križan* (Zagrebačka banka d.d.), član
3. Antonija Matošin - članica, zaključno s 18. siječnja 2022. godine
Marijana Brcko* (neovisna članica), članica, od 19. siječnja 2022. godine

* Članovi koji čine Odbor za reviziju na dan 31. prosinac 2022. godine.

Slijedom isteka mandata prethodnog sastava Odbora za reviziju (na dan 18. siječnja 2022. godine), Nadzorni odbor je dana 17. prosinca 2021. godine donio Odluku o imenovanju pred-

sjednika i članova Odbora za reviziju Banke i odobrenju ugovora za iste, na mandatni period od četiri godine, počevši od 19. siječnja 2022. godine.

Organizacijska struktura Banke na dan 31. prosinca 2022. godine – podjela na ključne organizacijske dijelove Banke:

Banka na dan 31. prosinca 2022. godine broji 1.181 radnika.

Briga o radnicima je u središtu strategije ljudskog kapitala našeg poslovnog modela, a upravo oni su naša najveća vrijednost. Cilj nam je potaknuti naše radnike na uspjeh, na pravi način, u okviru naših vrijednosti integriteta, odgovornosti i brige.

Aktivnosti koje značajno utječu na iskustvo i motivaciju radnika implementirani su kroz razne programe, pri tome promičući različitost, inkluziju i jednakost, s ciljem poboljšanja dobrobiti pojedinaca i dugoročnog učinka naše poslovne strategije.

Banka provodi politiku kontinuiranog usavršavanja i interne mobilnosti radnika u skladu sa zahtjevima regulatora, ekonomskim okruženjem i tehnološkim inovacijama, odnosno izazovnim i kompleksnim sveukupnim poslovnim okruženjem. Kako bi u budućnosti i dalje bili spremni odgovoriti na ove izazove i dinamičnost organizacije, proaktivno i kontinuirano vodimo brigu o razvoju naših radnika, pri čemu su programi razvoja usmjereni na unaprjeđenje profesionalnih vještina, vještina kvalitete i rukovođenja.

Pored plana razvoja radnika mnoge inicijative su usmjerene na aktivno djelovanje u zajednici

kroz ESG strategiju, te jačanje kulture preuzimanja odgovornosti i slobodnog izražavanja.

Vjerujemo da promicanjem rodne ravnopravnosti i inkluzije na svim nivoima organizacije generiramo vrijednost ne samo za naše radnike, već i za naše klijente, vlasnike i zajednicu.

Nagrađivanje

Njegujući standarde održivog ponašanja i UniCredit vrijednosti, strategija plaćanja i nagrađivanja doprinosi poslovnoj strategiji, dugoročnim interesima i održivosti. Kako bi se osiguralo održivo varijabilno nagrađivanje, s ključnim ciljem motivacije i zadržavanja radnika, definirane su jasne i transparentne smjernice za određivanje varijabilne nagrade. Sustav nagrađivanja kontinuirano se revidira i unaprjeđuje te usklađuje s važećim regulatornim zahtjevima koji ograničavaju preuzimanje rizika do nivoa koji ne prelazi nivo prihvatljiv za Banku, kao i smjericama Grupe.

Kroz odgovarajuće mehanizme plaćanja i nagrađivanja želi se stvoriti radno okruženje koje prihvaća sve vrste različitosti te koje potiče i oslobađa individualni potencijal. Radnici se nagrađuju na temelju radne uspješnosti u smislu održivih rezultata, ponašanja i vrijednosti Grupe.

Značajni dioničari

Na dan 31. prosinca 2022. godine, Banka je imala sljedeću strukturu dioničara:

Dioničari	% sudjelovanja svih dionica u vlasništvu	Iznos kapitala u '000 KM
1 Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska	99,30%	118.365
2 Ostali dioničari	0,70%	830
UKUPNO	100,00%	119.195

Odgovornost za financijska izvješća

Uprava Banke je dužna osigurati da za svako financijsko razdoblje financijska izvješća budu sastavljena u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, koja pružaju istinit i fer prikaz financijskog položaja UniCredit Bank d.d. („Banka“) kao i rezultate njezinog poslovanja i novčane tokove te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje takvih financijskih izvješća. Uprava Banke ima opštu odgovornost za preduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prijevара i drugih nepravilnosti.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvješća obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvješćima, te
- sastavljanje financijskih izvješća pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovati nije primjerena.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvješća Banke Nadzornom odboru zajedno sa godišnjim financijskim izvješćem, nakon čega je Nadzorni odbor dužan da odobri financijska izvješća.

Financijska izvješća na stranicama 34 do 139 su odobrena od strane Uprave za izdavanje Nadzornom odboru, a u ime Banke potpisani su u nastavku:

Predsjednica Uprave
Amina Mahmutović

Član Uprave za upravljanje financijama
Matteo Consalvi

UniCredit Bank d.d.
Kardinala Stepinca b.b.
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina

16. veljača 2023. godine

Izvještaj neovisnog revizora

Dioničarima UniCredit Bank d.d. Mostar

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja UniCredit Bank d.d. Mostar („Banka“), koji obuhvaćaju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine, izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2022. godine i njenu finansijsku uspješnost te njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom prosuđivanju, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja za tekući period. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata

Na dan 31. decembra 2022. godine, bruto vrijednost datih kredita i potraživanja: 3.639 miliona KM, pripadajuće umanjenje vrijednosti: 186 miliona KM i prihodi od otpuštanja umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku za tada završenu godinu: 0,3 miliona KM (31. decembar 2021.: bruto vrijednost datih kredita i potraživanja: 3.409 miliona KM, pripadajuće umanjenje vrijednosti: 201 milion KM i gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku za tada završenu godinu: 9.8 miliona KM).

Vidjeti Značajne računovodstvene politike, Napomenu XX Ključne računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnost, Napomenu 19 Krediti i potraživanja od klijenata po amortiziranom trošku, te Napomenu 38.1 Kreditni rizik.

Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu Uprave o očekivanim kreditnim gubicima (eng. „ECLs“) unutar kredita i potraživanja od klijenata (zajedno, „krediti“, „izloženost“) na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa umanjenja vrijednosti zahtjeva kompleksnu i subjektivnu procjenu i pretpostavku u procjeni od strane Uprave.

Banka obračunava ispravku vrijednosti za kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovina („FBA“), koja objedinjuje zahtjeve MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ sa propisanim minimalnim zahtjevima za rezervisanje od strane FBA.

Umanjenje vrijednosti prihodujućih izloženosti (Faza 1 i Faza 2 po hijerarhiji računovodstvenog okvira) i neprihodujućih izloženosti (Faza 3) pojedinačno ispod 150 hiljada KM određuju se temeljem tehnika modeliranja koje se zasnivaju na ključnim parametrima kao što su vjerovatnost nastanka statusa neispunjenja obaveza (eng. PD), izloženost u trenutku statusa neispunjenja obaveza (eng. EAD) i gubitak zbog nastanka statusa neispunjenja obaveza (eng. LGD), uzimajući u obzir istorijsko iskustvo, prepoznavanje izloženosti kod kojih je došlo do značajnog pogoršanja kreditne kvalitete i informacije o predviđanjima budućih kretanja, kao i i specifična pravila FBA u pogledu primjene različitih minimalnih stopa gubitaka (zajedno „kolektivno umanjenje vrijednosti“).

Očekivani kreditni gubici za pojedinačno značajne Faza 3 (neprihodujuće) izloženosti (jednako ili iznad 150 hiljada KM) procjenjuju se na individualnoj osnovi temeljem analize diskontovanih novčanih tokova. Ovaj proces uključuje subjektivnost i brojne značajne pretpostavke, uključujući i očekivane prilive od prodaje pripadajućeg kolaterala i minimalnog perioda potrebnog za prodaju kolaterala, kao i i specifična pravila FBA u pogledu primjene različitih minimalnih stopa gubitaka.

Dok je kreditno okruženje u 2022. godini odražavalo oporavak od COVID-19 pandemije, ono je također odražavalo nepovoljne promjene u ekonomskim očekivanjima, poremećaje na tržištu energije i drugih roba i usporavanje ekonomskog rasta, kao i povišene inflatorne pritiske i povećanje kamatnih stopa.

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, obavljene, gdje je to bilo primjenjivo, uz pomoć naših stručnjaka za upravljanje finansijskim rizicima (FRM) i informacione tehnologije (IT), između ostalog, uključivale su:

- Pregled Bančnih metodologija umanjenja vrijednosti te procjenu njihove usklađenosti sa relevantnim zahtjevima regulatornog okvira i okvira za finansijsko izvještavanje. Kao dio toga, identifikovali smo relevantne modele, pretpostavke i izvore podataka, i procijenili da li su modeli, pretpostavke, podaci i njihova primjena odgovarajući u kontekstu navedenih zahtjeva. Takođe smo preispitali Upravu o adekvatnosti nivoa detalja same metodologije sagledavanjem faktora relevantnih za Banku;
- Postavljanje relevantnih upita zaposlenicima iz odjela upravljanja rizicima i odjela informacionih tehnologija (IT) Banke, kako bi smo razumjeli proces umanjenja vrijednosti, korištene IT aplikacije, izvore ključnih informacija i pretpostavke o podacima koji su korišteni u modelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka. Takođe, uz pomoć naših IT stručnjaka, proveli smo procjenu i testiranje IT kontrolnog okruženja Banke na sigurnost i pristup podacima;
- Testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti odabranih kontrola vezanih uz odobravanje, evidentiranje i praćenje kredita, uključujući one kontrole koje se odnose na prepoznavanje značajnog povećanja kreditnog rizika, gubitaka i nastanka neispunjavanja obaveza, primjerenost klasifikacije izloženosti na prihodujuće i neprihodujuće, izračun dana kašnjenja, procjenu kolaterala i izračun ispravki vrijednosti.
- Za umanjenja vrijednosti koje se računa na kolektivnoj osnovi:
 - » Preispitivanje glavnih parametara rizika (PD, EAD i LGD) koji se primjenjuju u kolektivnom ECL modelu, pozivajući se na Bančine istorijske ostvarene gubitke zbog nastanka neispunjenja obaveza, a također uzimajući u obzir sve potrebne prilagodbe kako bi se odrazile očekivane promjene u okolnostima;
 - » Razumijevanje relevantnih budućih informacija i makroekonomskih projekcija korištenih od strane Banke u procjeni umanjenja vrijednosti. Neovisna procjena informacija putem potkrepljujućih upita Upravi i javno dostupnih informacija;

Ključno revizijsko pitanje

Uzimajući u obzir sve gore navedene faktore, uključujući značajno veću neizvjesnost procjene koja proizlazi iz trenutnih nestabilnih ekonomskih izgleda, smatrali smo da je umanjnje vrijednosti datih kredita povezano sa značajnim rizikom značajno pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, te je zahtjevalo našu povećanu pažnju tokom revizije.

U skladu s tim, smatrali smo da je ovo područje ključno revizijsko pitanje.

Kako je naša revizija adresirala pitanje

- » Procjena ključnih slojeva ECL modela („eng. ECL model overlays) koje koristi Banka, primjenom našeg znanja o industriji i našeg razumijevanja makroekonomskog okruženja.
- Za umanjnja vrijednosti koja se računaju na individualnom nivou:
 - » Za odabrani uzorak, uzimajući u obzir poslovanje klijenta, tržišne uslove i istorijat plaćanja; kritičkom procjenom, pozivanjem na prateću dokumentaciju (kreditne spise) i kroz razgovor s kreditnim službenicima i osobljem za upravljanje kreditnim rizikom, postojanje bilo kakvih naznaka potrebne reklasifikacije u Fazu 2 ili Fazu 3;
- Za umanjnje vrijednosti u cjelini:
 - » Razmatranje adekvatnosti priznatih očekivanih kreditnih gubitaka u odnosu na različite minimalne zahtjeve za rezervisanja propisane od strane FBA;
 - » Kritičko procjenjivanje adekvatnosti sveukupnih rezervacija za umanjnje vrijednosti, uključujući udio bruto neprihodujućih izloženosti u ukupnim bruto kreditima i pokrivenosti neprhodujućih izloženosti rezervacijama.
 - » Ispitivanje da li Bančine objave u vezi sa umanjnjem vrijednosti i objavama povezanim s kreditnim rizikom u finansijskim izvještajima na odgovarajući način uobzi-ruju relevantne kvantitativne i kvalitativne zahtjeve primjenjivog okvira finansijskog izvještavanja.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Banke za godinu završenu 31. decembra 2021. godine, revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvještajima 16. februara 2022. godine.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže Izvešće Uprave koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Banke, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvještaju.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Vezano za Izvešće Uprave proveli smo procedure koje su zahtijevane Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine („Zakon o računovodstvu i reviziji“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvešće Uprave usklađeno sa finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu.

Na osnovu procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije finansijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju informacije sadržane u Izvešću Uprave za

finansijsku godinu za koji su pripremljeni finansijski izvještaji, usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s finansijskim izvještajima.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Banke te okruženja u kojem ona posluje, a koje smo stekli tokom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u ostalim informacijama. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni, ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti Upravinog korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugom i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za nezavisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koje se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba komunicirati u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog saopštavanja.

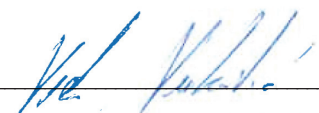
Angažovani partner u reviziji, koja ima za posljedicu ovaj izvještaj neovisnog revizora je Vedran Vukotić.

KPMG B-H d.o.o. za reviziju

Registrovani revizori
Zmaja od Bosne 7-7a
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
16. februar 2023. godine

U ime KPMG B-H d.o.o. za reviziju:
Manal Bećirbegović,
Izvršni direktor

Vedran Vukotić
FBiH ovlaštenu revizor
Broj licence: 3090017124

Izvešće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Bilješke	2022.	2021.
Prihodi od kamata obračunati korištenjem efektivne kamatne stope	6	165.704	159.486
Ostali kamatni prihodi	6	1.563	1.599
Rashodi od kamata	7	(13.952)	(21.599)
Neto prihod od kamata		153.315	139.486
Prihodi od naknada i provizija	8	99.623	83.141
Rashodi od naknada i provizija	9	(5.801)	(5.600)
Neto prihod od naknada i provizija		93.822	77.541
Prihod od dividendi		-	36
Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	10	20.707	14.356
Ostali prihodi	11	10.417	6.748
Prihod iz redovnog poslovanja		278.261	238.167
Amortizacija	23. 24. 25	(15.270)	(14.400)
Troškovi poslovanja	12	(119.473)	(112.836)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i poreza na dobit		143.518	110.931
Umanjenja vrijednosti i rezerviranja po finansijskim instrumentima	13	(13.331)	(9.279)
Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	14	(4.122)	(1.008)
Dobit prije oporezivanja		126.065	100.644
Porez na dobit	15	(13.541)	(12.553)
NETO DOBIT		112.524	88.091

Izvešće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Bilješke	2022.	2021.
Dobit za godinu		112.524	88.091
Ostala sveobuhvatna dobit:			
Stavke koje mogu ili će biti reklasificirane kroz račun dobiti i gubitka:			
Bruto promjena fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužnički instrumenti		(40.789)	(10.272)
Odgođeni porez	15	4.073	1.027
Promjene umanjenja vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužnički instrumenti	20	(110)	661
Ostale promjene		6	
Stavke koje neće biti reklasificirane kroz račun dobiti i gubitka			
Promjene u fer vrijednosti po materijalnoj imovini	24	927	2.952
Odgođeni porez po fer vrijednosti po materijalnoj imovini	15	(76)	(295)
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku		43	(4)
Odgođeni porez po rev.rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku	15	(4)	12
Ostale promjene		1	(117)
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit		(35.929)	(6.036)
UKUPNO SVEOBUH VATNA DOBIT		76.595	82.055
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u KM)	34	945,51	740,67

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Izvešće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2022. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Bilješke	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
IMOVINA			
Gotovina i ekvivalenti gotovine	16	980.392	827.658
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	17	550.064	517.867
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku	18	630.746	801.470
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku	19	3.453.577	3.208.643
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	679.757	787.867
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	21a	47	19
Hedging derivativi	21b	11.701	1.226
Financijska imovina po amortiziranom trošku	22	60.926	-
Ostala imovina i potraživanja	23	64.485	48.741
Pretplaćeni porez na dobit		-	565
Odgodena porezna imovina	15	3.102	-
Nekretnine i oprema	24	71.093	70.766
Imovina s pravom korištenja	25	9.172	6.916
Nematerijalna imovina	26	21.399	20.986
UKUPNO IMOVINA		6.536.461	6.292.724
OBVEZE			
Tekući računi i depoziti banaka po amortiziranom trošku	27	8.846	28.739
Tekući računi i depoziti od komitenata po amortiziranom trošku	28	5.516.710	5.294.440
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	21a	28	1
Zajmovi	29	26.379	16.982
Hedging derivativi	21b	156	-
Ostale obveze	30	154.544	130.234
Obveze po najmovima	31	9.052	6.819
Rezerviranja za obveze i troškove	32	43.627	29.807
Tekuća porezna obveza	15	3.770	-
Odgodena porezna obveza	15	-	1.125
UKUPNO OBVEZE		5.763.112	5.508.147
KAPITAL			
Dionički kapital	33	119.195	119.195
Trezorske dionice		-	(81)
Dionička premija		48.354	48.317
Rezerve fer vrijednosti za financijsku imovinu		(35.560)	1.260
Rezerve fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku		(367)	(406)
Revalorizacijske rezerve za materijalnu imovinu		5.314	4.624
Zadržana dobit		636.413	611.668
UKUPNO KAPITAL		773.349	784.577
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL		6.536.461	6.292.724

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Izvešće o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	2022.	2021.
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		
Naplaćena kamata	178,376	163.312
Naplaćene provizije i naknade	99.940	82.653
Plaćena kamata	(19.036)	(21.607)
Plaćene provizije i naknade	(5.801)	(5.600)
Plaćeni troškovi poslovanja	(109.762)	(107.838)
Neto primici od trgovanja	20.707	14.356
Ostali primici	10.433	6.594
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti prije promjena u poslovnoj imovini i poslovnim obvezama	174,857	131,870
(Povećanje) / smanjenje operativne imovine:		
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	(31.447)	(24.042)
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku	170.139	122.881
Zajmovi i potraživanja od komitenata i finansijskog najma po amortiziranom trošku	(244.642)	(106.313)
Ostala imovina	(28.655)	(4.912)
Neto povećanje operativne imovine	(134.605)	(12.386)
Povećanje / (smanjenje) operativnih obveza:		
Tekući računi i depoziti kod banaka	(19.893)	(655)
Tekući računi i depoziti od komitenata	227.349	(305.714)
Ostale obveze	15.122	15.431
Neto povećanje operativnih obveza	222.578	320.490
Neto povećanje gotovine iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit	262.830	439.974
Plaćeni porez na dobit	(9.441)	(10.454)
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti	253.389	429.520
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		
Stjecanje nekretnina i opreme	(6.821)	(8.507)
Primici od prodaje nekretnina i opreme	796	670
Stjecanje nematerijalne imovine	(5.336)	(7.272)
Primici od nabavke vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	122.022	122.907
Stjecanje vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i po amortiziranom trošku	(129.767)	(295.897)
Primici od prodaje pridruženih društava	266	508
Primici od dividendi	-	36
Neto gotovina (korištena) u ulagačkim aktivnostima	(18.840)	(187.555)

Izvešće o novčanim tokovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2022

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	2022.	2021.
Novčani tok iz financijskih aktivnosti		
Isplata dividendi	(88.091)	(214.873)
Otplata po dugoročnom najmu	(6.459)	(4.212)
Primici od kamatonosnih zajmova	21.514	-
Otplata kamatonosnih zajmova	(11.762)	(12.851)
Neto gotovina (korištena) u financijskim aktivnostima	(84.798)	(231.936)
Neto priljev gotovine	149.751	10.029
Učinci promjene deviznog tečaja na gotovinu i ekvivalente gotovine	3.093	9.661
Neto povećanje gotovine i ekvivalenata gotovine	152.844	19.690
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	828.094	808.404
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	980.938	828.094

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Izješće o promjenama na kapitalu za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerva fer vrijednosti za financijsku imovinu	Rezerva fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	Revalorizacijske rezerve za materijalnu imovinu	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2020. godine	119.195	(81)	48.317	9.844	(297)	2.140	738.170	917.288
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	88.091	88.091
Stavke koje mogu ili će biti reklasificirane kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 20)	-	-	-	661	-	-	-	661
Bruto promjena u fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(10.272)	-	-	-	(10.272)
Odgodeni porez po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 15)	-	-	-	1.027	-	-	-	1.027
Stavke koje neće biti reklasificirane kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjene u fer vrijednosti po materijalnoj imovini	-	-	-	-	-	2.952	-	2.952
Odgodeni porez po fer vrijednosti po materijalnoj imovini	-	-	-	-	-	(295)	-	(295)
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Odgodeni porez po rev.rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku (bilješka 14)	-	-	-	-	12	-	-	12
Ostale promjene	-	-	-	-	(117)	-	-	(117)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(8.584)	(109)	2.657	-	(6.036)
Isplata dividende za godinu	-	-	-	-	-	-	(214.873)	(214.873)
Prijenos u zadržanu dobit	-	-	-	-	-	(173)	280	107
Stanje na dan 31. prosinca 2021. godine	119.195	(81)	48.317	1.260	(406)	4.624	611.668	784.577
Ukupna sveobuhvatna dobit perioda	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	112.524	112.524
Stavke koje mogu ili će biti reklasificirane kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 20)	-	-	-	(110)	-	-	-	(110)
Ostale promjene	-	-	-	6	-	-	-	6
Promjena u fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(40.789)	-	-	-	(40.789)
Odgodeni porez po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 15)	-	-	-	4.073	-	-	-	4.073
Stavke koje neće biti reklasificirane kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
Promjene u fer vrijednosti po materijalnoj imovini	-	-	-	-	-	927	-	927
Odgodeni porez po fer vrijednosti po materijalnoj imovini	-	-	-	-	-	(76)	-	(76)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	1	-	1
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	-	-	-	43	-	-	43
Odgodeni porez po rev.rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku (bilješka 15)	-	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(36.820)	39	852	-	(35.929)
Prijenos u zadržanu dobit	-	-	-	-	-	(162)	162	-
Prodaja vlastitih dionica	-	81	37	-	-	-	150	268
Isplata dividende za godinu	-	-	-	-	-	-	(88.091)	(88.091)
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	119.195	-	48.354	(35.560)	(367)	5.314	636.413	773.349

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

1. DRUŠTVO KOJE JE PREDMET IZVJEŠĆIVANJA

UniCredit Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka) je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, u Ulici Kardinala Stepinca b.b. Banka pruža cjelokupnu paletu usluga koje uključuju poslovanje s građanima i pravnim osobama, riznično poslovanje te poslovanje financijskog najma. Banka je članica Grupe Zagrebačke banke (Zagrebačka banka d.d., banka sa sjedištem u Zagrebu u Republici Hrvatskoj, je matično društvo) i UniCredit Grupe. Krajnje matično društvo je UniCredit Bank SpA., banka sa sjedištem u Milanu u Italiji.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.1 Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća Banke pripremljena su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („F BiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Agencija“ ili „FBA“) donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu financijskih izvješća u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih financijskih izvješća u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Agencija je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravki vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Financijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinancijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

Banka je u skladu sa odredbama Odluke kreirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 10.092 tisuća KM (31. prosinac 2021: 9.802 tisuća KM) u odnosu na iznos dobijen izračunom koji je rezultat internog modela Banke za obračun očekivanih kreditnih gubitaka, usklađen sa zahtjevima MSFI 9. Razlika je nastala iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u fazi kreditnog rizika 1 (Faza 1) – razlika u iznosu od 5.789 tisuća KM (2021: 5.273 tisuća KM),
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u fazi kreditnog fazi 2 (Faza 2) – razlika u iznosu od 3.899 tisuća KM (2021: 4.295 tisuća KM),
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekalitetnu imovinu; Faza 3) – razlika u iznosu od 9 tisuća KM (2021: 299 tisuća KM), od čega se iznos od 2 tisuće KM (2021: 190 tisuća KM) odnosi na izloženosti koje nisu obezbjeđene prihvatljivim kolateralom,
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 26. Odluke za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i financijskog lizinga i ostala potraživanja - razlika u iznosu od 395 tisuća KM (2021: 44 tisuće KM).

U skladu sa članom 32 Odluke, Banka je prikazala manju vrijednost stečene imovine za iznos od 432 tisuće KM (2021: nema razlike) u odnosu na vrijednost te imovine sukladno mjerenju prema MSFI.

Tablica u nastavku prikazuje efekte prethodno opisanih razlika između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Imovina	(9.084)	(7.459)
Obveze	1.286	2.013
Kapital	(10.370)	(9.472)

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Efekti razlika između umanjenja vrijednosti izračunatih u skladu s MSFI zahtjevima i priznatih u skladu s pravilima FBA u Računu dobiti i gubitka za 2022. iznose 652 tisuća KM (2021. 730 tisuća KM).

Odluka propisuje pravila u lokalnoj regulativi za „Računovodstveni otpis“ po kojem je Banka dužna izvršiti računovodstveni otpis bilančne izloženosti dvije godine nakon što je banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom.

Tamo gdje su računovodstvene politike usklađene s zahtjevima Međunarodnih standarda za financijsko izvještavanje u ovim financijskim izvješćima postoji poveznica s relevantnim MSFI.

Ova financijska izvješća odobrena su od strane Uprave Banke na dan 16. veljače 2023. godine za usvajanje od strane Nadzornog odbora.

2.2 Vremenska neograničenost poslovanja

Financijska izvješća su sačinjena pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobne realizirati potraživanja i podmiriti obveze u normalnom toku poslovanja.

2.3 Osnova prezentiranja

Financijska izvješća Banke sačinjena su po načelu povijesnog troška, s izuzetkom financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka i dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit koji su iskazani po fer vrijednosti te fer vrijednosti stalnih sredstava.

Povijesni trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obveza u redovnoj transakciji između sudionika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena izravno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obveza Banke uzimaju se u obzir karakteristike imovine ili obveza koje bi sudionici na tržištu uzeli u obzir kod određivanja cijene imovine ili obveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim financijskim izvješćima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenje koje ima neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe financijskog izvješćivanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na Nivo 1, 2 ili 3 na temelju stupnja do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće promatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze kojima Banka mogu pristupiti na datum mjerenja;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obveze, bilo direktno ili indirektno, i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obveze.

Financijska izvješća prezentirana su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje financijskih izvješća u skladu važećim zakonskim računovodstvenim propisima primjenjivim na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te objavljene iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem su procjene promijenjene, te eventualno u budućim razdobljima ako utječu i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose objavljene u ovim financijskim izvješćima, objavljene su u Bilješci 4.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvješćima.

2.4 Promjene u prezentaciji financijskih izvješća

U svrhu boljeg prikaza usklađenosti s važećim računovodstvenim standardima, Banka je u 2022. godini u odnosu na objavljena izvješća za 2021. godinu izvršila određene reklasifikacije pozicija, koje nemaju utjecaja na ukupni rezultat, ukupnu imovinu i kapital Banke.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.4 Promjene u prezentaciji financijskih izvješća (nastavak)

Izvješće o novčanim tokovima

U 2022. godini Banka je pregledala Izvještaj o novčanim tokovima. Rezultat pregleda doveo je do promjena u Izvještaju o novčanim tokovima te su sljedeće pozicije reklasificirane: Isplaćena dividenda u iznosu od 214.873 tisuća KM reklasificirana je iz aktivnosti ulaganja u aktivnosti financiranja.

Izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

U 2022. godini Banka je pregledala Izvještaja o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, što je dovelo do promjena u Izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti te su reklasificirane sljedeće pozicije: Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja u iznosu od 1.008 tisuća KM. su reklasificirani iz Gubitaka od umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata u Ostale neto gubitke od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

2.5 Prihod i rashod od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope za sve kamatonosne financijske instrumente uključujući one obračunate po amortiziranom trošku po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti i gubitka odnosno obračunate po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontira procijenjene buduće novčane tokove (uključujući sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope) tokom očekivanog trajanja financijske imovine / obveza ili, gdje je to prikladno, tokom kraćeg razdoblja.

Prihod i rashod od kamata također uključuje prihode i rashode od provizija i naknada koji se odnose na zajmove i potraživanja od komitenata i banaka, uzete zajmove, financijske najmove, subordinirani dug i izdane dužničke vrijednosnice, amortizaciju premije ili diskonta, kao i ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog financijskog instrumenta i njegove vrijednosti po dospjeću, koji se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope.

Kamatni prihod će se računati korištenjem metode efektivne kamate. Ovo će se računati primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine osim za:

- kupljenu ili stvorenu financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke. Za takvu financijsku imovinu subjekt na amortizirani trošak financijske imovine iz početnog priznavanja primjenjuje efektivnu kamatnu stopu usklađenu za kreditni rizik.
- financijsku imovinu koja nije kupljena ni stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, ali je naknadno postala financijska imovina umanjena za kreditne gubitke. Za takvu financijsku imovinu subjekt u sljedećim izvještajnim razdobljima na amortizirani trošak financijske imovine primjenjuje efektivnu kamatnu stopu.

Ukoliko se u izvještajnom razdoblju prihodi od kamata obračunavaju primjenom metode efektivne kamate na amortizirani trošak financijske imovine u skladu s naprijed navedenim, u sljedećim izvještajnim razdobljima prihode od kamata obračunava primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost ako se kreditni rizik financijskog instrumenta unaprijedi tako da se vrijednost financijske imovine više ne umanjuje za kreditne gubitke, pri čemu se to unaprijeđenje objektivno može dovesti u vezu s događajem koji je nastao nakon primjene naprijed navedenog (kao što je poboljšanje kreditnog rejtinga zajmoprimca).

Financijske imovine koja je kupljena ili izdana kreditno umanjena (eng. Purchased or originated credit impaired assets - POCI)

POCI financijska imovina je imovina koja je kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja. Za POCI imovinu, životni ECL uključen je u izračun efektivne kamatne stope pri početnom priznavanju. Posljedično, POCI imovina ne sadrži ispravak vrijednosti za umanjenje pri početnom priznavanju. Iznos priznat kao ispravak vrijednosti za gubitak nakon početnog priznavanja jednak je promjenama u ECL-u tijekom vijeka od početnog priznavanja imovine.

2.6 Prihod i rashod od naknada i provizija

Naknade i provizije, koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na financijsku imovinu i financijske obveze, uključuju se u prihod odnosno rashod od kamata.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Ostali prihodi od naknada i provizija, uključujući naknade za kartično poslovanje, garancije, zajmove, domaća i međunarodna plaćanja i ostale usluge, priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i sveobuhvatnoj dobiti po obavljanju pojedine usluge.

Ostali rashodi za naknade i provizije, prvenstveno uslužne i transakcijske naknade priznaju se kao rashod po primitku usluge.

Prihod od naknada i provizija proistekli iz ugovora sa klijentima mjere se na temelju naknade utvrđene u ugovoru sa klijentima. Banka priznaje prihod kad prenosi uslugu na klijenta. Tablica u nastavku prikazuje prirodu i vrijeme ispunjavanja obveze izvršenja, uključujući značajne uvjete plaćanja i povezane politike priznavanja prihoda.

Vrsta usluge	Priroda i vrijeme ispunjenja obveza izvršenja, uključujući značajne uvjete plaćanja	Politike priznavanja prihoda prema MSFI 15
Bankarske usluge za građane i pravne osobe	<p>Banka pruža bankarske usluge fizičkim i pravnim osobama, uključujući vođenje računa, devizne transakcije, transakcije domaćeg platnog prometa, naknade za kreditne kartice i usluge.</p> <p>Naknade za tekuće vođenje računa naplaćuju se na račun korisnika na mjesečnoj bazi. Naknade temeljene na transakcijama za konverziju, promjenu iznosa prekoračenja naplaćuju se na račun klijenta kada se transakcija izvrši. Naknade za članarine po karticama se naplaćuju s računa klijenta u momentu dospjeća, ali se razgraničavaju na godinu dana dok se ostale naknade po kartičnim transakcijama naplaćuju kad se transakcija dogodi.</p>	<p>Prihod od usluga vođenja računa i naknada za servisiranje priznaju se u prihod na kraju mjeseca kad se i naplate.</p> <p>Prihod povezan s transakcijama priznaje se u trenutku kada se transakcija dogodi.</p>
Usluga skrbništva	<p>Banka nudi usluge skrbništva nad vrijednosnim papirima (čuvanje vrijednosnih papira i poravnanje skrbničkih transakcija) na tržištu FBiH, RS i na razvijenim tržištima (putem podskrbničkih banka članica Grupe).</p> <p>Naknade se fakturišu klijentima na kraju mjeseca te se sastoji iz naknade za čuvanje papira i naknade za namirene skrbničke transakcije. Pored toga, banka ima dozvolu i za obavljanje usluga banke depozitara u emisiji FBiH. Ugovorena naknada banke depozitara se fakturiše klijentu po završetku emisije vrijednosnih papira.</p>	<p>Prihodi od administrativnih usluga priznaju se u momentu kad je usluga pružena.</p> <p>Prihod povezan s transakcijama priznaje se u trenutku kada se transakcija dogodi.</p>

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.7 Najmovi

Najam kod kojeg Banka kao davatelj najma prenosi suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo te imovine primatelju najma, klasificira se kao financijski najam. Svi ostali oblici najma se klasificiraju kao operativni najam.

Financijski najam

Iznos koji duguju zakupci pod financijskim najmom se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Banke u najmove koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih naplata po najmovima. Razlika između bruto potraživanja po financijskom najmu i sadašnje vrijednosti budućih naplata po potraživanjima od financijskog najma predstavlja nezarađeni financijski prihod. Početni izravni troškovi nastali tijekom pregovaranja i ugovaranja financijskog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti iznajmljene imovine i umanjuju prihode tijekom razdoblja trajanja najma.

2.8 Primanja zaposlenih

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od neuposlenost, na i iz plaća, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine na bruto plaću. Banka navedene doprinose plaća u korist mirovinskih i zdravstvenih fondova Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou) i Republike Srpske.

Nadalje, prijevoz sa i na posao, topli obrok i regres su plaćeni u skladu s domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvješću o računu dobiti ili gubitka i sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem su nastali troškovi plaća.

2.8.1 Dugoročno nagrađivanje zaposlenika

Za svaki ciklus Plana dugoročnog nagrađivanja zaposlenika Banke utvrđuju se sudionici temeljem kriterija doprinosa dugoročno održivoj i rastućoj profitabilnosti Banke. Procijenjeni iznos tereti izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao troškovi osoblja u godini kada je zarađen. Za svaki ciklus Plana dugoročnog nagrađivanja zaposlenika Banke utvrđuju se sudionici temeljem kriterija doprinosa dugoročno održivoj i rastućoj profitabilnosti Banke. Procijenjeni iznos tereti račun dobiti i gubitka kao troškovi osoblja u godini kada je zarađen.

2.8.2 Ostala primanja zaposlenih

Obveze po osnovi drugih dugoročnih primanja zaposlenika kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se kao neto iznos sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum izvješćivanja. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Kao diskontna stopa, u nedostatku aktivnog tržišta korporativnih dužničkih vrijednosnica, korištena je stopa prosječnog dugoročnog zaduživanja gospodarskih subjekata.

2.9 Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u KM po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama na dan izvješćivanja svedeni su u KM u skladu s tečajem važećim na taj dan.

Tako nastale tečajne razlike priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka, osim u slučaju tečajnih razlika na nemonetarnu financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, koje se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze u stranoj valuti koje se mjere po povijesnom trošku svode se u KM po tečaju na dan transakcije i ne preračunavaju ponovo na datum izvješćivanja.

Banka vrednuje imovinu i obveze po srednjem tečaju Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBH) na datum izvješćivanja, a koji je približan tržišnim tečajevima. Tečajevi valuta određeni od strane CBBH koji su korišteni u izradi izvješća o financijskom položaju Banke na datum izvješćivanja su sljedeći:

31. prosinac 2022.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,833705 KM
31. prosinac 2021.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,725631 KM

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2.10 Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvješća o gotovinskom toku i izvješća o financijskom položaju, gotovina i ekvivalenti gotovine obuhvaćaju novac u blagajni, instrumente u postupku naplate i tekuće račune.

Gotovina i ekvivalenti gotovine isključuju obveznu minimalnu pričuvu kod CBBH, budući da sredstva obvezne pričuve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obvezna minimalna pričuva kod CBBH je iznos koji su obvezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

2.11 Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za financijski instrument.

Financijska imovina i obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za transakcijske troškove, koji se mogu izravno pripisati stjecanju odnosno izdavanju, izuzev za financijsku imovinu i financijske obveze po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Transakcijski troškovi koji su izravno pripisivi stjecanju financijske imovine, odnosno nastanku financijske obveze (izuzev financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti financijske imovine, odnosno financijskih obveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su izravno pripisivi stjecanju financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka odmah se priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2.11.1 Financijska imovina

Što se tiče pravila klasifikacije financijskih instrumenata, MSFI 9 sadrži tri glavne kategorije mjerenja za financijsku imovinu:

- Amortizirani trošak (AC)
- Fair vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)
- Fair vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka (FVTPL).

Kako se financijska imovina klasificira i mjeri ovisi o dvije ocjene:

- Poslovnog modela Banke (BM) za upravljanje financijskom imovinom; i
- Ugovorenih karakteristika novčanog toka financijske imovine.

Prema MSFI 9, poslovni model Banke se odnosi na to kako Banka upravlja svojom financijskom imovinom s ciljem generiranja novčanog toka. To znači da, poslovne Banke određuju da li će tokovi novca rezultirati naplatom ugovornih novčanih tokova, ili se upravlja imovinom s ciljem naplate ugovorenih gotovinskih tokova i prodaje financijske imovine.

Stoga poslovni modeli mogu biti klasificirani kao:

- Držanje do dospelja sa svrhom naplate (Hold)
- Oboje, držanje do dospelja i raspoloživo za prodaju (Hold & Sell)
- Ostali poslovni modeli (Other/residual)

Procjena karakteristika novčanih tokova ima za cilj identificirati da li su ugovorni novčani tokovi "samo plaćanje glavnice i kamate na glavicu" (SPPI kriterij).

Ako je ispunjen kriterij SPPI, financijska imovina kojom se upravlja u poslovnom modelu "Hold" bit će mjerena po amortiziranom trošku, a sredstva koja se upravlja u poslovnom modelu "Hold & Sell" bit će mjerena u FVOCI. Financijska imovina kojom se upravlja u poslovnom modelu "Ostalo" bit će mjerena kao fer vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka, neovisno od SPPI kriterija.

Financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku, ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- financijska imovina drži se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi naplate
- ugovorni uvjeti financijske imovine uzrokuju na određenim datumima novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

2.11.1 Financijska imovina (nastavak)

Financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba od sljedećih uvjeta:

- (a) financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj ostvariti prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine, i
- (b) ugovorni uvjeti financijske imovine uzrokuju na određenim datumima novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka, osim ako se ne mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Međutim, Banka može neopozivo izabrati prilikom početnog priznavanja određena ulaganja u vlasničke instrumente, koji bi se inače mjerili po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka, kako bi se predstavile naknadne promjene u fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Banka može, pri početnom priznavanju, neopozivo odrediti financijsko sredstvo koje se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ako se time eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja (ponekad se naziva „računovodstvena neusklađenost“) koja bi inače nastala iz mjerenja imovine ili obveza ili priznavanje dobitaka i gubitaka na njima na različitim osnovama.

Sva financijska imovina priznaje se i prestaje priznavati na datum trgovanja, gdje je kupovina ili prodaja financijske imovine pod ugovorom, čije odredbe zahtijevaju isporuku financijske imovine u roku utvrđenom od strane dotičnog tržišta, te se početno mjere po fer vrijednosti, plus transakcijske troškove, osim za financijsku imovinu klasificiranu po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju financijske imovine klasificirane kao imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka priznaju se odmah u izvješću o računu dobiti ili gubitka.

Sva priznata financijska imovina koja je u okviru MSFI 9 naknadno se vrednuje po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti na temelju poslovnog modela subjekta za upravljanje financijskom imovinom i ugovornih karakteristika novčanog toka financijske imovine.

2.11.1.1 Dužnički instrumenti

Dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice (SPPI), naknadno se mjere po amortiziranom trošku.

Dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupiti ugovorne novčane tokove i prodati dužničke instrumente, a koji imaju ugovorne novčane tokove koji su SPPI, naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Svi ostali dužnički instrumenti (npr. dužnički instrumenti kojima se upravlja na osnovi fer vrijednosti ili koji se drže za prodaju) i vlasnička ulaganja naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Međutim, Banka može izvršiti sljedeći neopozivi izbor/imenovanje pri početnom priznavanju financijske imovine na osnovi svakog pojedinačnog sredstva:

- Banka može neopozivo odlučiti za naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasničku glavnice koje se ne drži radi trgovanja niti za nepredviđene iznose priznate od strane stjecatelja u poslovnoj kombinaciji na koju se primjenjuje MSFI 3, u stavci ostala sveobuhvatna dobit, i
- Banka može neopozivo odrediti dužnički instrument koji udovoljava kriterijima amortiziranog troška ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time eliminira ili značajno smanjuje računovodstvena neusklađenost (koja se naziva opcija fer vrijednosti).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2.11.1.2. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Banka procjenjuje klasifikaciju i mjerenje financijske imovine na temelju ugovornih obilježja novčanog toka sredstva i poslovnog modela Banke za upravljanje imovinom.

Da bi se sredstvo klasificiralo i mjerilo po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, njegovi ugovorni uvjeti trebali bi dovesti do novčanih tokova koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmirenu glavnice (SPPI).

Za potrebe SPPI testa, glavnica je fer vrijednost financijske imovine pri početnom priznavanju. Taj iznos glavnice može se promijeniti tokom trajanja financijske imovine (npr. ako postoje otplate glavnice). Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrijednost novca, za kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice tokom određenog vremenskog razdoblja i za ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja, kao i profitnu maržu. SPPI procjena se vrši u valuti u kojoj je denominirana financijska imovina.

Ugovorni novčani tokovi koji su SPPI u skladu su s osnovnim kreditnim aranžmanom. Ugovorni uvjeti koji uvode izloženost rizicima ili nestabilnost u ugovornim novčanim tokovima koji nisu povezani s osnovnim aranžmanom posudbe, kao što su izloženost promjenama cijena dionica ili cijena roba, ne dovode do ugovornih novčanih tokova koji su SPPI. Izvorno ili stečeno financijsko sredstvo može biti osnovni kreditni aranžman, bez obzira na to je li to kredit u pravnom obliku.

Procjena poslovnih modela za upravljanje financijskom imovinom ključna je za klasifikaciju financijske imovine. Banka određuje poslovne modele na razini koja odražava kako se grupama financijske imovine upravlja zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj.

Reklasifikacije

Kada, i samo kada, subjekt promijeni svoj poslovni model za upravljanje financijskom imovinom, mora reklasificirati svu financijsku imovinu. U skladu s tim, ako subjekt reklasificira financijsku imovinu, ona će primijeniti reklasifikaciju prospektivno od datuma reklasifikacije, definirane kao prvi dan prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela. Banka ne smije prepravljati sve prethodno priznate dobitke, gubitke (uključujući dobitke ili gubitke od umanjenja vrijednosti) ili kamatu. Nije bilo reklasifikacija financijske imovine Banke u tekućoj godini ili prethodnim izvještajnim razdobljima.

Banka ima više poslovnih modela za upravljanje financijskim instrumentima koji odražavaju način na koji Banka upravlja svojim financijskim sredstvima kako bi generirala novčane tokove. Poslovni model određuje hoće li novčani tokovi biti rezultat prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje financijske imovine ili oboje.

Banka razmatra sve relevantne informacije dostupne prilikom procjene poslovnog modela. Međutim, ova procjena se ne provodi na temelju scenarija koje Banka ne očekuje razumno da će se dogoditi, kao što su takozvani „najgori mogući“ ili „stresni“ scenariji. Banka uzima u obzir sve relevantne dostupne dokaze kao što su:

- kako se ocjenjuje uspješnost poslovnog modela i financijska imovina unutar tog poslovnog modela i izvještava ključno rukovodstvo Banke;
- rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela (i financijske imovine u okviru tog poslovnog modela), a posebno na način na koji se njima upravlja; i
- način na koji se nadoknađuje rukovodilac poslovanja (npr. temelji li se naknada na fer vrijednosti upravljane imovine ili na prikupljenim ugovornim novčanim tokovima).

Prilikom početnog priznavanja financijske imovine, Banka određuje je li novopriznata financijska imovina dio postojećeg poslovnog modela, ili odražava početak novog poslovnog modela. Banka ponovno procjenjuje svoje poslovne modele u svakom izvještajnom razdoblju kako bi utvrdila jesu li poslovni modeli promijenjeni u odnosu na prethodno razdoblje. Za tekuće i prethodno izvještajno razdoblje Banka nije identificirala promjene u svojim poslovnim modelima.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Kada se prestaje priznavati dužnički instrument koji se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobitak/gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificira se iz kapitala u izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nasuprot tome, za kapitalna ulaganja određena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadno se ne reklasificira u račun dobiti i gubitka, već se prenosi unutar kapitala.

Dužnički instrumenti koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit podliježu umanjenju vrijednosti. Vidi Bilješku 19.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11.1.3 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka je:

- imovina s ugovornim novčanim tokovima koji nisu SPPI; i / ili
- imovina koja se drži u poslovnom modelu koji ne podrazumijeva držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova ili za naplatu i prodaju; ili
- imovini koja je iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, primjenom opcije fer vrijednosti.

Ta se imovina mjeri po fer vrijednosti, a svi dobiti / gubici nastali prilikom ponovnog mjerenja priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Reklasifikacije

Ako se poslovni model na temelju kojeg Banka drži financijsku imovinu promijeni, predmetna financijska imovina se reklasificira. Zahtjevi za reklasifikaciju i mjerenje koji se odnose na novu kategoriju primjenjuju se prospektivno od prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela koji rezultira reklasifikacijom financijske imovine Banke. Tokom tekuće financijske godine i prethodnog obračunskog razdoblja nije bilo promjena u poslovnom modelu po kojem Banka drži financijsku imovinu te stoga nije izvršena reklasifikacija. Promjene u ugovornim novčanim tokovima razmatraju se u skladu s računovodstvenom politikom o modificiranju i prestanku priznavanja financijske imovine opisane u nastavku.

2.11.1.4. Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Prema MSFI9 za priznavanje iznosa rezervacija za financijski instrument, subjekti mogu slijediti opći pristup (General Approach) ili pojednostavljeni pristup (Simplified Approach).

Prema općem pristupu svaki pravni subjekt je u obvezi da kalkulira ili 12 – mjesečni ili očekivani gubitak za životni vijek (ECL) financijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promjene kreditnog rizika financijskih instrumenata u odnosu na inicijalno priznavanje.

U pojednostavljenim pristupu (Simplified Approach) pravni subjekti nisu dužni pratiti promjene u kreditnom riziku. Rezervacije su uvijek jednake očekivanom kreditnom gubitku za cijeli životni vijek na svaki izvještajni datum, odmah po prepoznavanju.

2.11.2 Umanjenje vrijednosti

Banka koristi pojednostavljeni pristup za portfelj financijskog najma, a za ostalo opći pristup.

Banka primjenjuje model “3 Faze” koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku financijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju, što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete financijskog instrumenta:

- **Faza 1** pokriva financijske instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja i imaju nizak kreditni rizik (low credit risk);
- **Faza 2** pokriva financijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja za koje nema objektivnog dokaza kreditnog gubitka;
- **Faza 3** pokriva financijsku imovnu za koju postoji objektivni dokaz kreditnog gubitka na izvještajni datum.

Na kraju, transfer financijskog instrumenta u Fazu 3 je potreban ako dodatno uz povećanje kreditnog rizika pojavi se i trigger kreditnog gubitka.

Banka priznaje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na slijedeće financijske instrumente koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

- zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku;
- zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku;
- financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit;
- financijske garancije i akreditivi;
- ostale nepovučene preuzete obveze.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Gubitak od umanjenja vrijednosti ne priznaje se za kapitalna ulaganja.

Uz iznimku kupljene ili izdane kreditno umanjene financijske imovine – POCI (koja se razmatra zasebno u nastavku), očekivani kreditni gubici se moraju mjeriti kroz gubitak od umanjenja vrijednosti u iznosu koji je jednak:

- 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima, tj. očekivanim kreditnim gubicima za cijeli vijek trajanja koji su rezultat događaja nepodmirenja na financijskom instrumentu koji su mogući u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja (naziva se Faza 1); ili
- očekivanim kreditnim gubicima tokom cijelog vijeka trajanja, tj. očekivanim kreditnim gubicima za cijeli vijek trajanja koji su rezultat svih mogućih događaja neispunjavanja obveza tokom vijeka trajanja financijskog instrumenta (naziva se Faza 2 i Faza 3).

Gubitak od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tokom cijelog vijeka trajanja potreban je za financijski instrument ako se kreditni rizik tog financijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja. Za sve ostale financijske instrumente, očekivani kreditni gubici se mjere u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima.

Više pojedinosti o utvrđivanju značajnog povećanja kreditnog rizika je u Bilješci 38.

2.11.2.1 Kreditno umanjena financijska imovina

Financijska imovina je kreditno umanjena kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokaz da je financijska imovina kreditno umanjena uključuje dostupne podatke o slijedećim događajima:

- (a) značajne financijske poteškoće izdavatelja ili zajmoprimca;
- (b) kršenje ugovora, kao što je neispunjavanje obveza ili dospelji slučaj;
- (c) zajmodavac(i) zajmoprimac, iz ekonomskih ili ugovornih razloga koji se odnose na financijske poteškoće zajmoprimca, nakon što je zajmoprimcu odobrio koncesiju(e) koju zajmodavci ne bi mogli uzeti u obzir;
- (d) vjerojatnost da će dužnik ući u stečaj ili drugu financijsku reorganizaciju;
- (e) nestanak aktivnog tržišta za tu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća; ili
- (f) kupnju ili nastanak financijske imovine s velikim diskontom koji odražava nastale kreditne gubitke.

Očekivani kreditni gubici su vjerojatnoćom ponderirana procjena sadašnje vrijednosti kreditnih gubitaka. Oni se mjere kao sadašnja vrijednost razlike između novčanih tokova Banke po ugovoru i novčanih tokova za koje se očekuje da će ih dobiti temeljem ponderiranja višestrukih budućih gospodarskih scenarija diskontiranih na EKS imovine.

Banka mjeri očekivane kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi ili na grupnoj osnovi za portfelje kredita koji imaju slične karakteristike gospodarskog rizika. Mjerenje rezerviranja za gubitke temelji se na sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova imovine koristeći izvornu EKS imovine, bez obzira na to je li mjerena na pojedinačnoj ili na grupnoj osnovi.

Za obveze po kreditima i ugovore o financijskim garancijama umanjenje vrijednosti priznaje se kao rezerviranje. Banka objavljuje informacije o promjenama umanjenja vrijednosti za financijsku imovinu odvojeno od onih za obveze po kreditima i ugovore o financijskim garancijama.

2.11.2.2 Kupljena ili izdana kreditno umanjena financijska imovina (POCI)

POCI financijska imovina tretira se različito jer je imovina kreditno umanjena pri početnom priznavanju. Za tu imovinu Banka priznaje sve promjene u očekivanim kreditnim gubicima za vijek trajanja od početnog priznavanja kao gubitak od umanjenja vrijednosti, a sve promjene priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Povoljna promjena za takvu imovinu stvara dobit od umanjenja vrijednosti.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

2.11.2 Umanjenje vrijednosti (nastavak)

2.11.2.3 Definicija neispunjavanja obveza (default)

Ključno za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka je definicija neispunjavanja obveza. Definicija neispunjavanja obveza koristi se u mjerenju iznosa očekivanih kreditnih gubitaka i pri utvrđivanju da li se gubitak temelji na 12-mjesečnom ili očekivanom kreditnom gubitku za vijek trajanja, jer je zadana komponenta vjerojatnosti neplaćanja (PD) koja utječe i na mjerenje očekivanog kreditnog gubitka i identifikacija značajnog povećanja kreditnog rizika (vidi Bilješku 38.).

Banka smatra sljedeće kao sastavni dio neplaćanja:

- dužnik je u kašnjenju duže od 90 dana na bilo koju značajnu kreditnu obvezu prema Banci; ili
- malo je vjerojatno da će zajmoprimac platiti svoje kreditne obveze Banci u cijelosti.

Definicija neispunjavanja obveza prikladno je prilagođena kako bi odražavala različite karakteristike različitih vrsta imovine. Smatra se da su prekoračenja dospjela nakon što je klijent prekoračio preporučeno ograničenje ili je obaviješten o ograničenju koje je manje od trenutnog neplaćenog iznosa.

Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka prati svu financijsku imovinu, izdane kreditne obveze i ugovore o financijskim garancijama koje podliježu zahtjevu za umanjnjem vrijednosti kako bi procijenila je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka će mjeriti gubitak na temelju očekivanog kreditnog gubitka za vijek trajanja umjesto 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Prilikom procjene je li kreditni rizik na financijskom instrumentu značajno povećan od početnog priznavanja, Banka uspoređuje rizik nastanka neispunjavanja obveza na financijskom instrumentu na datum izvještavanja na temelju preostalog dospijanja instrumenta, s rizikom neispunjavanja obveza predviđenim za preostali rok do dospijanja na datum izvještavanja kada je financijski instrument prvi put priznat. Prilikom izrade ove procjene, Banka razmatra i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i potkrijepljene, uključujući povijesno iskustvo i informacije koje se odnose na budućnost, a koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora, na temelju povijesnog iskustva Banke i stručne kreditne procjene, uključujući napredne informacije.

Više detalja u Bilješci 38. Upravljanje rizicima.

2.11.3 Priznavanje i prestanak priznavanja financijske imovine

Banka početno priznaje zajmove i potraživanja na datum nastanka.

Kupnja i prodaja financijske imovine redovnim putem priznaje se na datum namire. Datum namire je datum kada je sredstvo dostavljeno prema ili od strane Banke i dok predmetna imovina ili obveza nije priznata do datuma namirenja. Promjene u fer vrijednosti predmetne financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (osim derivata) i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit financijske imovine priznaje se od datuma trgovanja. Sva ostala financijska imovina i obveze (derivati) priznaju se na datum trgovanja na koji Banka postaje strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove za svu financijsku imovinu i obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi se odmah priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prestanak priznavanja financijske imovine zbog značajne izmjene uvjeta

Banka prestaju priznavati financijsku imovinu, kao što je zajam klijentu, kada su uvjeti poslovanja promijenjeni u toj mjeri u kojoj, u biti, ugovor postaje novi zajam, gdje se razlika priznaje u dobit ili gubitak prestanka priznavanja, ali u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti nije već evidentiran. Novopriznati zajmovi klasificiraju se kao Faza 1 za potrebe mjerenja ECL-a, osim ako se novi zajam smatra POCL.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Prilikom procjene da li ili ne prestaje priznavanje zajma klijentu, između ostalog, Banka smatra sljedeće čimbenike: promjena valute zajma, uvođenje značajki vlasničkog udjela, promjena druge ugovorne strane, ili ukoliko je izmjena takva da instrument više ne zadovoljava kriterij SPPI.

Izmjene financijske imovine koja ne rezultira bitno različitim novčanim tokovima

Ako promjena ne rezultira novčanim tokovima koji su bitno različiti, izmjena ne rezultirati ni prestankom priznavanja. Na temelju promjene novčanih tokova diskontiranih po izvornoj EKS, Banka evidentira dobit ili gubitak promjene, u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti već nije zabilježen.

Prestanak priznavanja financijske imovine u slučaju kad nije bilo značajnih izmjena uvjeta

Financijska imovina (ili njegov dio ili dio grupe slične financijske imovine) prestaje se priznavati kada su prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine istekla ili kada su prenesena, i ili

- Banka prenose gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom, ili
- Banka ne prenose niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i Banka ne zadržava kontrolu.

Banka smatra da se kontrola prenosi ako, i samo ako, stjecatelj ima praktičnu mogućnost prodaje imovine u cijelosti nepovezаноj trećoj strani, te je u mogućnosti koristiti tu sposobnost jednostrano i bez uvođenja dodatnih ograničenja prijenosa.

Banka ulazi u transakcije u kojima zadržava ugovorne uvjete za primanje novčanih tokova od imovine, ali preuzima ugovornu obvezu plaćanja tih novčanih tokova drugim subjektima i prenosi sve rizike i nagrade. Ove transakcije se evidentiraju kao „pass-through“ aranžmani koji rezultiraju prestankom priznavanja, ako Banka:

- nema obvezu plaćanja, osim ako ne prikupi ekvivalentne iznose iz imovine,
- ima zabranu prodaje ili zalogu imovine, i
- ima obvezu doznačiti bilo koji novac koji prikupi iz imovine bez značajnog kašnjenja.

Kada Banka nije prenijela, niti zadržala gotovo sve rizike i koristi, te zadržala kontrolu nad imovinom, imovina se nastavlja priznavati samo do visine kontinuiranog sudjelovanja Banke, u kojem slučaju Banka također priznaje povezanu obvezu. Prenesena imovina i povezana obveza mjere se na temelju kojih odražava prava i obveze koje zadržava Banka. Nastavak sudjelovanja u obliku jamstva u odnosu na prenesenu imovinu mjeri se po nižoj vrijednosti između izvorne knjigovodstvene vrijednosti imovine i maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka mogla platiti.

Sredstva osiguranja (npr. dionice i obveznice) koje Banka podvrgava standardnim ugovorima o reotkupu i posudbe vrijednosnih papira ne prestaju se priznavati jer Banka zadržava sve značajne rizike i koristi na temelju unaprijed određene cijene otkupa te stoga kriteriji za prestanak priznavanja nisu ispunjeni.

2.11.4 Otpis

Zajmovi i dužnički vrijednosni papiri otpisuju se ako Banka nema razumnih očekivanja da će povratiti financijsku imovinu (u cijelosti ili njezin dio). To je slučaj kada Banka utvrdi da zajmoprimac nema sredstva ili izvore prihoda koji bi mogli generirati dovoljno novčanih tokova za otplatu iznosa koji su predmet otpisa. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja. Banka može primijeniti aktivnosti prinudne naplate na otpisanu financijsku imovinu. Primici, koji proizlaze iz aktivnosti prinudne naplate Banke iskazuju se kao ostali prihodi u izvješću o računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dodatno Odluka FBA propisuje regulativu za „Računovodstveni otpis“ po kojoj je Banka dužna izvršiti računovodstveni otpis bilančne izloženosti dvije godine nakon što je Banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom.

2.11.5 Prikaz umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke u izvješću o financijskom položaju

Rezervacije za očekivane kreditne gubitke prikazane su u izvješću o financijskom položaju kako slijedi:

- za financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku: kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: nikakav gubitak se ne priznaje u izvješću o financijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost po fer vrijednosti. Međutim, umanjenje vrijednosti gubitka uključuje se kao dio revalorizacijskog iznosa u revalorizacijsku rezervu (vidi izvješće o promjenama u kapitalu);
- za obveze po kreditima i ugovore o financijskim jamstvima: kao rezerviranje.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

2.11.6 Financijske obveze i kapital

Izdani dužnički i vlasnički instrumenti klasificirani su ili kao financijske obveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana.

Financijska obveza je ugovorna obveza isporuke gotovine ili drugog financijskog sredstva ili zamjene financijske imovine ili financijskih obveza s drugim subjektom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni za Banku ili ugovor koji će se, ili može, podmiriti u vlastitim vlasničkim instrumentima Banke i nederivativni je ugovor za koji su banke obvezne ili mogu biti obvezne isporučiti varijabilni broj vlastitih vlasničkih instrumenata ili ugovor o derivatima nad vlastitim kapitalom koji će se ili može podmiriti osim razmjenom fiksnog iznosa novca (ili drugog financijskog sredstva) za fiksni broj vlasničkih instrumenata Banke.

2.11.6.1. Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje preostali udio u imovini subjekta nakon odbitka svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje je izdala Banka priznaju se u iznosu primljenih sredstava, umanjениh za troškove izravnog izdavanja.

Otkup vlastitih vlasničkih instrumenata Banke priznaje se i odbija izravno u kapitalu. Dobitak / gubitak se ne priznaje u računu dobiti i gubitka prilikom kupnje, prodaje, izdavanja ili poništenja vlastitih vlasničkih instrumenata Banke.

2.11.6.2 Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijske obveze klasificiraju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se financijska obveza (i) drži radi trgovanja, ili (ii) ako je određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijska obveza je klasificirana kao namijenjena trgovanju ako:

- je nastala u svrhu ponovne kupnje u kratkom roku; ili
- je pri početnom priznavanju dio portfelja identificiranih financijskih instrumenata kojima Banka upravlja zajedno i koji ima nedavnu aktualnu shemu kratkoročnog stjecanja dobiti; ili
- je derivat koji nije određen i učinkovit kao instrument zaštite.

Financijska obveza, osim financijske obveze koja se drži radi trgovanja ili potencijalne naknade, koju stjecatelj može platiti kao dio poslovnog spajanja, može se odrediti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nakon početnog priznavanja ako:

- takvo određivanje eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja koja bi inače nastala; ili
- financijska obveza čini dio grupe financijske imovine ili financijskih obveza ili oboje, kojom se upravlja i njezina uspješnost se procjenjuje na osnovi fer vrijednosti, u skladu s dokumentiranom strategijom upravljanja rizicima ili investicijske strategije Banke, te se daju informacije o grupiranju interno na toj osnovi; ili
- čini dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativnih financijskih instrumenata, a MSFI 9 dopušta da se cijeli hibridni (kombinirani) ugovor označi kao po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka iskazuju se po fer vrijednosti, pri čemu se svi dobiti / gubici koji proizlaze iz ponovnog mjerenja priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u onoj mjeri u kojoj nisu dio određenog odnosa zaštite. Neto dobit / gubitak priznat u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje sve kamate plaćene na financijsku obvezu i uključen je u neto dobit od ostalih financijskih instrumenata po stavci fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u računu dobiti i gubitka.

Prilikom utvrđivanja hoće li priznavanje promjena u kreditnom riziku obveze u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti stvoriti ili povećati računovodstvenu neusklađenost u dobiti ili gubitku, Banka procjenjuje očekuje li se da će učinci promjena kreditnog rizika, obveze rizik, biti prebijen u izvješću o računu dobiti ili gubitka promjenom fer vrijednosti drugog financijskog instrumenta koji se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Takvo očekivanje mora se temeljiti na ekonomskom odnosu između obilježja obveze i karakteristika drugog financijskog instrumenta.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2.11.6.3 Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući depozite i uzete zajmove, početno se mjere po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. Ostale financijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske obveze i raspoređivanja troška kamata tokom relevantnog razdoblja. EKS je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja financijske obveze, ili, gdje je to prikladno, kraće razdoblje, na neto knjigovodstveni iznos pri početnom priznavanju.

2.11.6.3.1 Uzeti zajmovi

Kamatonosni zajmovi početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, posudbe na koje se plaća kamata iskazuju se po amortiziranom trošku, a svaka razlika između primitaka (umanjениh za troškove transakcije) i ukupne vrijednosti priznaje se u izvješću o dobiti ili gubitku tokom razdoblja trajanja posudbe na temelju efektivne kamatne stope.

2.11.6.3.2 Tekući računi i depoziti banaka i klijenata

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

2.11.6.4 Prestanak priznavanja financijskih obveza

Banka prestaje priznavati financijske obveze kada, i samo kada, su obveze Banke podmirene, otkazane ili su istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze koja se prestaje priznavati i plaćene naknade i obveze za plaćanje priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Kada Banka razmjenjuje sa zajmoprimcem jedan dužnički instrument s drugim dužničkim instrumentom s bitno drugačijim uvjetima, takva se razmjena obračunava kao gašenje izvorne financijske obveze i priznavanje nove financijske obveze. Slično tome, Banka iskazuje značajnu izmjenu uvjeta postojeće obveze ili dijela obveze kao ukidanje izvorne financijske obveze i priznavanje nove obveze.

2.12 Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (uz uknjižavanje dobitaka ili gubitaka na dobit ili gubitak prestanka priznavanja), po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili po amortiziranom trošku, ovisno o poslovnom modelu i SPPI testu.

2.13 Potraživanja od banaka

Plasmani bankama klasificiraju se kao financijska imovina po amortiziranom trošku i sukladno tome mjere.

2.14 Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvješća o novčanom toku, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, stavke u postupku naplate i tekuće račune kod banaka.

2.15 Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i ostala potraživanja s fiksnim ili utvrđenim plaćanjima, koja ne kotiraju na aktivnom tržištu, mogu se klasificirati kao zajmovi i potraživanja. Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Zajmovi i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjени za eventualno umanjenje vrijednosti.

Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Zajmovi i potraživanja uključuju zajmove i potraživanja od banaka i komitenata, gotovinu i ekvivalente gotovine, te obveznu pričuvu kod CBBH.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.16 Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjениh za troškove izdavanja.

2.17 Obveze za ugovore o financijskim garancijama, akreditivima i neiskorištenim zajmovima

Obveze za ugovore o financijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa ispravke vrijednosti za kreditne gubitke (očekivani kreditni gubitak), ili
- iznosa inicijalno priznatog i gdje je to odgovarajuće, umanjеноg za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Neiskorištene obveze po kreditima i akreditivi su obveze po kojima su tokom trajanja obveza, Banka i Grupa dužne klijentu pružiti zajam uz unaprijed određene uvjete.

Nominalna ugovorna vrijednost financijskih garancija, akreditiva i neiskorištenih kreditnih obveza, ako je zajam dogovoren da se daje na tržišne uvjete, ne iskazuje se u izvješću o financijskom položaju (prikazan je izvanbilančno).

2.18 Netiranje

Financijska imovina i financijske obveze netiraju se, te tako prikazuju u izvješću o financijskom položaju, samo i jedino ukoliko Banka ima zakonsko pravo na netiranje, te ih namjeravaju realizirati na neto osnovi, odnosno istovremeno realizirati imovinu i podmiriti obveze.

Prihodi i rashodi se prezentiraju na neto osnovi samo kad je to dozvoljeno u skladu s MSFI-jevima, te za dobitke i gubitke koji proizlaze iz skupine sličnih transakcija, kao npr. po osnovi aktivnosti trgovanja.

2.19 Derivativni financijski instrumenti

Banka koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitila od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Banka ne drži, niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Derivativi koji nisu označeni kao instrumenti zaštite klasificirani su kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja.

Derivativni financijski instrumenti koji uključuju termenske ugovore u stranoj valuti, te swap ugovore u stranoj valuti, inicijalno se priznaju na datum trgovanja u izvješću o financijskom položaju i naknadno mjere po fer vrijednosti. Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela koji koriste diskontirane gotovinske tokove.

Derivativi se klasificiraju kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna, odnosno kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ako je njihova fer vrijednost negativna.

Derivativna financijska imovina - Računovodstvo zaštite

Kao što je dozvoljeno Međunarodnim standardom financijskog izveštavanja 9 (MSFI 9) „Financijski instrumenti“ (na snazi od 01.01.2018.godine) UniCredit Grupa će nastaviti primjenjivati pravila računovodstvene zaštite, definirana Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 (MRS 39).

U svrhu računovodstva zaštite, zaštita se može odnositi na:

- zaštitu fer vrijednosti - zaštita izloženosti od promjena fer vrijednosti priznate imovine ili obveze ili nepriznate obveze;
- zaštitu novčanih tokova – zaštita izloženosti od promjena u novčanim tokovima koja se veže uz specifični rizik vezan uz priznatu imovinu, obvezu ili izvjesnu transakciju u budućnosti;
- zaštitu neto ulaganja u stranoj valuti.

Grupa se uglavnom koristi zaštitom fer vrijednosti, kako bi se zaštitila od izloženosti promjenama fer vrijednosti pojedinih stavki imovine i obveza ili dijela pojedinih stavki imovine i obveza ili portfelja financijske imovine i obveza.

Banka se koristi derivativnim financijskim instrumentima u svrhu zaštite od izloženosti promjene fer vrijednosti po kamatnom riziku.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Takvi derivativni instrumenti se inicijalno priznaju po njihovoj fer vrijednosti i naknadno se mjere po fer vrijednosti. Derivativi se prikazuju kao financijska imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao financijska obveza u slučaju kada im je fer vrijednost negativna.

Prilikom sklapanja aranžmana računovodstva zaštite, Banka formalno određuje i dokumentira odnos za koji želi primijeniti računovodstvo zaštite te cilj i strategiju upravljanja rizicima za poduzimanje same zaštite. Dokumentacija uključuje identifikaciju zaštitnog instrumenta, zaštićenu stavku ili transakciju, vrstu rizika protiv kojeg se Banka štiti te kako će Banka pratiti učinkovitost promjene u fer vrijednosti zaštitnog instrumenta kao kompenzaciju za promjene fer vrijednosti ili promjene novčanog toka izloženosti koja je zaštićena. Očekivanje je da će takve zaštite biti učinkovite u postizanju kompenzirajućih promjena u fer vrijednosti ili u novčanim tokovima te su redovno testirane u vrijeme njihovog trajanja kako bi se ustanovila njihova učinkovitost kroz izvještajna razdoblja za koja su određena.

2.20 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema se početno priznaju po trošku stjecanja. Naknadna mjerenja nekretnina se vode po fer vrijednosti dok se oprema vodi po trošku, umanjenom za amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak uključuje sve troškove koji su izravno vezani za nabavu imovine.

Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao zasebna imovina, u ovisnosti od toga što je primjenjivo, samo u onim slučajevima kada postoji vjerojatnost da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njezina vrijednost može pouzdano utvrditi.

Troškovi popravaka i tekućeg održavanja terete izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali.

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine i opremu, osim zemljišta, imovine u pripremi i investicijskih nekretnina, po linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine do procijenjene preostale vrijednosti imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek upotrebe, kao što je navedeno u nastavku:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Zgrade	50 godina	50 godina
Računala	3,3 do 5 godina	3,3 do 5 godina
Ulažanja u tuđu imovinu	Kroz rok najma	Kroz rok najma
Ostala oprema	6,6 do 14,2 godine	6,6 do 14,2 godine

Metode amortizacije, preostala vrijednost nekretnina i opreme, i procijenjeni korisni vijek upotrebe pregledavaju se i po potrebi i usklađuju na svaki datum izvješćivanja.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja imovine utvrđuju se kao razlika između novčanog priljeva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

2.21 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su izravno vezani za nabavu imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe kako slijedi:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Softver	5 godina	5 godina
Ostala nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.22 Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje. Ulaganja u investicijske nekretnine početno se mjere po trošku stjecaja koji uključuje trošak nabave (koji je u skladu s njihovom tržišnom vrijednošću na datum nabavke). Naknadno mjerenje se vrši prema metodi fer vrijednosti. Promjene fer vrijednosti priznaju se u odvojenom i konsolidiranom izvješću o računu dobiti ili gubitku i ne vrši se obračun amortizacije.

2.23 Porez na dobit

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvješću o računu dobiti ili gubitka, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za koje se porez također priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2.23.1 Tekući porez na dobit

Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, u skladu s poreznim stopama važećim na dan izvještavanja, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

2.23.2 Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez priznaje se, uzimajući u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođeni porezi ne priznaju se na privremene razlike kod inicijalnog priznavanja imovine i obveza u transakciji koje nisu poslovna kombinacija i koje ne utječu na računovodstvenu niti oporezivu dobit. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih ili, u suštini, važećih na dan izvještavanja.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se netiraju samo ukoliko se odnose na istu poreznu jurisdikciju te ukoliko postoji zakonsko pravo za netiranje tekuće porezne imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvješću o financijskom položaju.

Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještavanja, Banka ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu, te testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine na umanjene vrijednosti, te je smanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će se priznate porezne koristi moći iskoristiti.

2.24 Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Nefinancijska imovina (osim odgođene porezne imovine) Banke provjerava se na umanjene vrijednosti samo kada postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine i tada se procjenjuje nadoknadivi iznos te imovine. Gubitak usljed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Za potrebe testiranja na umanjene vrijednosti imovina se grupira u najmanje skupine imovine koje generiraju novčane primitke od kontinuirane upotrebe, koji su pretežno neovisni od novčanih primitaka od druge imovine ili jedinica koje generiraju gotovinu.

Nadoknadiva vrijednost pojedine imovine ili jedinice koja generira gotovinu je vrijednost u upotrebi ili njezina fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ovisno o tome koji je iznos viši. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira uglavnom neovisne novčane tokove (npr. korporativna imovina), njezina nadoknadiva vrijednost se utvrđuje zajedno s imovinom koja generira neovisne novčane tokove, a uz koju se ta imovina može povezati.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2.25 Imovina preuzeta u zamjenu za nenaplativa potraživanja

Za imovinu preuzetu u zamjenu za nenaplativa potraživanja, kredite i financijski najam Banka procjenjuju utrživost, te u izvješću o financijskom položaju priznaje samo onu koja je utrživa i čija se vrijednost može pouzdano utvrditi. Banka ovako preuzetu imovinu pokušavaju prodati, te se ona u tom slučaju klasificira kao zaliha i ne amortizira. U iznimnim slučajevima ovakva imovina bi se mogla koristiti za vlastitu uporabu i amortizirati kao dio vlastitih građevinskih objekata.

Unutar imovine preuzete za nenaplaćena potraživanja Banke uključeni su i preuzeti predmeti po osnovu ugovora o najmu, nekretnine i oprema. Ova imovina se iskazuje po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže.

U skladu s Odluka FBA Banka priznaje preuzetu imovinu po nižoj od sljedećih vrijednosti:

- Iznosa neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja Banke. U slučaju da je visina knjigovodstveno evidentiranih očekivanih kreditnih gubitaka jednaka visini potraživanja, Banka će stečenu materijalnu imovinu evidentirati po tehničkoj vrijednosti u iznosu od 1 KM.
- Procijenjenoj fer vrijednosti od strane neovisnog procjenitelja umanjenoj za očekivane troškove prodaje.

Umanjenje vrijednosti imovine opisano je pod stavkom umanjenja vrijednosti nefinancijske imovine (Bilješka 2.24).

2.26 Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Banka trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja, ako postoji vjerojatnoća da će Banka morati podmiriti navedenu obvezu i ako pouzdano može biti određen iznos te obveze.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obveze na datum izvješćavanja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obveza. Gdje su rezerviranja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

2.27 Kapital i rezerve

2.27.1 Dionički kapital

Dionički kapital obuhvaća uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

2.27.2 Trezorske dionice

Kada Banka kupuje svoje dionice, plaćena naknada se oduzima od ukupnog dioničkog kapitala u obliku trezorskih dionica, dok one ne budu poništene. Kada se ovakve dionice naknadno prodaju ili se ponovno izdaju, primljena naknada neto od transakcijskih troškova, se uključuje u izdani dionički kapital.

2.27.3 Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

2.27.4 Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice

Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice uključuju promjene u fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od odgođenog poreza.

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obveza u razdoblju u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

2.28 Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzimaju izvanbilančne financijske obveze i koje vodi u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, zajmove, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama.

2.29 Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i građana. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njenog odvojenog i konsolidiranog izvješća o financijskom položaju. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.30 Izvješćivanje po segmentima

Poslovne rezultate segmenata redovito prate Uprava Banke i Nadzorni odbor na osnovu upravljačkih financijskih informacija.

Poslovni segment je sastavni dio Banke koji se bavi poslovnim aktivnostima iz kojih može ostvariti prihode ili troškove. Banka je identificirala četiri glavna poslovna segmenta: Maloprodaja, Korporativno bankarstvo, Upravljanje aktivom i pasivom i Centralna jedinica.

Segment „Najam“ u bilješkama segmenata raspoređen je u segment Maloprodaje ili Korporativnog i investicijskog bankarstva ovisno o tome gdje pripada. Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena baziranih na specifičnim cijenama, primjerene valute i ročnosti s ugrađenim dodatnim prilagodbama.

Poslovne rezultate segmenata redovito prate Uprava Banke i Nadzorni odbor na temelju upravljačkih financijskih informacija.

2.31 Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke, ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom godine.

2.32 Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu direktno pripisati stjecanju ili izgradnji kvalificirane imovine koja nužno treba određeno vremensko razdoblje da bi bila spremna za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, dodaju se trošku te imovine, sve dok imovina ne bude spremna za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihod od kamata zarađen na privremenom ulaganju posebnih zajmova tokom njihovog trošenja na kvalificiranu imovinu oduzima se od troškova posudbe prihvatljivih za kapitalizaciju.

Ostali troškovi posudbe priznati su u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem su nastali.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, koji mogu biti primjenjivi na Banku, obvezna su za razdoblja koja počinju 1. siječanj 2022. godine:

Datum stupanja na snagu	Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda
1. travanj 2021. godine	Koncesije za najam povezane s Covid-19 nakon 30. lipnja 2021. godine – Izmjene i dopune MSFI 16
	Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora, usvojeno u EU 28. lipnja 2021. godine (Izmjene i dopune MRS 37)
1. siječanj 2022. godine	Godišnja poboljšanja MSFI standarda 2018.-2020. Nekretnine, postrojenja i oprema, Prihodi prije namjeravane upotrebe (Izmjene i dopune MRS 16) Reference na konceptualni okvir (Izmjene i dopune MSFI 3)

Izmjene i dopune MSFI 16 Zakupi (Covid 19 povezane koncesije za zakup) proširuju praktičnu primjenu u vezi sa koncesijom za najam u vezi s Covid 19 za bilo koju promjenu u plaćanju zakupa prvobitno dospjelim 30. lipnja 2022. godine. Kao praktični način, najmoprimac može odlučiti da ne procjenjuje je li ustupak zakupnine u vezi s Covid 19 od zakupodavca modifikacija zakupa. Zakupac koji izvrši ove izbore obračunava svaku promjenu u plaćanju zakupa koja je rezultat koncesije za zakup u vezi s Covid 19 na isti način na koji bi obračunavao promjenu prema MSFI 16, da promjena nije modifikacija zakupa. Izmjena se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. Dozvoljena je ranija primjena. Banka je odlučila da ne primijeni praktični metod.

Zbirka godišnjih poboljšanja MSFI 2018-2020 uključuje izmjene i dopune sljedećih standarda:

- Izmjene MSFI 1 dozvoljavaju podružnici koja primjenjuje paragraf D16(a) MSFI 1 da mjeri kumulativne tečajne razlike koristeći iznose koje je prijavila matična kompanija, na osnovu datuma prelaska matične kompanije na MSFI.
- Izmjene MSFI 9 pojašnjavaju koje naknade entitet uključuje kada se primjenjuje na test "10 posto" u procjeni da li treba prestati priznavati financijsku obvezu. Entitet uključuje samo naknade plaćene ili primljene između entiteta (zajmoprimca) i zajmodavca, uključujući naknade plaćene ili primljene od strane entiteta ili zajmodavca u tuđe ime.
- Izmjena MSFI 16 odnosi se samo na promjene u ilustrativnom primjeru 13 (nije naveden datum stupanja na snagu).

Izmjene se primjenjuju na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. Dozvoljena je ranija primjena. Ove izmjene i dopune ne rezultiraju značajnijim promjenama na Banku.

Izmjene MSFI 3 ažuriraju zastarjele reference u MSFI 3 bez značajnog mijenjanja njegovih zahtjeva. Izmjena se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. Dozvoljena je ranija primjena. Ove izmjene i dopune ne rezultiraju značajnijim promjenama na Banku.

Izmjene MRS 16 odnose se na prihode koji su nastali prije nego što je nekretnina, postrojenje i oprema spremna za upotrebu. Troškovi za probne vožnje kako bi se provjerilo da li stavka nekretnina, postrojenja i opreme ispravno funkcioniraju i dalje su troškovi koji se mogu direktno pripisati. Ako je roba već proizvedena kao dio takvih probnih vožnji, prihod od njihove prodaje i troškovi proizvodnje moraju se priznati u bilansu uspjeha u skladu sa relevantnim standardima. Stoga više nije dozvoljeno prebijanje neto prihoda od nabavne vrijednosti imovine, postrojenja i opreme. Izmjena se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. Dozvoljena je ranija primjena. Ove izmjene i dopune ne rezultiraju značajnijim promjenama na Banku.

Izmjene MRS 37 pojašnjavaju koje troškove treba smatrati troškovima ispunjenja ugovora kada se procjenjuje da li je ugovor štetan. Troškovi ispunjenja ugovora obuhvataju troškove koji se direktno odnose na ugovor. Oni mogu biti inkrementalni troškovi ispunjenja ugovora ili alokacija drugih troškova koji se direktno odnose na ispunjenje ugovora.

Izmjena se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. Dozvoljena je ranija primjena. Ove izmjene i dopune ne rezultiraju značajnijim promjenama unutar Banke.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

3.1. Novi standardi koji još nisu na snazi

Sljedeći novi standardi, tumačenja i dopune postojećih standarda koje je izdao IASB još nisu na snazi i Banka ih nije ranije usvojila:

Datum primjene	Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda
1. siječanj 2023. godine	MSFI 17 Ugovori o osiguranju
	Objavljivanje računovodstvenih politika - Izmjene MRS 1 i MSFI Objave 2
	Definicija računovodstvenih procjena - Izmjene MRS 8
1. siječanj 2024. godine	Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obaveze proizašle iz pojedinačne transakcije - Izmjene MRS 12
	Obveza za zakup u prodaji i povratni zakup - Izmjene MSFI 16
	Klasifikacija obveza na tekuće i dugotrajne - Izmjene MRS 1
Dostupno za opcionu primjenu/datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme	Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog saradnika ili zajedničkog ulaganja (Izmjene MSFI 10 and MRS 28)

Novi MSFI 17 Ugovori o osiguranju će zamijeniti MSFI 4. On se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. Dozvoljena je ranija primjena. Primjena ovog standarda u Federaciji Bosna i Hercegovine je odgođena do 2026. godine. Ne očekuje se da će ovaj novi standard kao i njegove izmjene dovesti do bilo kakvih značajnijih promjena u Banci.

Izmjene MRS 1 pojašnjavaju zahtjeve za objelodanjivanjem materijalne računovodstvene politike umjesto značajnih računovodstvenih politika. Izmjena se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. Dozvoljena je ranija primjena. Ne očekuje se da će ove izmjene rezultirati značajnim promjenama unutar Banke.

Izmjene MRS 8 zamjenjuju definiciju promjene računovodstvenih procjena definicijom računovodstvenih procjena. Prema novoj definiciji, računovodstvene procjene su "novčani iznosi u financijskim izvješćima koji podliježu mjernoj nesigurnosti". Entiteti razvijaju računovodstvene procjene ako računovodstvene politike zahtijevaju mjerenje stavki u financijskim izvješćima na način koji uključuje mjernu nesigurnost. Izmjene i dopune pojašnjavaju da promjena računovodstvene procjene koja je rezultat novih informacija ili novih dešavanja nije ispravka greške. Pored toga, efekti promjene inputa ili tehnike mjerenja koja se koristi za izradu računovodstvene procjene su promjene u računovodstvenim procjenama ako nisu rezultat ispravke grešaka iz prethodnog perioda.

Promjena računovodstvene procjene može utjecati samo na dobit ili gubitak tekućeg perioda, ili na dobit ili gubitak i tekućeg perioda i budućih perioda. Izmjena se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine. Dozvoljena je ranija primjena. Ne očekuje se da će ove izmjene rezultirati značajnim promjenama unutar Banke.

Izmjene MRS 12 daju dodatni izuzetak od izuzeća od početnog priznavanja. Prema ovim izmjenama, entitet ne primjenjuje početno izuzeće od priznavanja za transakcije koje dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika.

U zavisnosti od važećeg poreskog zakona, jednake oporezive i odbitne privremene razlike mogu nastati prilikom početnog priznavanja sredstva i obaveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utiče ni na računovodstvenu ni oporezivu dobit. Nakon izmjena i dopuna MRS 12, od entiteta se traži da prizna odgovarajuću odgođenu poresku imovinu i obvezu, s tim da priznavanje bilo koje odgođene poreske imovine podliježe kriterijima nadoknadivosti u MRS 12. Izmjena se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine. Dozvoljena je ranija prijava. Ne očekuje se da će ove izmjene rezultirati značajnim promjenama unutar Banke.

Izmjene MSFI 16 Zakup zahtijevaju od prodavca-zakupca da utvrdi plaćanja zakupa ili revidirane plaćanja zakupa tako da prodavac-zakupnik ne priznaje dobit ili gubitak koji se odnosi na pravo korištenja koje zadržava prodavac zakupac nakon datuma početka. Izmjene i dopune ne utiču na dobit ili gubitak priznate od strane prodavca-zakupca u vezi sa delimičnim ili potpunim raskidom zakupa. Primjenjuje se na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. Dozvoljena je ranija primjena. Ne očekuje se da će ove izmjene rezultirati značajnim promjenama unutar Banke.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Bilješci 2., Banka daje procjene i pretpostavke koje utječu na iznose imovine i obveza, koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju izmjene, ukoliko se odnose na to razdoblje, ili u razdoblje izmjene i budućim razdobljima ukoliko utječe na tekuća i buduća razdoblja.

4.1 Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještavanja, koje imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u narednoj financijskoj godini.

4.1.1 Porez

Banka priznaje poreznu obavezu u skladu s poreznim propisima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezne prijave odobravaju porezna tijela koja su nadležna za provođenje naknadne kontrole poreznih obveznika.

4.1.2 Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja te rezerviranja za izvanbilančnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih klijenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilančne i izvanbilančne izloženosti kreditnom riziku Banke procjenjuje se na mjesečnom nivou. Mjerenje nivoa umanjenja zahtjeva primjenu složenih modela te pretpostavki o budućim ekonomskim uvjetima i kreditnom ponašanju kupaca (npr. vjerovatnoća da će klijenti ući u status neispunjenja obveza i posljedične gubitke, itd.).

Najznačajnije prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti i u vezi sa mjerenjem nivoa umanjenja uključuju sljedeće:

- određivanje kriterija za značajno povećanje kreditnog rizika (SICR);
- odabir adekvatnih modela i pretpostavki za mjerenje ECL-a;
- određivanje broja relevantnih budućih scenarija za sve vrste proizvoda/tržišta i pripadajući ECL;
- određivanje metodologije za uključivanje budućih informacija;
- uključivanje geopolitičkog overlay-a;
- određivanje skupine financijske imovine za potrebe mjerenja ECL-a.

Bilješka 38.1 sadrži detaljnije informacije o metodama mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka, pojašnjava koncept nivoa kreditnog rizika, ulazne parametre, pretpostavke i tehnike procjene te povezane prosudbe i procjene Banke.

4.1.3 Sudski sporovi

Banka provode pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova kojima je vrijednost iznad 25 tisuća KM. Svi sudski sporovi čija je vrijednost ispod 25 tisuća KM prate se i rezerviraju na portfelj osnovi.

Banka je sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. godine rezervirale 13.210 tisuća KM (2021: 12.722 tisuća KM) što Uprava procjenjuje dovoljnim za pokriće rizika nastanka obveza iz sudskih sporova koji se vode protiv Banke. Priroda pravnih sporova za koje su priznata rezerviranja objavljeni su u bilješci 31 ovih financijskih izvještaja.

4.1.4 Fer vrijednost financijskih instrumenata

Kao što je opisano u Bilješci 41. Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za financijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Financijski instrumenti, osim kredita i potraživanja vrednuju se analizom diskontiranih novčanih tokova na temelju pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na burzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

4.1.5 Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu sa odgovarajućim propisima.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Segmenti Banke uključuju:

1. „Maloprodaja“: podatke o građanima, malom poduzetništvu i obrtnicima; uključujući i financijski najam.
2. „Korporativno bankarstvo“: velika i srednja poduzeća, državu i javni sektor, financijsko tržište (aktivnosti trgovanja); uključujući i financijski najam.
3. „Upravljanje aktivom i pasivom (ALM)“: upravljanje aktivom i pasivom.
4. „Centralna jedinica“: ostalu imovinu i obveze koji nisu pridružene drugim segmentima.

Segmentacija pozicija izvješća o dobiti ili gubitku i financijskom položaju temelji se na financijskim izvješćima pripremljenim za potrebe izvještavanja matičnog društva.

Račun dobiti ili gubitka po segmentima

Godina završila 31. prosinca 2022.	Maloprodaja	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Neto prihod od kamata	106.339	35.349	7.773	8.260	157.721	(4.406)	153.315
Neto prihod od naknada i provizija*	60.961	30.571	(1.847)	2	89.687	4.135	93.822
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobiti od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	12.058	8.662	(276)	(1)	20.443	264	20.707
Ostali prihodi	3.209	746	-	2.122	6.077	4.340	10.417
Prihod iz redovnog poslovanja	182.567	75.328	5.650	10.383	273.928	4.333	278.262
Amortizacija	-	-	(10)	(14.542)	(14.552)	(718)	(15.270)
Troškovi poslovanja	(108.620)	(25.822)	(1.976)	16.703	(119.715)	242	(119.473)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i poreza na dobit	73.947	49.506	3.664	12.545	139.662	3.857	143.518
Umanjenja vrijednosti financijskih instrumenata i rezerviranja, neto	(9.315)	114	(3.422)	(492)	(13.115)	(4.338)	(17.453)
Dobit prije oporezivanja	64.632	49.620	242	12.053	126.547	(480)	126.065
Porez na dobit	(7.624)	(5.784)	(29)	(147)	(13.584)	43	(13.541)
NETO DOBIT	57.008	43.836	213	11.906	112.963	(437)	112.524

* Raščlanjivanje neto prihoda od naknada i provizija detaljnije je prikazano u ovoj bilješci u nastavku.

Glavne prilagodbe između Izvještaja o dobiti ili gubitku po izvještajnim segmentima i Izvještaja o dobiti i gubitku Banke uglavnom se odnose na razlike u prezentaciji/klasifikaciji određenih pozicija kao i različite kriterije za mjerenje financijske imovine po amortiziranom trošku i derivativa.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Račun dobiti ili gubitka po segmentima (nastavak)

Godina završila 31. prosinca 2021.	Maloprodaja	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Neto prihod od kamata	87.625	31.020	12.167	10.818	141.630	(2.144)	139.486
Neto prihod od naknada i provizija	55.898	22.503	(1.759)	899	77.541	-	77.541
Prihod od dividendi	-	-	-	36	36		36
Neto dobiti od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	8.133	5.943	-	163	14.239	117	14.356
Ostali prihodi	3.784	2.012	-	(1.398)	4.398	2.350	6.748
Prihod iz redovnog poslovanja	155.440	61.478	10.408	10.518	237.844	323	238.167
Amortizacija	-	-	(8)	(13.918)	(13.926)	(474)	(14.400)
Troškovi poslovanja	(102.961)	(24.762)	(2.148)	16.567	(113.304)	468	(112.836)
Dobit prije umanjena vrijednosti i poreza na dobit	52.479	36.716	8.252	13.167	110.614	317	110.931
Umanjenja vrijednosti i rezerviranja, neto	6.735	(16.802)	332	1.063	(8.672)	(1.615)	(10.287)
Dobit prije oporezivanja	59.214	19.914	8.584	14.230	101.942	(1.298)	100.644
Porez na dobit	(7.412)	(2.493)	(1.015)	(1.694)	(12.614)	61	(12.553)
NETO DOBIT	51.802	17.421	7.569	12.536	89.328	(1.237)	88.091

* Raščlanjivanje neto prihoda od naknada i provizija detaljnije je prikazano u ovoj bilješci u nastavku.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Račun dobiti ili gubitka po segmentima (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje raščlanjivanje neto prihoda od naknada i provizija po segmentu:

31. prosinca 2022	Maloprodaja	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljачkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Račun usluge	23.438	1.272	-	-	24.709	2.740	27.450
Transakcijski	19.648	14.461	36	-	34.145	(234)	33.911
Upravljanje imovinom	57	841	-	-	898	-	898
Kreditne kartice	17.397	11.280	-	2	28.679	3.888	32.567
Ugovori o financijskom jamstvu i obveza zajma	2.308	4.749	-	-	7.057	(2.260)	4.797
Ukupni prihod od naknada i provizija	62.848	32.603	36	2	95.488	(4.135)	99.623
Troškovi naknada i provizija	(1.887)	(2.032)	(1.883)	-	(5.801)	-	(5.801)
Neto prihod od naknada i provizija	60.961	30.571	(1.847)	-	89.687	4.135	93.822

Tablica u nastavku prikazuje raščlanjivanje neto prihoda od naknada i provizija po svakom segmentu:

31. prosinca 2021	Maloprodaja	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljачkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Račun usluge	21.826	1.137	-	(559)	22.404	-	22.404
Transakcijski	16.166	13.265	57	(172)	29.316	-	29.316
Upravljanje imovinom	-	614	-	-	614	-	614
Kreditne kartice	17.682	4.782	-	3.883	26.346	-	26.346
Ugovori o financijskom jamstvu i obveza zajma	2.173	4.540	-	(2.252)	4.461	-	4.461
Ukupni prihod od naknada i provizija	57.847	24.337	57	899	83.141	-	83.141
Troškovi naknada i provizija	(1.949)	(1.834)	(1.816)	-	(5.600)	-	(5.600)
Neto prihod od naknada i provizija	55.898	22.503	(1.759)	899	77.541	-	77.541

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Izveštaj o financijskom položaju po segmentima

31. prosinca 2022	Maloprodaja (bankarstvo)	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Imovina po segmentima	2.025.388	1.448.431	2.610.361	14.528.763	6.542.053	(14.080.233)	6.533.359
Pretplaćeni porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-
Odgodena porezna imovina	-	-	-	3.751	3.751	(649)	3.102
Imovina po segmentima	2.025.388	1.448.431	2.610.361	14.532.514	6.545.804	(14.080.882)	6.539.561
Obveze po segmentima	3.719.458	1.796.634	35.225	206.654	5.757.971	-	5.759.342
Tekuća porezna obveza	-	-	-	3.706	3.706	64	3.770
Odgodena porezna obveza	-	-	-	723	723	(723)	-
Ukupno obveze	3.719.458	1.796.634	35.225	211.083	5.762.400	712	5.763.112
Stjecanje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	12.157	-	-	-

31. prosinca 2021	Maloprodaja (bankarstvo)	Korporativno bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Imovina po segmentima	1.870.672	1.357.926	2.627.088	443.261	6.299.575	(7.417)	6.292.159
Pretplaćeni porez na dobit	-	-	-	629	629	(64)	565
Imovina po segmentima	1.870.672	1.357.926	2.627.088	443.889	6.300.204	(7.481)	6.292.724
Obveze po segmentima	3.663.351	1.631.089	45.690	164.894	5.505.024	-	5.507.022
Tekuća porezna obveza	-	-	-	-	-	-	-
Odgodena porezna obveza	-	-	-	1.160	1.160	(35)	1.125
Ukupno obveze	3.663.351	1.631.089	45.690	166.054	5.506.184	1.963	5.508.147
Stjecanje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	15.779	-	-	-

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

6. PRIHODI OD KAMATA

Raščlanjivanje po izvorima

	2022.	2021.
Građani		
Prihod od kamata	107.422	106.511
Pravne osobe		
Pravne osobe	31.979	34.124
Državni i javni sektor	22.446	18.120
Banke i druge financijske institucije	3.857	731
Ukupni prihod od kamata obračunat korištenje efektivne kamatne stope	165.704	159.486
Prihod od kamata po leasingu - građani	34	50
Prihod od kamata po leasingu – pravne osobe	1.529	1.549
	167.267	161.085

Stavka Banke i druge financijske institucije uključuje Centralnu banku BiH.

Raščlanjivanje po poslovima

	2022.	2021.
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku	146.273	146.041
Dužničke vrijednosnice (financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit)	17.137	14.313
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku	3.564	731
Hedge	293	-
	167.267	161.085

Kamatni prihodi po osnovu zajmova i potraživanja umanjene vrijednosti Banke iznosili su 3.440 tisuća KM (2021.: 5.157 tisuće KM) od čega su priznati efekti „unwindinga“ u kamatni prihod 372 tisuća KM (2021.: 305 tisuće KM).

7. RASHODI OD KAMATA

Raščlanjivanje po primateljima

	2022.	2021.
Građani	6.171	8.857
Banke i druge financijske institucije	2.175	5.731
Negativna kamata po plasmanima bankama i obaveznoj pričuvu kod Centralne banke	3.921	4.837
Pravne osobe	1.663	2.127
Državni i javni sektor	22	47
	13.952	21.599

Raščlanjivanje po poslovima

	2022.	2021.
Tekući računi i depoziti građana	6.171	8.857
Repo poslovi	2.011	5.122
Tekući računi i depoziti banaka	3.964	5.046
Tekući računi i depoziti pravnih osoba, državnog i javnog sektora	1.551	2.089
Zajmovi	121	234
Kamata od računovodstva zaštite	-	166
Obveze po dugoročnim najmovima	134	85
	13.952	21.599

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2022.	2021.
Kartično poslovanje	32.567	26.346
Poslovi inozemnog platnog prometa	21.136	17.501
Naknade za paket proizvod	16.216	14.676
Poslovi domaćeg platnog prometa	12.775	11.815
Ostali poslovi*	12.132	8.342
Ukupni prihodi od naknada i provizije od ugovora s kupcima	94.826	78.680
Poslovi izdavanja akreditiva i garancija	4.797	4.461
Ukupno prihodi od izdavanja akreditiva i garancija	4.797	4.461
Ukupno prihodi od naknada i provizija	99.623	83.141

*Naknade za ostale poslove uglavnom se odnose na naknade za vođenje tekućih računa pravnih lica, naknade za kredite, e-banking te naknade za skrbničke poslove.

9. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2022.	2021.
Poslovi domaćeg platnog prometa	3.177	2.879
Poslovi inozemnog platnog prometa	1.531	1.463
Ostali poslovi	1.093	1.258
	5.801	5.600

10. NETO DOBICI OD KUPOPRODAJE VALUTA I TEČAJNIH RAZLIKA PO PRERAČUNAVANJU MONETARNE IMOVINE I OBVEZA

	2022.	2021.
Dobici po kupoprodaji valuta, neto	20.771	14.254
Neto gubitak od valutnih terminskih ugovora	(68)	100
Neto gubitak od tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	(1)	(3)
Neto dobit od trgovanja vrijednosnim papirima	5	5
	20.707	14.356

11. OSTALI PRIHODI

	2022.	2021.
Naplaćena otpisana potraživanja	4.855	4.948
Neto dobit od prodaje imovine preuzete za nenaplaćena potraživanja	4.532	680
Prihodi po osnovu IT usluga	354	377
Prihodi po osnovu naplaćenih troškova od komitenata	125	188
Neto dobit od prodaje nekretnina i opreme	(16)	106
Prihod od naplaćenih šteta od osiguravajućih društva	86	56
Prihodi od prodaje dionica i poslovnih udjela	-	48
Prihod od najamnina	31	38
Otpisi drugih obveza i poništenje obračunatih troškova	(16)	-
Ostali prihodi	466	307
	10.417	6.748

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

12. TROŠKOVI POSLOVANJA

	2022.	2021.
Troškovi zaposlenika	62.270	59.565
Administrativni troškovi i troškovi marketinga	41.176	37.942
Troškovi osiguranja štednih uloga	12.933	12.504
Državni doprinosi (izuzimajući one koji se odnose na zaposlenike)	1.632	1.536
Troškovi najamnina	690	658
Ostali troškovi	772	631
	119.473	112.836

Troškovi zaposlenika Banke uključuju i 12.265 tisuću KM doprinosa s propisanim iznosom plaćenih na i iz plaće u državne zavode za mirovinsko osiguranje (2021.: 11.971 tisuća KM).

13. UMANJENJA VRIJEDNOSTI FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

	2022.	2021.
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku (Bilješka 19.)	(379)	9.798
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 20.)	(110)	661
Financijska imovina po amortiziranom trošku (Bilješka 22.)	408	-
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku uključujući obveznu rezervu kod CBBIH (Bilješka 17. i Bilješka 18.)	(991)	(29)
Umanjenje vrijednosti novčanih sredstava (Bilješka 16.)	110	(57)
Vanbilančna izloženost kreditnom riziku (Bilješka 32.)	13.817	(1.018)
Ostala imovina (Bilješka 23.)	476	(76)
	13.331	9.279

14. OSTALI NETO GUBICI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVIRANJA

	2022.	2021.
Rezerviranja po sudskim postupcima (Bilješka 32.)	697	637
Nekretnine preuzete za nenaplaćena potraživanja (Bilješka 23.)	4.080	212
Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme (Bilješka 23.)	(655)	159
	4.122	1.008

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

15. POREZ NA DOBIT

Ukupni porez priznat u dobiti ili gubitku

	2022.	2021.
Tekući porezni trošak		
Trenutna godina	13.775	10.834
	13.775	10.834
Odgođeni porezni trošak		
Nastanak i ukidanje privremenih razlika	(234)	1.719
	(234)	1.719
Ukupna obveza poreza na dohodak	13.541	12.553

Iznosi priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti:

	2022.			2021.		
	Prije poreza	porezni trošak/koristi	Neto bez poreza	Prije poreza	porezni trošak/koristi	Neto bez poreza
Stavke koje se neće reklasificirati u dobit ili gubitak						
Promjena fer vrijednosti po akturskoj dobiti/gubitku	43	(4)	39	(4)	12	8
Kretanje rezerve fer vrijednosti (materijalna imovina)	927	(76)	851	2.952	(295)	2.657
Stavke koje su ili mogu biti reklasificirane naknadno u dobit ili gubitak						
Kretanje rezerve fer vrijednosti (dužnički instrumenti)	(40.789)	4.073	(36.716)	(10.272)	1.027	(9.245)
	(39.819)	3.993	(35.826)	(7.324)	744	(6.580)

Usklađivanje između poreza na dobit prikazanog u poreznoj bilanci i računovodstvenog poreza na dobit prikazano je kako slijedi:

	2022.	2021.
Dobit prije oporezivanja	126.065	100.644
Porez prema domaćoj poreznoj stopi Banke	12.606	10.064
Porezni učinak:		
Neodbitni troškovi	3.013	989
Prihod oslobođen poreza	(1.797)	(219)
Porezni poticaji	(47)	-
Učinci promjene odgođenih poreza na privremene razlike	(234)	1.719
Ukupni rashod poreza na dobit	13.541	12.553
Efektivna porezna stopa	10,7%	12,5%

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

15. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Kretanje odgođenog poreza je kako slijedi:

2022	Neto stanje na dan 01.01	Priznato u dobiti ili gubitku	Priznato u OCI	Neto	Stanje na 31.prosinac.	
					Odgođena porezna imovina	Odgođene porezne obveze
Nekretnine i oprema, te nematerijalna imovina	(1.398)	(2)	(76)	(1.476)	-	(1.476)
Rezerviranja za pravna pitanja i kreditne gubitke	-	236	-	236	236	-
Investicijski vrijednosni papiri u FVOCI	228	-	4.073	4.301	4.301	-
Aktuarska revalorizacija	45	-	(4)	41	41	-
Porezna imovina/obveze prije prijeboja	(1.125)	234	3.993	3.102	4.578	(1.476)
Prijeboj poreza	-	-	-	-	(1.476)	1.476
Porezna imovina/obveze	(1.125)	234	3.993	3.102	3.102	-

2021	Neto stanje na dan 01.01	Priznato u dobiti ili gubitku	Priznato u OCI	Neto	Stanje na 31.prosinac.	
					Odgođena porezna imovina	Odgođene porezne obveze
Nekretnine i oprema, te nematerijalna imovina	(1.349)	246	(295)	(1.398)	-	(1.398)
Rezerviranja za pravna pitanja i kreditne gubitke	1.965	(1.965)	-	-	-	-
Investicijski vrijednosni papiri u FVOCI	(799)	-	1.027	228	228	-
Aktuarska revalorizacija	33	-	12	45	45	-
Porezna imovina/obveze prije prijeboja	(150)	(1.719)	744	(1.125)	273	(1.398)
Prijeboj poreza	-	-	-	-	(273)	273
Porezna imovina/obveze	(150)	(1.719)	744	(1.125)	-	(1.125)

16. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Novac u blagajni	281.753	304.474
Tekući računi kod drugih banaka	328.405	291.612
Žiro račun kod CBBH	370.780	232.008
	980.938	828.094
Manje: Umanjenje vrijednosti	(546)	(436)
	980.392	827.658

Kretanje umanjena vrijednosti gotovine i ekvivalenata gotovine je kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. siječnja	436	493
Umanjenje vrijednost (Bilješka 13.)	110	(57)
Stanje na 31. prosinac	546	436

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

17. OBVEZNA PRIČUVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obvezna pričuva kod CBBH	550.984	519.538
Manje: Umanjenje vrijednosti	(920)	(1.671)
	550.064	517.867

Kretanje umanjenja vrijednosti obvezne pričuve kod CBBiH je kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. siječnja	1.671	1.090
Umanjenje vrijednosti u odvojenom i konsolidiranom izvješću o računu dobiti i gubitka (Bilješka 13.)	(751)	581
Stanje na 31. prosinac	920	1.671

U razdoblju 2022. godine osnovicu za obračun obvezne pričuve komercijalnih banaka čine svi depoziti i sva pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti izraze. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obvezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obvezne pričuve.

Od 01.01.2022 na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u domaćoj valuti, KM, Centralna banka BiH ne obračunava naknadu, a na sredstva obvezne rezerve po osnovi osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom - obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Europska središnja banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate) umanjenu za 10 baznih bodova.

Na sredstva iznad obvezne rezerve Centralna banka BiH obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Europska središnja banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate) umanjenu za 25 baznih bodova, što iznosi -0,75%.

Od 01.8.2022 Centralna banka BiH je uvela naknadu na sredstva iznad minimalne pričuve u iznosu od -0,25% i na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom u iznosu od -0,10%

18. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Plasmani kod drugih banaka - bruto	43.471	19.856
Zajmovi bankama - bruto	587.931	782.519
	631.402	802.375
Manje: Umanjenje vrijednosti	(656)	(905)
	630.746	801.470
Očekivana realizacija:		
- u razdoblju do 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	631.402	785.038
- u razdoblju preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	-	17.337
Manje: Umanjenje vrijednosti	(656)	(905)
	630.746	801.470

Na dan 31. prosinac 2022. godine, zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku uključuju i 3.441 tisuća KM plasiranih kao osiguranje za obveze Banke prema Visa i MasterCard vezano za obveze po kreditnim karticama (31. prosinac 2021. godine: 3.178 tisuća KM).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

18. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od banaka je kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. siječnja	905	1.502
Tečajne razlike	(9)	13
Umanjenje vrijednosti (Bilješka 13.)	(240)	(610)
Otpisi	-	-
Stanje na 31. prosinac	656	905

Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku uključujući obveznu rezervu kod CBBiH – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.			31. prosinac 2021.	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹					
Prihodujući					
Nizak rizik	1.181.480	-	-	1.181.480	785.697
Srednji rizik	906	-	-	906	536.216
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	1.182.386	-	-	1.182.386	1.321.913

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2022. godine	1.321.913	-	-	1.321.913
Novo financiranje	75.783	-	-	75.783
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(213.870)	-	-	(213.870)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	(470)	-	-	(470)
Ostale promjene	(970)	-	-	(970)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.182.386	-	-	1.182.386

1 Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	2.576	-	-	2.576
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti	(991)	-	-	(991)
Trajni otpisi u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	(9)	-	-	(9)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.576	-	-	1.576

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2021. godine	1.419.461	-	-	1.419.461
Novo financiranje	122.186	-	-	122.186
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(220.357)	-	-	(220.357)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	254	-	-	254
Ostale promjene	369	-	-	369
Na dan 31. prosinca 2021. godine	1.321.913	-	-	1.321.913

Kretanja umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	2.592	-	-	2.592
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	(29)	-	-	(29)
Trajni otpisi u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	13	-	-	13
Na dan 31. prosinca 2021. godine	2.576	-	-	2.576

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
- u domaćoj valuti	1.521.759	1.432.891
- u stranoj valuti	10.300	10.358
	1.532.059	1.443.249
Građani		
- u domaćoj valuti	2.067.022	1.919.428
- u stranoj valuti	1	-
	2.067.023	1.919.428
Potraživanja po financijskom najmu		
- u domaćoj valuti	40.148	47.321
	40.148	47.321
Ukupno zajmovi i potraživanja prije umanjjenja	3.639.230	3.409.998
Manje: Umanjenje vrijednosti	(185.653)	(201.355)
Neto zajmovi i potraživanja	3.453.577	3.208.643
Postotni udio rezervacija u bruto zajmovima komitentima	5,10%	5,90%
Očekivana realizacija:		
- u razdoblju do 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	1.351.159	1.272.453
- u razdoblju preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	2.288.071	2.137.545
Manje: Umanjenje vrijednosti	(185.653)	(201.355)
	3.453.577	3.208.643

Na dan 31. prosinac 2022. godine, u zajmovima građanima za Banku u KM uključeno je 385.299 tisuća KM bruto zajmova (31. prosinac 2021. godine: 500.825 tisuće KM), a u zajmovima pravnim osobama i državi u 324.579 tisuća KM bruto zajmova (31. prosinac 2021. godine: 437.328 tisuće KM) uz valutnu klauzulu vezanu za tečaj EUR-a. Otplata glavnice i kamate iskazuje se prema EUR-skoj protuvrijednosti, a plaćanje se obavlja u KM prema tečaju na dan plaćanja.

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Zajmovi i potraživanja od komitenata		
Pravne osobe	1.430.476	1.321.046
Državni i javni sektor	101.583	122.203
Građani	2.067.023	1.919.428
Financijski najam	40.148	47.321
	3.639.230	3.409.998
Manje: Umanjenje vrijednosti	(185.653)	(201.355)
	3.453.577	3.208.643

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.				31. prosinac 2021.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja²					
Prihodujući					
Nizak rizik	74.449	-	-	74.449	-
Srednji rizik	1.025.288	240.061	-	1.265.349	1.251.912
Visok rizik	56.229	5.622	-	61.851	2.243
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	28.827	28.827	66.891
Ukupno	1.155.966	245.683	28.827	1.430.476	1.321.046

Kretanje bruto izloženosti ³	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	968.012	286.143	66.891	1.321.046
Novo financiranje	698.711	93.896	125	792.732
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	23.099	(23.099)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(18.760)	18.760	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(7.124)	7.124	-
Otplaćena imovina	(515.096)	(122.893)	(31.095)	(669.084)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznos	-	-	(14.218)	(14.218)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.155.966	245.683	28.827	1.430.476

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2021. godine	985.134	275.230	39.003	1.299.367
Novo financiranje	546.437	78.215	302	624.954
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	21.492	(21.492)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(88.562)	88.628	(66)	-
Prijenosi u Fazu 3	(335)	(37.980)	38.315	-
Otplaćena imovina	(496.154)	(96.458)	(3.287)	(595.899)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	(5.547)	(5.547)
Otpisani iznos	-	-	(1.823)	(1.823)
Tečajne razlike	-	-	(6)	(6)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021. godine	968.012	286.143	66.891	1.321.046

² Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

³ Kretanje bruto izloženosti za obje godine prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	4.784	48.789	52.642	106.215
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	115	(115)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(151)	151	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(28)	28	-
Neto ponovno mjerenje umanjenja vrijednosti	2.010	(7.789)	4.050	(1.729)
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	7.367	18.209	101	25.677
Financijska imovina koja je prestala biti priznata	(2.050)	(13.597)	(16.319)	(31.966)
Unwiding	-	-	(354)	(354)
Računovododstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznos	-	-	(14.218)	(14.218)
Tečajne razlike	-	-	6	6
Ostale promjene	3	(1)	280	282
Na dan 31. prosinca 2022. godine	12.078	45.619	26.216	83.913

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	15.696	52.515	33.127	101.338
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	96	(96)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(6.106)	6.433	(327)	-
Prijenosi u Fazu 3	(19)	(364)	383	-
Neto ponovno mjerenje umanjenja vrijednosti	(2.376)	(10.019)	29.258	16.863
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	2.827	10.855	104	13.786
Financijska imovina koja je prestala biti priznata	(5.334)	(10.535)	(2.850)	(18.719)
Unwiding	-	-	(272)	(272)
Računovododstveni otpis u godini	-	-	(5.547)	(5.547)
Otpisani iznos	-	-	(1.823)	(1.823)
Tečajne razlike	-	-	12	12
Ostale promjene	-	-	577	577
Na dan 31. prosinca 2021. godine	4.784	48.789	52.642	106.215

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

b) Državni i javni sektor - kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.				31. prosinac 2021.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja⁴					
Prihodujući					
Nizak rizik	95.318	292	-	95.610	122.203
Srednji rizik	5.973	-	-	5.973	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	101.291	292	-	101.583	122.203

Kretanje bruto izloženosti ⁵	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	122.203	-	-	122.203
Novo financiranje	3.983	-	-	3.983
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(292)	292	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(24.603)	-	-	(24.603)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznos	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	101.291	292	-	101.583

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2021. godine	102.012	-	-	102.012
Novo financiranje	42.338	-	-	42.338
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(22.147)	-	-	(22.147)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznos	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021. godine	122.203	-	-	122.203

4 Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

5 Kretanje bruto izloženosti za obe godine prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

b) Državni i javni sektor - kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	559	-	-	559
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(2)	2	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerenje umanjenja vrijednosti	(152)	12	-	(140)
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	21	-	-	21
Financijska imovina koja je prestala biti priznata	(24)	-	-	(24)
Unwiding	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	402	14	-	416

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	539	-	-	539
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerenje umanjenja vrijednosti	(163)	-	-	(163)
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	213	-	-	213
Financijska imovina koja je prestala biti priznata	(30)	-	-	(30)
Unwiding	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021. godine	559	-	-	559

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

c) Građani – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.				31. prosinac 2021.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja⁶					
Prihodujuć					
Nizak rizik	65.133	2.216	-	67.349	-
Srednji rizik	1.768.167	152.545	-	1.920.712	1.810.082
Visok rizik	106	5.399	-	5.505	35.989
Neprihodujuć					
Status neispunjavanja obveza	-	-	73.457	73.457	73.357
Ukupno	1.833.406	160.160	73.457	2.067.023	1.919.428

Kretanje bruto izloženosti ⁷	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	1.787.054	59.017	73.357	1.919.428
Novo financiranje	727.324	43.969	1.697	772.990
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	20.438	(17.863)	(2.575)	-
Prijenosi u Fazu 2	(97.696)	100.794	(3.098)	-
Prijenosi u Fazu 3	(11.297)	(7.118)	18.415	-
Otplaćena imovina	(592.427)	(18.639)	(13.263)	(624.329)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznos	-	-	(1.076)	(1.076)
Ostale promjene	10	-	-	10
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.833.406	160.160	73.457	2.067.023

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2021. godine	1.713.757	70.036	75.178	1.858.971
Novo financiranje	661.140	8.961	3.484	673.585
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	32.468	(29.032)	(3.436)	-
Prijenosi u Fazu 2	(36.100)	39.472	(3.372)	-
Prijenosi u Fazu 3	(15.747)	(9.193)	24.940	-
Otplaćena imovina	(568.464)	(21.228)	(14.099)	(603.791)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	(9.313)	(9.313)
Otpisani iznos	-	-	(26)	(26)
Ostale promjene	-	1	1	2
Na dan 31. prosinca 2021. godine	1.787.054	59.017	73.357	1.919.428

6 Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

7 Kretanje bruto izloženosti za obe godine prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

c) Građani – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	22.976	6.520	57.577	87.073
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	337	(287)	(50)	-
Prijenosi u Fazu 2	(394)	2.246	(1.852)	-
Prijenosi u Fazu 3	(220)	(1.683)	1.903	-
Neto ponovno mjerenje umanjenja vrijednosti	(7.640)	4.630	12.809	9.799
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	6.457	3.945	1.209	11.611
Financijska imovina koja je prestala biti priznata (zbog redovite otplate)	(5.096)	(1.152)	(4.033)	(10.281)
Unwiding	-	-	(18)	(18)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	(1.076)	(1.076)
Utjecaj tečajnih razlika	-	-	37	37
Ostale promjene	-	-	48	48
Na dan 31. prosinca 2022. godine	16.420	14.219	66.554	97.193

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	27.760	9.000	57.943	94.703
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	490	(412)	(78)	-
Prijenosi u Fazu 2	(746)	1.044	(298)	-
Prijenosi u Fazu 3	(368)	(18)	386	-
Neto ponovno mjerenje umanjenja vrijednosti	(7.444)	(2.479)	11.993	2.070
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	9.357	1.088	1.959	12.404
Financijska imovina koja je prestala biti priznata (zbog redovite otplate)	(6.073)	(1.703)	(5.079)	(12.855)
Unwiding	-	-	(34)	(34)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	(9.313)	(9.313)
Otpisani iznosi	-	-	(26)	(26)
Utjecaj tečajnih razlika	-	-	20	20
Ostale promjene	-	-	104	104
Na dan 31. prosinca 2021. godine	22.976	6.520	57.577	87.073

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

d) Financijski najam - pravne osobe – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.				31. prosinac 2021.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja⁸					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	-	32.115	-	32.115	41.946
Visok rizik	-	4.316	-	4.316	15
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	1.986	1.986	3.780
Ukupno	-	36.431	1.986	38.417	45.741

Kretanje bruto izloženosti ⁹	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	-	41.961	3.780	45.741
Novo financiranje	-	12.319	-	12.319
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	1.337	(1.337)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(36)	36	-
Otplaćena imovina	-	(19.150)	(493)	(19.643)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	-	36.431	1.986	38.417

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2021. godine	-	50.079	12.385	62.464
Novo financiranje	-	13.854	-	13.854
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	114	(114)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(171)	171	-
Otplaćena imovina	-	(21.933)	(4.538)	(26.471)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	(4.056)	(4.056)
Otpisani iznosi	-	-	(68)	(68)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	18	-	18
Na dan 31. prosinca 2021. godine	-	41.961	3.780	45.741

8 Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

9 Kretanje bruto izloženosti za obe godine prikazano je prema podacima na kraju godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

d) Financijski najam - pravne osobe – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjena vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	-	4.853	2.535	7.388
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenos u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenos u Fazu 2	-	34	(34)	-
Prijenos u Fazu 3	-	(1)	1	-
Neto ponovno mjerenje umanjena vrijednosti	-	(2.524)	(897)	(3.421)
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	-	184	-	184
Financijska imovina koja je prestala biti priznata	-	(76)	(25)	(101)
Unwiding	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	(3)	-	-	(3)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	(3)	2.470	1.580	4.047

Kretanje umanjena vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	-	4.389	11.114	15.503
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenos u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenos u Fazu 2	-	1	(1)	-
Prijenos u Fazu 3	-	(3)	3	-
Neto ponovno mjerenje umanjena vrijednosti	-	565	(3.744)	(3.179)
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	-	193	-	193
Financijska imovina koja je prestala biti priznata (zbog redovite otplate)	-	(292)	(714)	(1.006)
Unwiding	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	(4.056)	(4.056)
Otpisani iznosi	-	-	(68)	(68)
Ostale promjene	-	-	1	1
Na dan 31. prosinca 2021. godine	-	4.853	2.535	7.388

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

e) Financijski najam - građani – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.				31. prosinac 2021.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹⁰					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	-	363	-	363	772
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunavanja obveza	-	-	131	131	164
Ukupno	-	363	131	494	936

Kretanje bruto izloženosti ¹¹	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	-	772	164	936
Novo financiranje	-	-	-	-
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	(409)	(33)	(442)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	-	363	131	494

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2021. godine	-	949	1.251	2.200
Novo financiranje	-	-	237	237
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	193	(193)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(10)	10	-
Otplaćena imovina	-	(359)	-	(359)
Računovodstveni otpis u godini	-	-	(793)	(793)
Otpisani iznosi	-	-	(348)	(348)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2021. godine	-	772	164	936

10 Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

11 Kretanje bruto izloženosti za obe godine prikazano je prema podacima na kraju godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

e) Financijski najam - građani – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	-	18	96	114
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerenje umanjenja vrijednosti	-	(12)	11	(1)
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	-	-	-	-
Financijska imovina koja je prestala biti priznata	-	(1)	(10)	(11)
Unwiding	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	(28)	(28)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	-	5	69	74

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	-	18	1.022	1.040
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	8	(8)	-
Neto ponovno mjerenje umanjenja vrijednosti	-	(7)	333	326
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je stečena ili kupljena	-	-	-	-
Financijska imovina koja je prestala biti priznata	-	(1)	(110)	(111)
Unwiding	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	(793)	(793)
Otpisani iznosi	-	-	(348)	(348)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021. godine	-	18	96	114

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

f) Financijski najam – vlade – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.				31. prosinac 2021.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹²					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	1.237	-	1.237	-
Srednji rizik	-	-	-	-	644
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	-	1.237	-	1.237	644

Kretanje bruto izloženosti ¹³	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	-	644	-	644
Novo financiranje	-	753	-	753
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	(160)	-	(160)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	-	1.237	-	1.237

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2021. godine	-	84	-	84
Novo financiranje	-	560	-	560
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Računovodstveni otpis u godini	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021. godine	-	644	-	644

12 Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

13 Kretanje bruto izloženosti za obe godine prikazano je prema podacima na kraju godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

f) Financijski najam – vlade – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	-	6	-	6
Imovina prestala priznavati (isključujući otpis)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerenje rezerviranja za gubitak	-	(2)	-	(2)
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je nastala ili kupljena	-	5	-	5
Financijska imovina koja je prestala priznavati (zbog redovite otplate)	-	-	-	-
Unwiding	-	-	-	-
Računovodstveni otpis tijekom godine	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	1	-	1
Na dan 31. prosinca 2022.	-	10	-	10

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	-	-	-	-
Imovina prestala priznavati (isključujući otpis)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Neto ponovno mjerenje rezerviranja za gubitak	-	-	-	-
Umanjenje zbog nove financijske imovine koja je nastala ili kupljena	-	6	-	6
Financijska imovina koja je prestala priznavati	-	-	-	-
Unwiding	-	-	-	-
Računovodstveni otpis tijekom godine	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021.	-	6	-	6

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku analizirani prema industriji u sljedećoj tablici:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
<i>Industrija:</i>		
Prehrambena industrija	72.207	51.451
Metalna i strojarstva industrija	145.279	53.539
Industrija električne energije, plina i vode	55.055	74.184
Drvena i papirna industrija	33.920	74.141
Kemijska industrija	24.432	34.266
Tekstilna i kožna industrija	6.370	16.186
Električna i optička industrija	5.139	3.313
Duhanska industrija	1	150
Ostala industrija	30.083	25.944
Ukupno industrija	372.486	333.174
Trgovina na malo i veliko	606.062	492.651
Središnja i lokalna vlada	104.817	89.888
Zdravstvo i socijalni rad	77.679	125.607
Građevinarstvo	72.753	54.374
Stambene usluge	49.094	66.840
Turizam	36.983	67.037
Transport i komunikacije	61.745	54.585
Financijsko posredništvo	39.161	30.012
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	14.535	11.458
Školstvo i ostale javne ustanove	2.103	2.273
Ostalo	10.046	8.575
Ukupno	1.074.978	1.003.300
Ukupno pravne osobe	1.447.464	1.336.474
Građani		
Nenamjenski zajmovi	1.302.305	1.207.502
Stambeni zajmovi	485.474	441.398
Ostali zajmovi građanima	182.317	183.456
Ukupno građani	1.970.096	1.832.356
Ukupno zajmovi i potraživanja od komitenata	3.417.560	3.168.830

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

19. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Financijski najam	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
<i>Industrija:</i>		
Metalna i strojarstva industrija	1.921	97
Drvena i papirna industrija	1.623	1.190
Tekstilna i kožna industrija	709	95
Industrija električne energije, plina i vode	51	368
Kemijska industrija	259	610
Prehrambena industrija	139	4.210
Električna i optička industrija	-	-
Ostala industrija	59	110
Ukupno industrija	4.761	6.680
Građevinarstvo	11.508	3.799
Trgovina na malo i veliko	7.224	11.708
Zdravstvo i socijalni rad	2.771	181
Transport i komunikacije	3.447	3.821
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1.492	7.676
Središnja i lokalna vlada	1.231	87
Financijsko posredništvo	405	1.176
Turizam	237	587
Stambene usluge	15	637
Školstvo i ostale javne ustanove	56	350
Ostalo	2.451	2.290
Ukupno	30.837	32.312
Ukupno pravne osobe	35.598	38.992
Građani		
Ostali zajmovi građanima	419	821
Ukupno građani	419	821
Ukupno zajmovi i potraživanja od komitenata	36.017	39.813

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

20. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Dužničke vrijednosnice	679.725	787.835
Vlasničke vrijednosnice	32	32
	679.757	787.867

Kretanje umanjenja vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na 1. siječanj	3.253	2.592
Neto rashod u izvješću o promjenama u kapitalu	(110)	661
Tečajne razlike u izvješću o promjenama u kapitalu	10	-
Stanje na 31. prosinac	3.153	3.253

Tokom 2022. godine, niti u 2021. godini, nije bilo dospjele, a nenaplaćene financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, niti umanjenja vrijednosti po osnovu financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

a) Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – podjela po izdavatelju

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveznice Vlade Republike Srpske	239.588	199.203
Obveznice Vlade Federacije BiH	194.018	252.010
Obveznice države Republike Hrvatske	92.406	160.800
Obveznice države Republike Poljske	64.433	73.039
Obveznice države Republike Slovenije	46.222	46.862
Obveznice vlade Rumunije	43.058	55.921
	679.725	787.835

Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.				31. prosinac 2021.	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno	
Razina internog ocjenjivanja¹⁴						
Prihodujući						
Nizak rizik	246.118	433.606	-	679.724	787.835	
Srednji rizik	-	-	-	-	-	
Visok rizik	-	-	-	-	-	
Neprihodujući						
Status neispunavanja obveza	-	-	-	-	-	
Ukupno	246.118	433.606	-	679.724	787.835	

¹⁴ Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

20. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT (NASTAVAK)

a) Dužničke vrijednosnice (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2022. godine	336.622	451.213	-	787.835
Novo financiranje	-	68.740	-	68.740
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	(19.086)	(21.703)	-	(40.789)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Smanjene plasmana zbog otplate (dospjeća)	(57.110)	(64.912)	-	(122.022)
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	3.203	-	-	3.203
Ostale promjene	(17.511)	268	-	(17.243)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	246.118	433.606	-	679.724

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022.	1.595	1.658	-	3.253
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	506	(616)	-	(110)
Utjecaj tečajnih razlika	2	-	-	2
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	2.103	1.042	-	3.145

Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2021. godine	253.530	369.206	-	622.736
Novo financiranje	91.347	204.550	-	295.897
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	(7.051)	(3.420)	-	(10.471)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Smanjene plasmana zbog otplate (dospjeća)	-	(122.907)	-	(122.907)
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	3.989	-	-	3.989
Ostale promjene	(5.193)	3.784	-	(1.409)
Na dan 31. prosinca 2021. godine	336.622	451.213	-	787.835

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	317	2.273	-	2.590
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	1.275	(615)	-	660
Utjecaj tečajnih razlika	3	-	-	3
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021. godine	1.595	1.658	-	3.253

b) Vlasničke vrijednosnice

Vlasničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Listane	32	32
	32	32

21. FINANCIJSKA IMOVINA I OBVEZE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI ILI GUBITKA

A) FINANCIJSKA IMOVINA I OBVEZE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI ILI GUBITKA

	31. prosinac 2022.		31. prosinac 2021.	
	Nominalni iznos	Fer vrijednost	Nominalni iznos	Fer vrijednost
Financijska imovina				
Valutni terminski ugovori-forwardi	12.133	47	77.117	-
Valutni swapovi	467.437	-	713.944	19
	479.570	47	791.061	19
Financijske obveze				
Valutni terminski ugovori-forwardi	452	27	-	-
Valutni swapovi	2.421	1	129	1
	2.873	28	129	1

B) DERIVATIVI KOJI SE KORISTE ZA ZAŠTITU

	31. prosinac 2022.		31. prosinac 2021.	
	Nominalni iznos	Fer vrijednost	Nominalni iznos	Fer vrijednost
Financijska imovina				
Kamatni rizik – zaštita FVOCI vrijednosnih papira	102.681	11.701	102.681	1.226
	102.681	11.701	102.681	1.226
Financijske obveze				
Kamatni rizik – zaštita FVOCI vrijednosnih papira	19.558	156	-	-
	19.558	156	-	-

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

21. FINANCIJSKA IMOVINA I OBVEZE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI ILI GUBITKA (NASTAVAK)

B) DERIVATIVI KOJI SE KORISTE ZA ZAŠTITU (NASTAVAK)

Stavke klasifikovane kao računovodstvo zaštite

Tabela u nastavku prikazuje stavke koje su „hedged“ i koje pripadaju portfoliju vrijednosnih papira koje se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

FVOCI vrijednosni papiri	2022.	2021.
Hedging imovina	90.389	113.919
Hedging obveze	16.533	-

	Dospijeće 2022. godine			Dospijeće 2021. godine		
	Manje od 1 godine	1 - 5 godina	Više od 5 godina	Manje od 1 godine	1 - 5 godina	Više od 5 godina
Zaštita vrijednosnih papira						
Nominalni iznos FV HA IRS (u milionima EUR)	-	102.681	19.558	-	102.681	-
Prosječna fiksna kamatna stopa FV HA IRS	-	(0,31%)	3,03%	-	(0,31%)	-

22. FINANCIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Dužničke vrijednosnice po amortiziranom trošku	61.334	-
Minus: rezerviranja za umanjene vrijednosti	(408)	-
	60.926	-

Kretanje umanjnja vrijednosti financijske imovine po amortiziranom trošku:

	2022.	2021.
Stanje na 1. siječnja		
Neto rashod u izvještaju o promjenama kapitala (bilješka 13)	408	-
Tečajne razlike	-	-
Stanje na 31. prosinca	408	-

Dužničke vrijednosnice po amortiziranom trošku - podjela prema izdavatelju:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveznice Vlade Federacije BiH	30.200	-
Državne obveznice Republike Hrvatske	16.693	-
Državne obveznice Republike Poljske	14.441	-
	61.334	-

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Financijska imovina po amortiziranom trošku – kreditna kvaliteta:

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.				31. prosinac 2021.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹⁵					
Prihodujući					
Nizak rizik	31.102	29.824	-	60.926	-
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizika	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	31.102	29.824	-	60.926	-

Kretanje bruto izloženosti ¹⁶	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2022. godine	-	-	-	-
Novo financiranje	30.789	30.167	-	60.956
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Smanjene plasmana zbog otplate (dospjeća)	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Valutne prilagodbe	-	-	-	-
Ostale promjene	313	(343)	-	(30)
Na dan 31. prosinca 2022. godine	31.102	29.824	-	60.926

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022.	-	-	-	-
Imovina prestala priznavati (isključujući otpis)	-	-	-	-
Prijelazi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijelazi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijelazi u Fazu 3	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti (bilješka 13)	31	377	-	408
Utjecaj tečajnih razlika	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	31	377	-	408

15 Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

16 Kretanje bruto izloženosti prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

23. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Potraživanja po osnovu kartičnog poslovanja	53.556	35.279
Imovina preuzeta za nenaplaćena potraživanja	1.839	10.452
Obračunata naknada	1.610	1.896
Ostala imovina	11.462	9.144
	68.467	56.771
Manje: Umanjenje vrijednosti	(3.982)	(8.030)
	64.485	48.741

Kretanje u umanjenju vrijednosti ostale imovine se mogu prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. siječanj	8.030	8.672
Umanjenje vrijednosti imovine za nenaplaćena potraživanja (Bilješka 14.)	4.080	212
Umanjenje vrijednosti o (Bilješka 13.)	476	(76)
Otpisani iznosi	(8.635)	(175)
Računovodstveni otpis u godini	-	(597)
Ostale promjene	66	41
Tečajne razlike	(35)	(47)
Stanje na dan 31. prosinac	3.982	8.030

Imovina za nenaplaćena potraživanja predstavlja imovinu (nekretnine, vozila i ostalu opremu) preuzeta zbog nemogućnosti naplate potraživanja od komitenata zajmova i financijskog najma, a koja nije klasificirana u portfelj ulaganja u investicijske nekretnine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

24. NEKRETNINE I OPREMA

	Zgrade i zemljišta	Motorna vozila i oprema	Računala	Ulažanja u tuđu iznajmljenu imovinu	Sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na 31. prosinac 2020. godine	62.216	30.627	44.401	23.969	15.166	176.379
Povećanja	-	-	-	-	8.507	8.507
Otpisi	-	(704)	(2.350)	(2.411)	-	(5.465)
Prodaja	(1.943)	(410)	-	-	-	(2.353)
Prijenos (s) / na / u upotrebu	5.782	3.939	3.351	839	(13.913)	(2)
Usklađenje s fer vrijednosti	3.537	-	-	-	-	3.537
Prijenos između kategorija	-	-	-	-	(22)	(22)
Ostale promjene	(4)	-	-	-	(10)	(14)
Stanje na 31. prosinac 2021. godine	69.588	33.452	45.402	22.397	9.728	180.567
Povećanja	-	-	-	-	6.821	6.821
Otpisi	(597)	(1.475)	(1.316)	(961)	-	(4.349)
Prodaja	(928)	-	-	-	-	(928)
Prijenos (s) / na / u upotrebu	3.211	1.788	3.117	433	(8.549)	-
Usklađenje s fer vrijednosti	3.550	-	-	-	-	3.550
Prijenos između kategorija	-	646	(646)	-	(11)	(11)
Ostale promjene	(4)	-	-	-	-	(4)
Stanje na 31. prosinac 2022. godine	74.820	34.411	46.557	21.869	7.989	185.646
AMORTIZACIJA						
Stanje na 31. prosinac 2020. godine	29.627	23.514	34.216	22.158	-	109.515
Amortizacija za godinu	1.051	1.606	3.455	686	-	6.798
Otpisi	-	(704)	(2.353)	(2.409)	-	(5.466)
Prodaja	(1.443)	(347)	-	-	-	(1.790)
Usklađivanje fer vrijednosti	744	-	-	-	-	744
Stanje na 31. prosinac 2021. godine	29.979	24.069	35.318	20.435	-	109.801
Amortizacija za godinu	1.187	1.770	3.401	737	-	7.095
Otpisi	(332)	(1.330)	(1.308)	(960)	-	(3.930)
Prodaja	(381)	-	-	-	-	(381)
Usklađivanje fer vrijednosti	1.968	-	-	-	-	1.968
Stanje na 31. prosinac 2022. godine	32.421	24.509	37.411	20.212	-	114.553
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
31. prosinac 2021. godine	39.609	9.383	10.084	1.962	9.728	70.766
31. prosinac 2022. godine	42.399	9.902	9.146	1.657	7.989	71.093

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

24. NEKRETNINE I OPREMA (NASTAVAK)

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta Banke koja se ne amortiziraju, u okviru zemljišta i zgrada, iznosila je 5.218 tisuća KM na dan 31. prosinca 2022. godine. Tokom 2022. godine Banka nije kapitalizirala troškove posudbe vezane za stjecanje nekretnina i opreme. Tokom 2022. godine nekretnine i oprema Banke nisu bili u zalogu.

Mjerenje fer vrijednosti zgrada i zemljišta izvršeno je od strane neovisnog procjenitelja, društva koje nije član UniCredit Grupe, a čije osoblje ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama.

Fer vrijednost zgrade i zemljišta utvrđena je korištenjem: troškovnog pristupa - metod zamjenskog troška; tržišnog pristupa - metod uporedivih transakcija i prinosnog pristupa - metod diskontovanog tijeka gotovine.

Kod izbora metoda kod utvrđivanja procijenjenih tržišnih vrijednosti predmetnih nekretnina uzeti su u obzir sljedeći parametri: vrsta nekretnine (npr. stambene jedinice, poslovni prostori, proizvodni objekti, građevinsko zemljište i dr.), namjena nekretnine (npr. za stanovanje, proizvodnju, trgovina, pružanje usluga, skladištenje, administracija i sl.), lokacija nekretnine (gradska, ruralna, industrijska zona), adekvatne uporedne cijene prodaje i/ili zakupa nekretnine i drugi faktori koj mogu da utiču na odabir same metode procjene (kvalitet objekta, trenutna upotreba i drugo).

Informacije o hijerarhiji fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2022. godine su kako slijedi:

Razina 1	Razina 2	Razina 3
-	-	42.399

25. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

	Pravo na korištenje zgrada
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na 1. siječanj 2021. godine	14.262
Povećanja	4.146
Smanjenje	(5.016)
Stanje na 31. prosinac 2021. godine	13.392
Povećanje	4.932
Smanjenje	(3.974)
Stanje na 31. prosinac 2022. godine	14.350
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na 1. siječanj 2021. godine	6.766
Amortizacija za godinu	3.486
Smanjenje	(3.776)
Stanje na 31. prosinac 2021. godine	6.476
Amortizacija za godinu	3.306
Smanjenje	(4.604)
Stanje na 31. prosinac 2022. godine	5.178
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST	
Stanje na 31. prosinac 2021. godine	6.916
Stanje na 31. prosinac 2022. godine	9.172

Imovina s pravom korištenja se odnosi na iznajmljene nekretnina koje je Banka iznajmila za poslovnu djelatnost i čiji su ugovori o najmu duži od 1 godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

26. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Softver	Ostala nematerijalna imovina	Sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na 31. prosinac 2020. godine	57.844	2.768	10.400	71.012
Povećanja	-	-	7.272	7.272
Otpisi	(449)	(72)	-	(521)
Prijenos (s) / na	13.041	57	(13.098)	-
Prijenos na nekretnine i opremu (Bilješka 23.)	-	-	22	22
Prijenos na ostalu aktivu	-	-	1	1
Stanje na 31. prosinac 2021. godine	70.436	2.753	4.597	77.786
Povećanja	-	-	5.336	5.336
Otpisi	(6)	-	-	(6)
Prijenos (s) / na	3.516	44	(3.560)	-
Prijenos na nekretnine i opremu (Bilješka 23.)	-	-	3	3
Stanje na 31. prosinac 2022. godine	73.946	2.797	6.376	83.119
AMORTIZACIJA				
Stanje na 31. prosinac 2020. godine	50.228	2.414	552	53.194
Amortizacija za godinu	3.980	136	-	4.116
Otpisi	(449)	(72)	-	(521)
Ostala kretanja	-	11	-	11
Stanje na 31. prosinac 2021. godine	53.759	2.489	552	56.800
Amortizacija za godinu	4.764	105	-	4.869
Otpisi	(6)	-	-	(6)
Ostala kretanja	57	-	-	57
Stanje na 31. prosinac 2022. godine	58.574	2.594	552	61.720
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
31. prosinac 2021. godine	16.677	264	4.045	20.986
31. prosinac 2022. godine	15.372	203	5.824	21.399

Tijekom 2022. i 2021. godine Banka nije kapitalizirala troškove posudbe vezanih za stjecanje nematerijalne imovine. Tijekom 2022. i 2021. godine nematerijalna imovina Banke nije bila u zalogu.

27. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI BANAKA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Depoziti po viđenju		
- u stranoj valuti	686	1.866
- u KM	8.160	10.867
Oročeni depoziti		
- u stranoj valuti	-	-
- u KM	-	16.006
	8.846	28.739

Na dan 31. prosinac 2022. godine, tekući računi i depoziti banaka uključuju 1.574 tisuća KM od povezanih osoba (31. prosinac 2021. godine: 23.810 tisuća KM).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

28. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Građani		
Tekući računi, štednja i oročeni depoziti u devizama	1.383.591	1.485.308
Tekući računi, štednja i oročeni depoziti u KM	1.940.182	1.835.660
	3.323.773	3.320.968
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
Depoziti po viđenju		
- u KM	1.615.385	1.491.442
- u stranoj valuti	483.126	366.446
Oročeni depoziti		
- u KM	83.389	97.300
- u stranoj valuti	11.037	18.284
	2.192.937	1.973.472
	5.516.710	5.294.440

Na dan 31. prosinac 2022. godine, u depozitima građana Banke u KM uključena je 401 tisuća KM (31. prosinac 2021. godine: 454 tisuća KM), a u depozitima pravnih osoba i države u KM uključeno je 37.506 tisuća KM (31. prosinac 2021. godine: 67.892 tisuća KM) ugovorenih uz valutnu klauzulu vezanu za tečaj EUR-a, a koji se isplaćuju u KM uz primjenu deviznog tečaja važećeg na dan plaćanja.

Tekući računi i depoziti Banke također uključuju 621 tisuću KM od povezanih osoba (31. prosinac 2021. godine: 701 tisuća KM).

29. ZAJMOVI

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Inozemne banke	26.379	16.982
	26.379	16.982
Analiza dospjeća zajmova:		
U prvoj godini	21.999	11.902
U drugoj godini	3.683	3.683
U razdoblju od treće do pete godine	1.397	1.397
	26.379	16.982

Glavni uvjeti zaduživanja su sljedeći:

- EBRD CSP - Zaduživanje je namijenjeno financiranju malih i srednjih poduzeća kroz ulaganja u mikro, mala i srednja poduzeća kako bi se pomoglo poboljšanju konkurentnosti i usklađenosti s tehničkim standardima Europske unije. Ugovor o zajmu potpisan 20. prosinca 2018. u iznosu od 5 milijuna eura s dospjećem od 5 godina.
- EBRD Go Digital - Zaduživanje je namijenjeno financiranju malog i srednjeg poduzetništva kroz ulaganja u mikro, mala i srednja poduzeća u svrhu poboljšanja konkurentnosti i usklađenosti s tehničkim standardima Europske unije. Ugovor o zajmu potpisan 10. studenog 2022. u iznosu od 10 milijuna eura s dospjećem od 5 godina.
- IFC - provedba IFC-kanadskog programa klimatskih promjena. Ugovor o zajmu potpisan 28. srpnja 2015. u iznosu od 5 milijuna eura s rokom dospjeća od 7 godina
- KFW - Zaduživanje je namijenjeno za financiranje i pružanje podrške mikro, malim i srednjim poduzećima i privatnim poduzetnicima koji su pogođeni utjecajem pandemije COVID-19 u cijeloj BiH i na taj način direktno doprinose poboljšanju poslovnog okruženja i očuvanje poslovanja u BiH. Ugovor o zajmu potpisan 27. srpnja 2022. u iznosu od 6 milijuna eura s dospjećem od 3 godine.

Na dan 31. prosinca 2022. godine Banka nije imala kamatonosne kredite koji se odnose na kredite od povezanih osoba, jer su dospjeli 30. rujna 2022. (31. prosinca 2021.: 2.906 tisuća KM).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

30. OSTALE OBVEZE

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveze za neizvršene transakcije	70.156	64.052
Obračunati troškovi	24.000	20.822
Sredstva po jednostranom raskidu ugovora	25.749	16.592
Obveze po kartičnom poslovanju	22.999	14.114
Odgodeni prihod	1.807	2.180
Učešće klijenata za financijski najam	308	417
Ostale obveze	9.525	12.057
	154.544	130.234

31. OBVEZE PO NAJMOVIMA

Obveze po dugoročnim najmovima	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
do 1 godine	3.095	2.742
od 1 do 2 godine	2.611	1.858
od 2 i više godina	3.621	2.321
Ukupan iznos plaćanja po dugoročnim najmovima	9.327	6.921
Efekat diskontiranja (nezarađeni financijski trošak)	(275)	(102)
31. prosinac	9.052	6.819

32. REZERVIRANJA ZA TROŠKOVE I OBVEZE

	Rezerviranja za potencijalne i preuzete obveze	Rezerviranja za sudske postupke*	Dugoročna rezerviranja za zaposlene	Ukupno
Stanje na 31. prosinac 2020.	14.765	12.283	3.419	30.467
Neto rashod u računu dobiti ili gubitka (Bilješka 13. i 14.)	(1.018)	637	120	(261)
Rezerviranja iskorištena tijekom razdoblja	-	(196)	(258)	(454)
Trošak/optužanje prema MRS-u 19	-	-	(75)	(75)
Aktuarska dobit/gubitak za razdoblje	-	-	4	4
Preknjiženje sa ostalih obveza	-	(2)	117	115
Tečajne razlike	11	-	-	11
Stanje na 31. prosinac 2021.	13.758	12.722	3.327	29.807
Neto rashod u računu dobiti ili gubitka (Bilješka 13, 14.)	13.817	697	229	14.743
Rezerviranja iskorištena tokom razdoblja	-	(91)	(171)	(262)
Trošak/oslobađanje po MRS 19	-	-	-	-
Aktuarska dobit/gubitak za razdoblje	-	-	(43)	(43)
Preknjiženje sa ostalih obveza	-	(118)	(472)	(590)
Tečajne razlike	(28)	-	-	(28)
Stanje na 31. prosinac 2022.	27.547	13.210	2.870	43.627

* Priroda rezerviranja za sudske postupke:

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

32. REZERVIRANJA ZA TROŠKOVE I OBVEZE (NASTAVAK)

Rezerviranja za sudske postupke odnose se na pasivne sudske sporove, tj. sudske postupke u kojima je Banka tuženik. Ovi postupci uglavnom se odnose na: naplatu duga i naknadu štete, neosnovano bogaćenje, isplatu razlike plaće, utvrđivanje ništetnosti ugovora o kreditu ili hipoteci ili jamstvu, nedopuštenost ovrhe, utvrđivanje suvlasničkog dijela bračne stečevine.

Banka redovito procjenjuje iznos rezerviranja za troškove sudskih sporova. Procjena se temelji na procijenjenoj vjerojatnosti budućih novčanih tokova koji proizlaze iz prošlih zakonskih ili izvedenih obveza. Banka je rezervirala 13.210 tisuća KM (2021.: 12.722 tisuća KM) za sudske sporove, što Uprava smatra dostatnim iznosom.

33. DIONIČKI KAPITAL

	Klasa A Redovne dionice	Klasa D Prioritetne dionice	Ukupno
Broj dionica	119.011	184	119.195
Nominalna vrijednost (u KM)	1.000	1.000	1.000
Ukupno	119.011	184	119.195

Dionički kapital Banke utvrđen je u iznosu od KM 119.195.000, a dijeli se na:

119.011 običnih dionice serije „A“, nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici i 184 prioritetne kumulativne dionice serije „D“ nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici. Obična dionica serije „A“ daje pravo na jedan glas u Skupštini Banke, pravo upravljanja Bankom na način utvrđen Statutom, pravo učešća u dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i druga prava utvrđena Statutom i zakonom. Prioritetna kumulativna dionica serije „D“ daje pravo prvenstvene naplate dividende iz dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i pravo prvenstvene naplate u slučaju stečaja ili likvidacije Banke iz neraspoređenog dijela stečajne odnosno likvidacijske mase.

34. OSNOVNA ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima s prosječnim brojem običnih dionica tijekom godine, isključujući prosječan broj običnih dionica kupljenih od strane Banke i držanih kao trezorske dionice.

	2022.	2021.
Neto dobit za godinu namijenjena redovnim dioničarima	112.526	88.091
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom razdoblja	119.011	118.935
Osnovna zarada po dionici (KM)	945,51	740,67

Razrijeđena zarada po dionici nije prezentirana jer Banka nije izdala razrjeđive vlasničke vrijednosnice.

35. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE

Tijekom svog poslovanja, Banka ima potencijalne i preuzete obveze evidentirane u izvanbilančnoj evidenciji, a koje su vezane uz garancije, akreditive, neiskorištene dijelove obveza po zajmovima.

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Financijske garancije i akreditivi	381.267	330.887
Ostale nepovučene potencijalne obveze	810.709	709.390
Ukupno	1.191.976	1.040.277

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

a) Financijske garancije i akreditivi

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.			31. prosinac 2021.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹⁷					
Prihodujući					
Nizak rizik	38.991	-	-	38.991	16.146
Srednji rizik	244.843	83.624	-	328.467	313.500
Visok rizik	7.783	-	-	7.783	188
Neprihodujući					
Status neispunavanja obveza	-	-	6.026	6.026	1.053
Ukupno	291.617	83.624	6.026	381.267	330.887

Kretanje bruto izloženosti ¹⁸	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	261.896	67.939	1.052	330.887
Nova izloženost	224.809	65.873	-	290.682
Dospjela izloženost	(184.160)	(55.090)	(1.052)	(240.302)
Prijenosi u Fazu 1	428	(428)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(5.364)	5.364	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(5.992)	(34)	6.026	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	291.617	83.624	6.026	381.267

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2021. godine	267.118	59.915	1.222	328.255
Nova izloženost	186.392	46.507	-	232.899
Dospjela izloženost	(190.909)	(39.188)	(170)	(230.267)
Prijenosi u Fazu 1	477	(477)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(1.182)	1.182	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021. godine	261.896	67.939	1.052	330.887

Kretanje rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	657	6.714	791	8.162
Prijenosi u Fazu 1	2	(2)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(14)	13	1	-
Prijenosi u Fazu 3	(15)	-	15	-
Neto rezultat ponovnog mjerenja rezerviranja za gubitak	27	2.777	4.804	7.608
Umanjenje nove financijske imovine koja je nastala ili kupljena	1.051	10.726	-	11.777
Financijaka imovina koja se prestala priznavati (zbog dospjeća)	(434)	(4.911)	(843)	(6.188)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	1.274	15.317	4.768	21.359

17 Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjenja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjenja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjenja ugovornih obveza.

18 Kretanje bruto izloženosti za obe godine prikazano je prema klasifikaciji na kraju godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

35. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE (NASTAVAK)

a) Financijske garancije i akreditivi (nastavak)

Kretanje rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	1.159	4.920	474	6.553
Prijenosi u Fazu 1	1	(1)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(177)	177	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Neto rezultat ponovnog mjerenja rezerviranja za gubitak	74	1.653	317	2.044
Umanjenje nove financijske imovine koja je nastala ili kupljena	449	-	-	449
Financijaka imovina koja se prestala priznavati (zbog dospijeća)	(860)	(35)	-	(895)
Tečajne razlike	11	-	-	11
Na dan 31. prosinca 2021. godine	657	6.714	791	8.162

b) Ostale nepovučene preuzete obveze

Bruto izloženost	31. prosinac 2022.			31. prosinac 2021.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja¹⁹					
Prihodujuć					
Nizak rizik	1.640	-	-	1.640	-
Srednji rizik	777.718	30.107	-	807.825	708.959
Visok rizik	738	446	-	1.184	310
Neprihodujuć					
Status neispunjavanja obveza	-	-	60	60	121
Ukupno	780.096	30.553	60	810.709	709.390

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2022. godine	674.726	34.581	83	709.390
Nova izloženost	473.543	25.773	42	499.358
Dospjela izloženost	(366.007)	(32.010)	(82)	(398.099)
Prijenosi u Fazu 1	1.646	(1.646)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(3.857)	3.846	11	-
Prijenosi u Fazu 3	(15)	9	6	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne razlike	60	-	-	60
Na dan 31. prosinca 2022. godine	780.096	30.553	60	810.709

¹⁹ Raspon PD-ija za nivo rizika neispunjavanja ugovornih obveza: od 0-0.43% Niski rizik neispunjavanja ugovornih obveza, od 0.43%-10.12% Srednji rizik neispunjavanja ugovornih obveza, od 10.12%-100% Visoki rizik neispunjavanja ugovornih obveza.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Kretanje bruto izloženosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2021. godine	673.897	51.721	354	725.973
Nova izloženost	371.813	28.787	44	400.643
Dospjela izloženost	(370.127)	(46.723)	(363)	(417.213)
Prijenosi u Fazu 1	954	(954)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(1.747)	1.747	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(51)	3	48	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne razlike	(13)	-	-	(13)
Na dan 31. prosinca 2021. godine	674.726	34.581	83	709.390

Kretanje rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2022. godine	2.123	3.349	124	5.596
Prijenosi u Fazu 1	4	(4)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(12)	12	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	1	(1)	-
Neto rezultat ponovnog mjerenja rezerviranja za gubitak	84	(41)	28	71
Umanjenje nove financijske imovine koja je nastala ili kupljena	1.612	3.135	10	4.757
Financijaska imovina koja se prestala priznavati (zbog dospjeća)	(954)	(3.206)	(48)	(4.208)
Tečajne razlike	(11)	-	(17)	(28)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2022. godine	2.846	3.246	96	6.188

Kretanje rezerviranja	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2021. godine	3.339	4.681	192	8.212
Prijenosi u Fazu 1	3	(3)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(130)	130	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Kretanje postojećih kredita	(323)	(1.395)	(68)	(1.787)
Novi plasmani	937	25	-	962
Orplaćeni plasmani	(1.703)	(89)	-	(1.791)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021. godine	2.123	3.349	124	5.596

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. SREDSTVA KOJIMA SE UPRAVLJA U IME I ZA RAČUN TREĆIH OSOBA I USLUGE SKRBI

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Imovina na skrbi	565.580	489.672
Zajmovi kojima se upravlja u ime i za račun drugih	26.450	27.787
	592.030	517.459

Ova sredstva nisu dio izvješća o financijskom položaju Banke, niti dio imovine Banke. Banka po njima ne preuzima nikakve obveze, te se navode zasebno, a Banka za obavljene usluge naplaćuju naknadu.

37. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Banka je članica UniCredit Grupe (UCI Grupa). Većinski vlasnik Banke je Zagrebačka banka d.d. sa 99,30% (2021.: 99,30%). Banka smatra da su joj izravno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice; članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo ključno rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“); članovi obitelji ključnog rukovodstva, te pravne osobe koje su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji.

Transakcije s povezanim osobama dio su redovitog poslovanja Banke.

Pregled transakcija s povezanim osobama na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. godine dan je u tablici u nastavku:

	2022.		2021.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
UniCredit Broker d.o.o. Sarajevo, BiH	-	-	504	-
UniCredit Bank a.d. Banja Luka, BiH	723	(38)	422	(369)
UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	95	89	87	40
UniCredit S.p.A Milano, Italija	357	803	54	1.545
Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	69	886	48	1.514
UniCredit Bank AG München, Njemačka	7	(66)	38	4
UniCredit Bank Slovenija d.d. Ljubljana, Slovenija	19	(155)	17	-
Uctam BH d.o.o. Mostar, BiH	5	-	7	-
ZANE BH d.o.o. Sarajevo, BiH	-	-	1	81
UniCredit Bank Hungary, Budimpešta, Mađarska	3	(180)	1	9
UniCredit Services GmbH Beč, Austrija	-	6.654	-	5.994
UniCredit Business Integrated Solutions S.C.p.A	-	-	-	86
UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	-	19	-	33
UniCredit Leasing Slovakia A.S., Bratislava, Slovačka	-	12	-	10
UniCredit Bank Češka republika i Slovačka, Bratislava	-	(44)	-	-
UniCredit Services S.C.p.A, Njemačka	-	(277)	-	-
Ukupno povezane strane	1.278	7.703	1.179	8.947
Uprava i ostalo ključno rukovodstvo kao i osobe povezane sa Upravom i ostalim ključnim rukovodstvom	16	7.168	94	7.236
	1.294	14.871	1.273	16.183

Ostvareni prihodi prema članovima UniCredit Grupe u 2022. godini uključuju prihode po osnovu kamata u iznosu od 268 tisuća KM (2021.: 7 tisuća KM), te prihode po osnovu naknada u iznosu od 244 tisuću KM (2021.: 231 tisuća KM). Ostvareni prihodi u 2022. godini su uključivali i 384 tisuću KM ostalih prihoda.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Ostvareni rashodi prema članovima UniCredit Grupe u 2022. godini uključuju rashode na osnovu kamata u iznosu od 481 tisuća KM (2021.: 369 tisuća KM), rashode po osnovu naknada u iznosu od 1.589 tisuća KM (2021.: 1.668 tisuća KM), ostale administrativne troškove u iznosu od 5.511 tisuća KM (2021.: 7.647 tisuća KM), te ostale rashode u iznosu od 203 tisuće KM (2021.: 2 tisuće KM).

Pregled stanja na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2022. godine je predstavljen kako slijedi:

	31. prosinac 2022.		31. prosinac 2021.	
	Izloženost*	Obveze	Izloženost*	Obveze
UniCredit S.p.A Milano, Italija	634.007	765	814.815	1.943
Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	25.256	318	29.588	3.723
UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	23.058	494	18.438	3.400
UniCredit Bank a.d. Banja Luka, BiH	209	1	16.709	16.010
UniCredit Services Beč, Austrija	3.505	1.196	5.171	297
UniCredit Bank AG München, Njemačka	14.911	492	3.118	797
UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	-	33	1.318	41
UniCredit Bank Hungary, Budimpešta, Mađarska	189	22	554	22
UniCredit Bank Slovenija d.d. Ljubljana, Slovenija	156	484	283	345
UniCredit Services S.C.p.A Prag, Češka Republika	-	-	70	86
ZANE BH d.o.o. Sarajevo, BiH	-	-	-	-
UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. Prag, Češka Republika	271	-	-	-
Uctam BH d.o.o. Mostar, BiH	-	621	-	-
UniCredit Services S.C.p.A, Njemačka	44	-	-	-
Ukupno povezane strane	701.606	4.426	890.064	26.664
Uprava i ostalo ključno rukovodstvo kao i osobe povezane sa Upravom i ostalim ključnim rukovodstvom	1.483	1.500	1.284	1.297
	703.089	5.926	891.348	27.961

* Izloženost uključuje zajmove, potraživanja za kamatu, ostala potraživanja i izvanbilančnu izloženost.

Po osnovi izloženosti prema povezanim osobama, saldo umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2022. godine iznosi 264 tisuća KM (31. prosinca 2021. godine je bio 15.561 tisuća KM).

Nadalje, na dan 31. prosinca 2022. godine Banka ima garancije od: UniCredit Bank Austria AG u iznosu od 27.797 tisuću KM (31. prosinca 2021.: 15.561 tisuće KM); UniCredit S.p.A Milano u iznosu od 127 tisuća KM (31. prosinca 2021.: 879 tisuća KM) te od UniCredit Bank AG Munich u iznosu od 375 tisuća KM (31. prosinca 2021.: 657 tisuća KM) i Zagrebačka banka d.d. Zagreb u iznosu od 223 tisuće KM (31. prosinca 2021.: 0 KM) dok na dan 31. prosinca 2022. godine Banka nije imala danih garancija (31. prosinca 2021.: 0 KM).

Plaće i nagrade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalom ključnom rukovodstvu:

	2022.	2021.
Kratkoročne naknade		
Bruto plaće isplaćene tijekom godine za tekuću godinu	4.564	4.493
Varijabilna nagrada isplaćena tijekom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	1.029	905
Ostale naknade	889	1.159
Dugoročne naknade		
Varijabilna naknada isplaćena tijekom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	162	170
	6.644	6.727

U Upravu i ostalo ključno rukovodstvo uključen je 15 radnik (2021.: 51 radnika) uključujući radnike koji su na navedenim pozicijama proveli samo dio 2022. godine.

U 2022. godini nije bilo odobrenih kredita članovima Uprave. Nije bilo otpisanih iznosa vezanih za odobrene kredite članovima Uprave i Nadzornog odbora.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sustav politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu s promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti temeljenim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda Banke u pogledu upravljanja rizicima.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložene su kreditni rizik, tržišni rizici i operativni rizik.

Nadzorni odbor i Uprava propisuju načela upravljanja rizicima te donose interne akte koji pokrivaju upravljanje rizicima.

38.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će Banka pretrpjeti gubitak jer njegovi klijenti ili druge ugovorne strane ne ispunjavaju svoje ugovorne obveze. Banka je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i ulaganja te u slučajevima kada djeluju kao posrednik u ime klijenata ili drugih trećih osoba.

Kreditni rizik je rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci. Predstavlja rizik da bi neočekivana promjena kreditne kvalitete klijenta mogla izazvati promjenu vrijednosti kreditne izloženosti prema njemu. Ta promjena vrijednosti kreditne izloženosti može biti posljedica:

- neplaćanja od strane klijenta koji nije u stanju ispunjavati ugovorne obveze, i
- smanjenja kreditne kvalitete klijenta.

Banka upravlja i kontrolira kreditni rizik postavljanjem limita na iznos rizika koji je spremna prihvatiti, za koncentraciju te praćenjem izloženosti u skladu s tim ograničenjima.

Primarna izloženost Banke kreditnom riziku proizilazi iz zajmova i potraživanja od komitenanta i banaka. Iznos kreditne izloženosti u tom pogledu predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine. Nadalje, Banka je izložena kreditnom riziku u vezi s izvanbilančnim obvezama koje proizlaze iz neiskorištenih sredstava i izdanih jamstava.

Banka je uspostavila proces provjere kreditne kvalitete kako bi omogućile rano prepoznavanje mogućih promjena u kreditnoj sposobnosti drugih ugovornih strana, uključujući redovne revizije kolaterala.

Upravljanje kreditnim rizikom

Upravljanje kreditnim rizikom u sebi objedinjuje organizacijski ustroj Banke temeljem točno utvrđenih ovlasti i odgovornosti među zaposlenicima, sustav internih akata, unutarnjih kontrola, te metoda mjerenja, praćenja i ovladavanja kreditnim rizikom.

Kreditnim rizikom se upravlja u skladu s važećim programima i politikama Banke i regulatornim zahtjevima Federalne Agencije za bankarstvo.

Kreditna izloženost prema portfeljima i pojedinačnim klijentima / grupama se redovito pregleda, uzimajući u obzir postavljene limite.

Svako predloženo značajno povećanje kreditne izloženosti razmatra se od strane Upravljanja rizicima prije njegova odobravanja, kao i tokom faze praćenja kreditne izloženosti te se odobrava na odgovarajućoj razini odlučivanja.

Kreditni odbor redovito se obavještava o svim značajnim promjenama u količini i kvaliteti portfelja, uključujući predložene gubitke od umanjenja vrijednosti. Kreditni rizik kontinuirano se prati i izvještava, čime se olakšava rano prepoznavanje umanjenja vrijednosti u kreditnom portfelju.

Banka je uspostavila proces provjere kreditne kvalitete kako bi omogućile rano prepoznavanje mogućih promjena u kreditnoj sposobnosti drugih ugovornih strana, uključujući redovne revizije kolaterala.

Kako bi upravljala nivoom kreditnog rizika, Banka posluje s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je prikladno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Većina izloženosti kreditnom riziku osigurana je kolateralom u obliku gotovine, jamstava, hipoteka i drugih oblika osiguranja.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Politike umanjnja vrijednosti i rezerviranja

Za ovu svrhu, Banka primjenjuje model "3 Faze" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku financijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete financijskog instrumenta:

- **Faza 1** pokriva financijske instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja ili imaju nizak kreditni rizik (low credit risk);
- **Faza 2** pokriva financijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja za koje nema objektivnog dokaza događaja kreditnog gubitka;
- **Faza 3** pokriva financijsku imovinu za koju postoji objektivni dokaz kreditnog gubitka na izvještajni datum. Na kraju, transfer financijskog instrumenta u Fazi 3 je potreban ako dodatno uz povećanje kreditnog rizika pojavi se i trigger kreditnog gubitka.

S obzirom na klasifikaciju u različite faze, klasifikacija kreditne izloženosti na prihodujuće i neprihodujuće:

- **Faze 1 i 2** mogu uključivati samo prihodujuću financijsku imovinu,
- **Faza 3** može uključivati samo neprihodujuću financijsku imovinu.

Financijski instrumenti u Fazi 1 rezultiraju priznavanjem 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Financijski instrumenti u Fazi 2 rezultiraju priznavanjem očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli životni vijek instrumenta. Za financijske instrumente u Fazi 3, očekivani kreditni gubitak za životni vijek će biti zabilježen.

Definicija statusa neispunjavanja obveza (defaulta) i oporavka

Klijent u statusu neispunjavanja obveza (defaultu) nastaje ukoliko isti kasni sa plaćanjem materijalno značajnog iznosa više od 90 uzastopnih kalendarskih dana prema brojaču ili kada je vjerojatno da neće platiti jednu od svojih obveza u cijelosti (UTP događaj).

Banka je implementirala brojač dana kašnjenja koji u obzir uzima prag materijalne značajnosti. Pod materijalnom značajnom obvezom se podrazumijeva kada su dospjela potraživanja Banke od dužnika pravne osobe veća od 1.000 KM i 1 % bilančne izloženosti dužnika i fizičke osobe veća od 1% bilančne izloženosti dužnika i 200 KM.

Razdoblje oporavka je definirano kao indikator dužnikove sposobnosti i spremnosti da ispunji ugovorene uvjete oporavka.

Ovo razdoblje također ima za cilj prevenciju ponavljanja neispunjenja obveze od strane dužnika nedugo nakon uplate/spora-zuma/stupanja na snagu odgoda.

Razdoblje oporavka (reaginga) podrazumijeva da se u tom razdoblju ne smije dogoditi neki novi događaj statusa neispunjavanja obveza te iznos dospjelih potraživanja ne smije preći definirani prag materijalne značajnosti.

Proces procjene PD-a

Vjerojatnost defaulta (PD) je procjena vjerojatnosti neplaćanja, tj. prelaska klijenta u status neispunjavanja obveza. Isti daje procjenu vjerojatnosti da klijent neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze tijekom određenog vremenskog razdoblja.

Vjerojatnosti neplaćanja (PD) odražavaju 12-mjesečnu vjerojatnost neispunjavanja obveza na temelju dugoročnih prosjeka jednogodišnjih stopa neispunjavanja obveza, koji se zatim prilagođava da bude PiT (point in time) kao što je detaljnije opisano u nastavku.

Postoje dva pristupa određivanja PD-a za potrebe izračuna umanjnja vrijednosti.

Za portfelj niskog rizika (Sovereign, Banke) primjenjuju se Grupni ratinzi tj. dodjeljuju se PD-evi na osnovu rejting modela Grupe, a za ostali dio portfelja koriste se interni podaci Banke tj. PD-evi koji su kreirani na temelju povijesnih podataka o default rate-u pojedinih košarica izloženosti formiranih na osnovu dana kašnjenja i vrste proizvoda.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

Proces procjene PD-a (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika u nivoe je na temelju prosječnih realiziranih stopa defaulta na osnovu kojih se izvode PiT (Point in time) prilagodbe u svrhu izračuna MSFI 9 umanjenja vrijednosti. Banka koristi 12-mjesečne stope PD (izračunate za svaku homogenu grupu na temelju interne metodologije Banke) na temelju kojih se pojedinačne izloženosti klasificiraju u sljedeće interne kategorije kreditnog rejtinga:

- Nizak rizik od neispunjenja ugovorne obveze: 12m PD raspon od 0 – 0,43%
- Srednji rizik neispunjenja ugovorne obveze: 12m PD u rasponu od 0,43% - 10,12%
- Srednji rizik neispunjenja ugovorne obveze: 12m PD u rasponu od 10,12%-100%

EAD

EAD (Exposure at Default) predstavlja mjeru eksponiranosti u vrijeme nastanka događaja defaulta. Vijek trajanja EAD-a dobiven je uzimajući u obzir očekivane promjene u budućim razdobljima, temeljem plana otplate. Za neiskorištene izvanbilančne izloženosti pretpostavljeno je potpuno korištenje (CCF od 100%).

LGD

LGD (gubitak zbog neispunjavanja obveza) predstavlja postotak procijenjenog gubitka, a time i očekivanu stopu povrata, na datum nastanka događaja statusa neispunjavanja obveza.

Za procjenu LGD-a Banka segmentira svoj korporativni i maloprodajni portfelj u homogene portfelje na temelju ključnih značajki koje su relevantne za procjenu budućih novčanih tokova. Primijenjeni podaci temelje se na povijesno prikupljenim podacima o gubicima i uključuju širi skup karakteristika transakcija (npr. vrsta proizvoda).

LGD se računa na temelju cure rate te diskontiranim vrijednostima kolaterala nakon primjene haircutova, i efficacy faktora (kalkuliranih na osnovu povijesnih informacija o naplatama iz kolaterala).

Na parametre PD i LGD se primjenjuju prilagodbe u skladu sa zahtjevima MSFI 9:

- Uvođenje PIT prilagodbe umjesto TTC
- Uključivanje FLI informacija
- Proširenje parametara kreditnog rizika u višegodišnjoj perspektivi

Uključivanje informacija koje se odnose na budućnost

Budući da propisi IFRS9 zahtijevaju korištenje PD-ova koji su usmjereni na točku u vremenu i gledaju u budućnost (Point in Time i Forward Looking), krivulje PD za životni vijek TTC-a prilagođene su deltama default rate-a (komponenta koja gleda u budućnost) koju osigurava funkcija Grupe - ICAAP i testiranja otpornosti na stres (satelitski modeli), koja se primjenjuje povrh najnovijeg DR (PIT komponenta). Grupa je odlučila iskoristiti modele testiranja otpornosti na stres za uključivanje makroekonomskih učinaka u očekivane kreditne gubitke. Odluka o korištenju modela Satellite usmjerena je na osiguranje odgovarajućeg usklađivanja između različitih procesa koji unutar Banke predviđaju korištenje makroekonomskih predviđanja (npr. strategija portfelja, budžetiranje, testiranje otpornosti na stres).

Satelitski modeli temelje se na internim procjenama prognoza makroekonomskih pokazatelja i razvijeni su prema dobro poznatim ekonometrijskim modelima.

Ključni pokretači kreditnog rizika su: rast BDP-a, stope nezaposlenosti, inflacija na temelju kojih se kreira lista varijabli korištenih za satelitski model.

MSFI 9 standard odjeljak B5.5.42 zahtijeva da procjena očekivanih kreditnih gubitaka odražava iznos koji je nepristran i ponderiran vjerojatnošću koji se utvrđuje procjenom niza mogućih ishoda.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Odabrani pristup podrazumijeva korištenje dvaju različitih makroekonomskih scenarija i pondera vjerojatnosti za svaki od njih. Konkretno, razmotreni su osnovni (baseline) i jedan negativni (down-side) scenarij. Odjel UniCreditResearcha izrađuje polugodišnje makroekonomske prognoze prema osnovnim i alternativnim negativnim scenarijima. Svaki scenarij predviđa tri godine predviđanja, uključujući sve relevantne makroekonomske čimbenike koji su uzeti u obzir u satelitskim modelima. Vjerojatnost pojavljivanja, prosudbeno definirana od strane odjela istraživanja UniCredita, dodjeljuje se svakom scenariju, osiguravajući da vjerojatnost negativnih scenarija nije pristrana u odnosu na ekstremne scenarije, inače raspon i težina scenarija ne bi bili reprezentativni. "Prosječni" scenarij definiran je kao ponderirani prosjek delta DR-ova danih prema svakom od prethodno spomenutih scenarija.

Razmatranje višestrukih scenarija relevantno je u slučaju da postoji nelinearni odnos između ključnih komponenti ECL-a i relevantnog ekonomskog parametra.

Ispunjavanje gornjeg objašnjenja postavljenog standardom zahtijevalo bi izračun ECL-a prema više scenarija i izvođenje ponderiranog prosjeka ECL-a na temelju vjerojatnosti da će se dogoditi svaki scenarij. Alternativno, bankama je dopušteno izvesti 'overlay' faktor kako bi se uzela u obzir nelinearnost komponenti rizika ECL-a i relevantnih ekonomskih parametara. Pokretanje više scenarija u okviru proizvodnog procesa LLP-a ne bi odgovaralo vremenskom rasporedu proizvodnje LLP-a i smatralo se nepotrebnim troškom i naporom za banke. Stoga je odlučeno uzeti u obzir više makroekonomskih scenarija procjenom godišnjeg 'overlay' faktora koji će se primijeniti na ECL izračunat prema osnovnom scenariju.

Jednostavan i neposredan pristup za izvođenje 'overlay' faktora sastoji se od određivanja omjera između ECL-a ponderiranog vjerojatnošću i ECL-a prema osnovnom scenariju kao što je prikazano u nastavku:

$$\text{Overlay factor} = \frac{\text{ECL}_{\text{Weighted}}}{\text{ECL}_{\text{Baseline}}}$$

Ponderirani (weighted) ECL izračunava se na temelju scenarijima vjerojatnosti (za 2022. 60% osnovni (Baseline) i 40% nepovoljni (Adverse) kako slijedi:

ECL ponderirano = 60% * ECL osnovno + 40% ECL nepovoljno

Overlay faktor mora se ponovno kalibrirati na polugodišnjoj bazi čim budu dostupne nove prognoze i ponderi u više scenarija.

Faktori preklapanja na portfeljima Grupe (suveren klijenti, banke) procjenjuju se centralno i dijele s članicama Grupe na vrijeme za lokalnu primjenu u mjesečnom izračunu rezervi (LLPija).

Konačno, naglašava se da overlay faktor ne predstavlja procijenjeni parametar, već multiplikativni faktor koji se primjenjuje povrh osnovnog ECL-a kako bi se proizveo konačni ECL, koji je iznos ponderiran vjerojatnošću određen procjenom niza mogućih ishoda.

Konačan ECL se računa kao:

$$\text{ECL}_{\text{Final}} = \text{ECL}_{\text{Baseline}} \times \text{Overlay factor}$$

Sljedeća tablica prikazuje makroekonomske pretpostavke korištene u osnovnom i nepovoljnom scenariju tijekom trogodišnjeg razdoblja.

Makroekonomski scenarij	Baseline (60%)				Adverse (40%)			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
BDP, yoy % promjena	3,8	1,9	3,0	3,5	3,8	(3,3)	3,6	3,2
Inflacija (CPI) yoy, stanje	13,4	5,0	3,1	2,0	13,4	6,4	3,2	2,3
Inflacija (CPI) yoy, prosjek	13,5	8,2	3,1	2,5	13,5	10,8	3,8	3,0
Prosječna plaća, nominalno EUR	820,5	836,7	862,2	892,8	820,5	804,1	870,4	889,1
Stopa nezaposlenosti, %	30,5	30,0	28,0	25,5	30,5	33,0	29,5	28,5
Tečaj /€, eop	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Tečaj /€, prosječno	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Indeks cijena nekretnina, yoy % promjena	10,0	6,0	5,0	5,0	10,0	(14,8)	5,0	5,0

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

Osjetljivost ECL-a na buduće ekonomske uvjete

Očekivani kreditni gubici (ECL) su osjetljivi na prosudbe i pretpostavke koje se odnose na formiranje scenarija i na to kako su takvi scenariji uključeni u izračune.

Osjetljivost je procijenjena kao omjer:

- razlika između ECL-a procijenjenog prema alternativnom scenariju (negativnog) i onog prema osnovnom scenariju;
- odstupanja BDP-a (na 3-godišnjoj kumulativnoj osnovi) između negativnog i osnovnog scenarija (u postotnim bodovima).

Implicitne pretpostavke su:

- Pretpostavlja se da je predviđanje BDP-a (tijekom 3 godine) najrelevantniji ekonomski čimbenik kao pokazatelj ozbiljnosti scenarija;

Rezultati s obzirom na najnovije IFRS9 scenarij i portfelj IFRS9 su sljedeći:

- za 1 bod pada BDP-a (kumulirano tijekom 3 godine) procjenjuje se da će ECL porasti za oko +1%

Kumulirani BDP (% yoy)		Iznos OKG* (EUR /mln)		Razlika OKG-a vs Baseline (KM/mln)	% Razlika OKG-a vs Baseline (%)	Osjetljivost OKG-a vs 3-godišnji kumulirani GDP	% osjetljivost OKG-a vs 3-godišnji kumulativni GDP (%)
Baseline (osnovni)	Negative (negativni)	Baseline (osnovni)	Negative (negativni)	Negative (negativni)	Negative (negativni)	Pad za 1 GDP bod (3-godišnja kumulirana baza)	% pada za 1 GDP bod (3- godišnja kumulirana baza)
8,6	3,4	203	209	6	3%	1,2	1%

Kako bi se u ECL uračunali rizici koji leže u pozadini naglog porasta troškova energije, inflacije i kamatnih stopa, s obzirom na novi geopolitički kontekst i početak rusko-ukrajinskog sukoba, za portfelj pravnih i fizičkih osoba, u 2022. godini Banka je usvojila specifičan geopolitički overlay. U tom pogledu usvajanje ovog overlay-a komplementarna je mjera modelima IFRS9 koji su svojom strukturom već ispravno i izravno dokazali da prepoznaju učinak geopolitičkih kriza. U tom kontekstu, dok modeli MSFI-a 9, a posebno satelitski modeli, mogu prepoznati učinak makroekonomskog scenarija na razini portfelja, geopolitički overlay-i djeluju na specifične potportfelje koji se smatraju posebno ranjivim u slučaju da nepredviđena situacija može prerasti u teške stresne uvjete.

Konkretno, na 31. prosinca 2022. godine geopolitički overlay je iznosio KM 12.2 milion podijeljeno na slijedeće komponente:

- Korporativni energetske intenzivni industrijski sektori, koji su skloniji da budu više pogođeni efektima prelijevanja povezanih sa Rusko_Ukrajinskom krizom, posebno u odnosu na povećanje cijena energije / poremećaje u opskrbi energijom
- Fizičke osobe koje imaju barem jedan proizvod s dospijecom rate (zvan Unpaid/Neplaćeno1), koje se smatraju područjem koje već imaju poteškoća u plaćanju i kao takve posebno su ranjive u slučaju naglašenog ozbiljnog razvoja ove specifične nepredviđene situacije; Fizičke osobe s promjenjivom stopom (bez dospjelih rata), s obzirom na osjetljivost u ovom kontekstu povećanja kamatne stope/inflacije

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Sa aspekta obračuna kreditne izloženosti koji pripadaju gore navedenim kategorijama identificirane su prema njihovim specifičnim obilježjima. Polazeći od toga, satelitski modeli pokreću se primjenom makroekonomskih uvjeta višegodišnjeg recesivnog scenarija kako bi se odredila prilagodba koja će se primijeniti na zadanu stopu. Takva prilagođena stopa neispunavanja obveza zatim se primjenjuje na relevantne kategorije kako bi se procijenili očekivani novi priljevi izloženosti u neispunjenju obveza, čiji se ECL-ovi zatim izračunavaju prema prosječnoj stopi pokrića primijenjenoj na "Unlikely to Pay".

Geopolitički overlay je multiplikativni overlay koji se primjenjuje na LLP na temelju sljedeće formule:

$$LLP_{Geo-political} = LLP \times Overlay_{Geo-political}$$

U skladu s Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka

Kao što je objavljeno u bilješci 2.1. od 1. siječnja 2020. godine, Banka mjeri očekivane kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Zahtjevi nove Odluke u pogledu umanjenja vrijednosti temelje se na modelu očekivanih kreditnih gubitaka MSFI 9, uz određene specifičnosti (primjerice, propisane minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za nivoe kreditnog rizika), temeljem kojih Banka primjenjuje sljedeća pravila minimalnog pokrića za definiranje ECL-a:

Kreditni rizik – Faza 1 Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 1 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:

- za izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti,
- za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine, za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa člankom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 - 0,1% izloženosti,
- za izloženosti prema bankama i drugim subjektima financijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa člankom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,
- za ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.

Kreditni rizik – Faza 2

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 2 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od dva navedena:

- 5% izloženosti,
- iznosa utvrđenog u skladu s internom metodologijom Banke.

Kreditni rizik – Faza 3

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 3 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima definiranim u Tabeli 1 ili Tabeli 2

Tabela 1. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

U skladu s Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka

Tabela 2. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

Izuzetno, ukoliko je Banka poduzela odgovarajuće pravne radnje i može dokumentirati izvjesnost naplate iz prihvatljivog kolaterala u naredne tri godine, povećanje nivoa očekivanih kreditnih gubitaka nije dužna vršiti iznad 80% izloženosti. Pri tome procjena budućih novčanih tokova iz prihvatljivog kolaterala svedenih na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% tog potraživanja.

U slučaju da Banka ne naplati potraživanja u navedenom periodu od tri godine, dužna je knjigovodstveno evidentirati očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti. Banka je dužna da stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i financijskog lizinga, te ostalih potraživanja utvrdi najmanje u iznosima kako je navedeno u Tabeli 3.

Tabela 3. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za lizing i ostala potraživanja

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	nema kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Efekte razlike između MSFI 9 i Odluke FBA su prikazani u bilješci 2.1.

Grupiranje financijske imovine mjerene na kolektivnom i individualnom pristupu

Ovisno o visini izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba, klijenti se dodjeljuju jednom od sljedećih portfelja:

- Pojedinačno značajna izloženost - za izloženosti iznad 150.000 KM;
- Portfelj malih izloženosti - za izloženosti ispod 150.000 KM

Očekivani kreditni gubici izloženosti u statusu neispunjavanja obveza izračunavaju se pojedinačno za "pojedinačno značajne izloženosti" u statusu neispunjavanja obveza. Obračun umanjenja vrijednosti za Fazu 3 za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne temelji se na procjeni portfelja, izgradnjom homogenih skupina klijenata / transakcija sa sličnim karakteristikama rizika uzimajući u obzir vrijeme neispunjavanja obveza i sukladno razvijenim LGD modelima. Za sve prihodujuće izloženosti, Banka izračunava očekivani kreditni gubitak na kolektivnoj osnovi.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Načelo modela očekivanog kreditnog gubitka prema MSFI 9 je odražavanje općeg obrasca promjene kreditne kvalitete financijskih instrumenata od početka, radi blagovremenog priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka. Iznos priznatog ECL-a zavisi od stupnja pogoršanja kredita od početnog priznavanja. Standard uvodi dvije mjere za mjerenje ECL-a (12-mjesečni i ECL životni vijek).

MSFI 9 logika transfera je reflektirana u lokalni alat za MSFI 9 umanjenja vrijednosti i svaki ugovor je nedvojbeno dodijeljen u jedan od 3 Faze prema općim pravilima kako slijedi.

Prilikom sljedećih datuma mjerenja financijski instrument je dodijeljen u:

- Nivo 1, ako na izvještajni datum nije u statusu neispunjavanja obveza (default) i: kreditni rizik nije značajno porastao od inicijalnog priznavanja
- Nivo 2, ako na izvještajni datum nije default i kreditni rizik je značajno porastao od inicijalnog priznavanja,
- Nivo 3, ako na izvještajni datum je u statusu neispunjavanja obveza.

Smjernice MSFI 9 su prilično opsežne u pogledu načela kada je riječ o ocjeni značajnog povećanja kreditnog rizika (SICR).

Četiri grupe SICR kriterija su definirane:

- Kvantitativni kriteriji (povezani sa promjenama PD-a),
- Kvalitativni kriteriji,
- Back-stops,
- Manual overrides.

Kvantitativni pristup za određivanje SICR-a zasniva se na kvantilnom regresijskom modelu, koji se primjenjuje za rejtirani portfelj.

Kvalitativni kriteriji dopunjuju kvantitativni pristup i uzet će se u obzir ako osnovni kriteriji:

- nisu uključeni u rating sistem, i
- značajni su.

Pod back-stops slijedeći kriteriji se podrazumijevaju:

- 30 dana kašnjenja,
- Forbearance

Manual overrides se definiraju kao četvrta i posljednja komponenta logike transfera. Manual override proces je neobvezna komponenta nekvantitativnog dijela logike transfera i može biti potrebna za prevazilaženje mogućih izuzetaka zbog specifičnih faktora, kada svi drugi trigeri transfera ne uspiju da uhvate posebne događaje značajnog pogoršanja kredita.

Banka koristi kvalitativne kriterije, back stops i manual overrides.

SICR katalog Banke:

- Dani kašnjenja
- Forborne klasifikacija
- Restrukturirana klasifikacija
- Watch lista
- Status neispunjavanja obveza tokom zadnjih 12 mjeseci
- Non investment grade za vrijednosne papire
- Manual override.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

38.1.1 Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Banka kontinuirano primjenjuje razborite metode i alate u procesu procjene kreditnih rizika. Maksimalna izloženost kreditnom riziku uz stavke izvješća o financijskom položaju i preuzete obveze (izvanbilančne stavke) je kako slijedi:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Izvjешće o financijskom položaju		
Tekući računi kod CBBiH i drugih banaka (Bilješka 15.)	698.639	523.184
Obvezna pričuva kod CBBiH (Bilješka 16.)	550.064	517.867
Zajmovi potraživanja od banaka (Bilješka 17.)	630.746	801.470
Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 19.)	679.725	787.867
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka (Bilješka 20.)h	47	19
Zajmovi i potraživanja od komitenata (Bilješka 18.)	3.453.577	3.208.643
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku (Bilješka 21.)	60.926	-
Derivativi korišteni za zaštitu fer vrijednosti (Bilješka 20.)	11.701	1.226
Ostala imovina izložena kreditnom riziku (Dio Bilješke 21.)	61.211	46.657
Ukupna izloženost kreditnom riziku koja se odnosi na imovinu	6.146.636	5.886.933
Izvanbilanca (Bilješka 35.)		
Neiskorišteni okvirni krediti	810.709	709.390
Garancije	364.518	320.378
Akreditivi	16.749	10.509
Ukupno izvanbilanca izložena kreditnom riziku	1.191.976	1.040.277
	7.338.612	6.927.210

Tablica predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2022. godine, bez uzimanja u obzir založa ili drugih instrumenata osiguranja. Za stavke izvješća o financijskom položaju, iskazane izloženosti su bazirane na neto knjigovodstvenim vrijednostima iskazanim u izvješću o financijskom položaju. Za preuzete obveze maksimalna izloženost kreditnom riziku je iznos ukupnih neiskorištenih preuzetih obveza.

Ukupne maksimalne izloženosti Banke kreditnom riziku potječu od zajmova i potraživanja od komitenata 47,1% (31. prosinac 2021.: 46,3%) zajmova i potraživanja od banaka 8,6% (31. prosinac 2021.: 11,6%) i ulaganja u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit 9,3% (31. prosinac 2021.: 11,4%).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38.1.2 Koncentracija imovine i obveza prema državnom sektoru

U tablici u nastavku prikazana je koncentracija plasmana i obveza prema državi Bosni i Hercegovini i njezinim entitetima Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Žiro račun kod CBBiH (Bilješka 16.)	370.780	232.008
Obvezna pričuva kod CBBiH (Bilješka 17.)	550.064	517.867
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	224.218	252.009
Obveznice Vlade Republike Srpske	239.588	199.203
Tekuća porezna obveza	(3.770)	-
Pretplaćeni porez na dobit	-	565
Država i javni sektor	102.820	122.847
Odgodena porezna obveza (Bilješka 15.)	-	(1.125)
	1.483.700	1.323.374

Banka nije imala izvanbilančne izloženosti prema državi na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2022. godine.

Dodatno, obveze prema državnim fondovima prikazane su u nastavku:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Kratkoročni depoziti	(59)	(13,972)
Izvanbilančna izloženost	-	-

38.1.3 Portfelj Odjela Restrukturiranja

Klijenti Restrukturiranja su klijenti kod kojih je fokus upravljanja poslovnim odnosom sa stjecanja zarade prebačen na minimiziranje gubitaka u kreditnoj izloženosti prema pojedinom klijentu, bez korištenja pravnih radnji. Cilj je pravovremeno prepoznati klijente kod kojih bi se poduzimanjem odgovarajućih aktivnosti modifikacije omogućio nastavak poslovanja klijenta uz smanjenje odnosno sprečavanje daljnjih gubitaka za Banku.

Aktivnosti Restrukturiranja su temeljene na suradnji s drugim organizacijskim dijelovima Banke koji identificiraju klijente, odnosno potraživanja koji su predmet modifikacije, rade na definiranju adekvatne strategije restrukturiranja/modifikacije, analizi prijedloga te predlaganju mjera i preporuka za provedbu modifikacije, monitoring njihovog izvršenja, praćenju portfelja, procjeni potrebnih rezerviranja te predlaganju mjera za poboljšanje pokrivenosti instrumentima osiguranja u cilju jačanja pozicije Banke u naplati potraživanja.

U 2022. godini portfelj pravnih osoba u nadležnosti Restrukturiranja iznosio je 83.983 tisuće KM (2021: 87.792 tisuća KM) uz pokrivenost portfelja rezerviranjima od 45,6% (2021: 40%), dok je restrukturirani portfelj građana iznosio 6.547 tisuća KM (2021: 7.087 tisuća KM) uz pokrivenost portfelja rezerviranjima od 57,37% (2021: 41,6%).

U 2022. godini restrukturirani portfelj pravnih osoba bilježi smanjenje volumena za 4,34% u odnosu na portfelj pravnih osoba s krajem 2021. godine. Smanjenje portfelja rezultat je smanjenja izloženosti/naplate plasmana postojećih klijenata, te migracije s aspekta nadležnosti klijenata od kojih je nekoliko klijenata sa značajnijom ukupnom izloženošću prestalo biti u nadležnosti Restrukturiranja.

U 2022. godini restrukturirani portfelj građana bilježi smanjenje od 7,62% u odnosu na restrukturirani portfelj s kraja prošle godine. Smanjenje portfelja posljedica je otplate plasmana te migracija klijenata s aspekta nadležnosti.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

38.1.3 Portfelj Odjela Restrukturiranja (nastavak)

Forborne (Restrukturirane izloženosti)								
31. prosinac 2022.	Ukupni bruto zajmovi komitentima ("UBZ")	Modificirana izloženost ("MI")	Refinancirane izloženosti ("RI")	%(MI + RI) / UBZ	Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke ("UV")	Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturirane izloženosti ("UV R")	%UV R / UV	
Kućanstva	2.067.517	11.991	3.620	0,8%	97.267	5.793	6,0%	
Nefinancijske kompanije	1.467.093	25.417	7.624	2,3%	87.951	19.305	21,9%	
Ostale financijske kompanije	1.800	-	-	-	9	-	-	
Ukupno	3.536.410	37.408	11.244	1%	185.227	25.098	13,5%	

Restrukturirane izloženosti (rizična skupina)							
31. prosinac 2022.	Faza 1		Faza 2		Faza 3		umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 3)
	restrukturu- rirana izloženost - bruto (Nivo 1)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 1)	restrukturu- rirana izloženost - bruto (Nivo 2)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 2)	restrukturu- rirana izloženost - bruto (Nivo 3)		
Kućanstva	1.944	142	7.814	723	5.853	4.928	
Nefinancijske kompanije	-	-	19.484	7.703	13.557	11.602	
Ostale financijske kompanije	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	1.944	142	27.298	8.426	19.410	16.530	

Forborne (Restrukturirane izloženosti)								
31. prosinac 2021.	Ukupni bruto zajmovi komitentima ("UBZ")	Modificirana izloženost ("MI")	Refinancirane izloženosti ("RI")	%(MI + RI) / UBZ	Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke ("UV")	Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturirane izloženosti ("UV R")	%UV R / UV	
Kućanstva	1.920.364	16.056	3.112	1%	87.187	4.290	4,9%	
Nefinancijske kompanije	1.365.501	90.912	10.112	7,4%	113.537	54.277	47,8%	
Ostale financijske kompanije	1.286	-	-	-	72	-	-	
Ukupno	3.287.151	106.968	13.224	4%	200.796	58.567	29,2%	

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

31. prosinac 2021.	Restrukturirane izloženosti (rizična skupina)					
	Faza 1		Faza 2		Faza 3	
	restrukturu-rirana izloženost - bruto (Nivo 1)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 1)	restrukturu-rirana izloženost - bruto (Nivo 2)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 2)	restrukturirana izloženost - bruto (Nivo 3)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (Nivo 3)
Kućanstva	101	8	13.143	1.141	5.924	3.141
Nefinancijske kompanije	130	19	46.442	14.985	54.452	39.273
Ostale financijske kompanije	-	-	-	-	-	-
Ukupno	231	27	59.585	16.126	60.376	42.414

38.1.4 Primljeni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite

Banka definira politiku upravljanja tehnikama umanjenja kreditnog rizika koja ima za cilj osigurati optimalno upravljanje instrumentima osiguranja te umanjiti potencijalne gubitke po plasmanima u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Učinkovita implementacija tehnika smanjenja kreditnog rizika u poslovnim procesima Banke vodi optimizaciji korištenja kapitala.

Vrednovanje kolaterala je jedan od osnovnih elemenata procesa odobravanja kredita, pored procjene kreditne sposobnosti klijenta.

Kvaliteta klijenta temelji se na procjeni kreditne sposobnosti klijenta, te kvalitete poslovnog odnosa s Bankom. Instrument osiguranja nikada nije zamjena za klijentov rejting. Ukoliko klijentov rejting ili kreditna sposobnost nisu adekvatni, kredit ne može biti odobren. Instrumenti osiguranja služe da bi se Banka zaštitila u slučaju nastupanja događaja neispunjavanja kredita kada je dužnik u nemogućnosti da izvrši plaćanje.

Temeljni preduvjet za prihvaćanje instrumenta osiguranja je pravna provedivost. Potrebno je dužnu pažnju posvetiti tome da mogućnost naplate iz instrumenta osiguranja ne dođe u pitanje zbog pravnih razloga.

Zahtijeva se pažljivo i adekvatno upravljanje instrumentom osiguranja u smislu neprekidnog praćenja i provjere. Procijenjeni instrument osiguranja se mora redovno pratiti, najmanje jednom godišnje. Učestalije praćenje i provjera je potrebna u slučaju značajnih promjena tržišnih uvjeta.

Prilikom primjene tehnike ublažavanja kreditnog rizika, Banka naglašavaju važnost procesa i kontrola zakonskih zahtjeva zaštite, kao i procjenu prikladnosti kolaterala.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1. Kreditni rizik (nastavak)

38.1.4 Primljeni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite (nastavak)

31. prosinac 2022.	Bruto knjigovodstv. vrijednost	Neto knjigovodstv. vrijednost	Hipoteke	Kolaterali		Primljenje garancije			
				Vrijednosni papiri	Ostalo	Država centralnih banaka	Banka	Ostale financijske institucije	Ostalo
Osigurana bilačna izloženost									
Potpuno osigurano	1.402.770	1.348.336	607.722	586.159	9.385	-	145.070	-	-
-od čega: NPL	19.441	3.403	3.388	-	-	-	15	-	-
Djelomično osigurano	473.786	466.262	293.901	-	8.992	-	19.248	-	-
-od čega: NPL	202	157	152	-	-	-	-	-	-
Osigurana izvanbilačna izloženost									
Potpuno osigurano	98.364	96.918	75.971	-	15.455	-	5.492	-	-
-od čega: NPL	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Djelomično osigurano	107.379	105.404	39.800	-	6.195	-	544	-	-
-od čega: NPL	-	-	-	-	-	-	-	-	-

31. prosinac 2021.	Bruto knjigovodstv. vrijednost	Neto knjigovodstv. vrijednost	Hipoteke	Kolaterali		Primljenje garancije			
				Vrijednosni papiri	Ostalo	Država centralnih banaka	Banka	Ostale financijske institucije	Ostalo
Osigurana bilačna izloženost									
Potpuno osigurano	1.438.405	1.392.382	484.914	781.546	14.664	-	111.258	-	-
-od čega: NPL	29.687	8.599	8.488	-	-	-	111	-	-
Djelomično osigurano	536.227	513.155	343.343	-	8.371	-	24.945	-	-
-od čega: NPL	4.998	1.797	1.326	-	4	-	-	-	-
Osigurana izvanbilačna izloženost									
Potpuno osigurano	61.276	60.275	34.534	-	7.611	-	18.130	-	-
-od čega: NPL	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Djelomično osigurano	72.681	72.332	18.447	-	6.209	-	12.165	-	-
-od čega: NPL	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38.1.5 Bruto izloženost stambenih i potrošačkih kredita prema LTV pokazatelju

U nastavku je prikazan LTV omjer (odnos pokrivenosti kredita i tržišne vrijednosti kolaterala založenog uz taj kredit) za portfelj individualnih klijenata:

Stambeni i potrošački krediti

Depoziti i nekretnine gdje je mat vrijednost > 0

2021. LTV	U MILIJUNIMA KM						Ukupno
	0%	0,01-30%	30-60%	60-80%	80-100%	>100%	
Bruto krediti za kupnju stana ili kuće	60	23	104	133	127	3	450
Bruto krediti za potrošnju	1.277	1	2	2	1	0	1.284
Ukupno	1.337	24	106	135	128	3	1.733

2022. LTV	U MILIJUNIMA KM						Ukupno
	0%	0,01-30%	30-60%	60-80%	80-100%	>100%	
Bruto krediti za kupnju stana ili kuće	82	25	114	139	131	5	496
Bruto krediti za potrošnju	1.382	1	2	1	1	0	1.387
Ukupno	1.464	26	116	140	132	5	1.883

Depoziti i nekretnine neovisno od mat vrijednosti

2021. LTV	U MILIJUNIMA KM						Ukupno
	0%	0,01-30%	30-60%	60-80%	80-100%	>100%	
Bruto krediti za kupnju stana ili kuće	15	28	114	142	143	7	450
Bruto krediti za potrošnju	1.277	1	2	2	1	0	1.284
Ukupno	1.292	29	116	144	144	7	1.734

2022. LTV	U MILIJUNIMA KM						Ukupno
	0%	0,01-30%	30-60%	60-80%	80-100%	>100%	
Bruto krediti za kupnju stana ili kuće	17	29	127	152	153	17	496
Bruto krediti za potrošnju	1.382	1	2	1	1	0	1.387
Ukupno	1.399	30	129	153	154	17	1.883

Napomene:

- Prekoračenja po transakcijskim računima i kartični krediti nisu uključeni u Bruto potrošačke kredite
- LTV=LTV trenutni predstavlja omjer između bruto vrijednosti kredita i tržišne vrijednosti nekretnina i ostalih instrumenata kreditne zaštite založenih uz taj kredit (tržišna vrijednost nakon umanjenja za prethodne terete, te bez primijene korektivnih faktora)
- LTV=0% - za kredite koji ne zahtijevaju zalog na kolateralu
- Materijalna vrijednost - je vrijednost instrumenta osiguranja tražbina izračunata primjenom kolateral faktora na tržišnu (početnu) vrijednost, a koja se alocira na plasman. Materijalna vrijednost instrumenta osiguranja tražbina služi kako bi se odredila vrijednost kreditne zaštite koja se primjenjuje na plasman uzimajući u obzir sve aspekte rizika.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

38.1.6 Analiza po dospelosti duga i instrumentima osiguranja

Pokrivenost ispravkom vrijednosti portfelja loših kredita u 2022. godini iznosi 90,45% za Banku (31. prosinca 2021.: 78,27%), izračunano dijeljenjem neprihodujućeg ECL s neprihodujućim bilančnim portfeljom.

Ukupno umanjene vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata i financijskog najma za Banku iznosi 185.653 tisuće KM (31. prosinca 2021.: 201.355 tisuća KM), od čega se 94.427 tisuća KM (31. prosinca 2021.: 112.856 tisuća KM) odnosi na umanjene vrijednosti kredita za koje je pojedinačno utvrđeno umanjene vrijednosti, a preostali iznos od 91.226 tisuća KM (31. prosinca 2021.: 88.499 tisuća KM) odnosi se na umanjene vrijednosti na portfeljnoj osnovi.

Zajmovi građanima	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti	1.952.396	1.799.785
Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjene vrijednosti	41.170	46.286
Zajmovi umanjene vrijednosti	73.457	73.357
Bruto	2.067.023	1.919.428
Manje: Umanjenje vrijednosti	(97.193)	(87.073)
Neto	1.969.830	1.832.355

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor		
Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti	1.481.279	1.374.533
Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjene vrijednosti	21.953	1.825
Zajmovi umanjene vrijednosti	28.827	66.891
Bruto	1.532.059	1.443.249
Manje: Umanjenje vrijednosti	(84.329)	(106.774)
Neto	1.447.730	1.336.475
Financijski najam		
Nedospjela potraživanja po financijskom najmu	37.076	43.362
Dospjela potraživanja po financijskom najmu za koje nije priznato posebno umanjene vrijednosti (Bilješka 20.)	955	15
Neprihodujuća potraživanja po financijskom najmu (potraživanja po financijskom najmu umanjene vrijednosti)	2.117	3.944
Bruto	40.148	47.321
Manje: Umanjenje vrijednosti	(4.131)	(7.508)
Neto	36.017	39.813

a) Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti

Kvaliteta portfelja kredita klijentima koji nisu dospjeli može se procijeniti temeljem internog praćenja standarda. Krediti klijentata redovito se prate i sustavno pregledavaju kako bi se otkrile nepravilnosti ili znakovi upozorenja. Predmet su stalnog praćenja s ciljem poduzimanja pravovremenih radnji, a koje su usklađene s poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

U tablici u nastavku prikazane su izloženosti koje nisu ni dospjele ni umanjene te su podijeljene u skupine za praćenje, kako slijedi: standardni nadzor se odnosi na klijente bez znakova upozorenja, a poseban monitoring se odnosi na klijente s identificiranim znakovima upozorenja (tj. identificirani kao klijenti s popisa za praćenje).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Građani				Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor				Financijski najam
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Ukupno
31. prosinac 2022.									
Standardno praćenje	1.162.409	150.513	430.079	1.743.001	6.194	612.518	628.430	1.247.142	23.973
Pojačano praćenje	133.567	18.762	57.066	209.395	30.513	105.516	98.108	234.137	13.103
	1.295.976	169.275	487.145	1.952.396	36.707	718.034	726.538	1.481.279	37.076
31. prosinac 2021.									
Standardno praćenje	1.008.364	141.400	366.508	1.516.272	668.355	478.469	5.367	1.152.191	36.070
Pojačano praćenje	184.424	26.173	72.916	283.513	201.139	46.764	17.165	265.068	7.292
	1.192.788	167.573	439.424	1.799.785	869.494	525.233	22.532	1.417.259	43.362

b) Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjene vrijednosti

	Građani				Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor				Financijski najam
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Ukupno
31. prosinac 2022.									
Dospjelo do 30 dana	28.263	8.407	1.883	38.553	425	14.368	6.899	21.692	946
Dospjelo od 31 do 60 dana	1.737	254	188	2.179	-	-	261	261	9
Dospjelo od 61 do 90 dana	366	72	-	438	-	-	-	-	-
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	30.366	8.733	2.071	41.170	425	14.368	7.160	21.953	955
Procijenjena vrijednost zalogâ	-	-	340	340	-	14.352	-	14.352	-
31. prosinac 2021.									
Dospjelo do 30 dana	30.647	9.039	2.617	42.303	-	365	634	999	15
Dospjelo od 31 do 60 dana	2.474	390	310	3.174	-	719	107	826	-
Dospjelo od 61 do 90 dana	624	101	84	809	-	-	-	-	-
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	33.745	9.530	3.011	46.286	-	1.084	741	1.825	15
Procijenjena vrijednost zalogâ	-	-	326	326	-	587	25	612	-

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

38.1.6 Analiza po dospelosti duga i instrumentima osiguranja (nastavak)

b) Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjene vrijednosti (nastavak)

Procijenjena vrijednost nekretnina koje služe kao instrumenti osiguranja određena je kao vrijednost inicijalne procjene ovlaštenog sudskog vještaka/agencije za nekretnine, u trenutku odobravanja plasmana ili eventualne naknadne procjene, koja ne može biti viša od ukupne vrijednosti plasmana. Vrijednost gotovinskih depozita i državnih jamstava alocira se do visine plasmana koji osiguravaju. Garancije, sudužništva i mjenice nemaju materijalnu vrijednost, iako se standardno traže kao instrumenti osiguranja.

c) Neprihodujući zajmovi (zajmovi umanjene vrijednosti)

Banka očekuje naplatiti iznos neprihodujućih zajmova koji prelaze procijenjenu vrijednost kolaterala iz drugih izvora.

Bruto neprihodujući zajmovi od komitenata i potraživanja po financijskom najmu za Banku i Grupu na 31. prosinac 2022. godine iznose 104.401 tisuću KM (31. prosinac 2021. godine: 144.194 tisuću KM), dok na neto nivou prije novčanih tokova od primljenih instrumenata osiguranja iznose 9,974 tisuća KM (31. prosinac 2021. godine: 31.388 tisuća KM).

Podjela neto iznosa zajmova od komitenata pojedinačno umanjene vrijednosti, zajedno s procijenjenom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, bila je kako slijedi:

	Građani				Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor			Financijski najam	
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Leasing
31. prosinac 2022.									
Neprihodujući zajmovi, bruto	58.873	6.235	8.349	73.457	3.385	6.178	19.264	28.827	2.117
Neprihodujući zajmovi, rezerviranja	(54.070)	(5.915)	(6.569)	(66.554)	(3.258)	(5.590)	(17.368)	(26.216)	(1.657)
Neprihodujući zajmovi, neto	4.803	320	1.780	6.903	127	588	1.896	2.611	460
Procijenjena vrijednost založa	-	-	1.559	1.559	87	589	1.215	1.891	-
31. prosinac 2021.									
Neprihodujući zajmovi, bruto	58.907	5.481	8.969	73.357	57.097	5.906	3.888	66.891	3.944
Neprihodujući zajmovi, rezerviranja	47.472	4.357	5.738	57.567	44.517	4.803	3.326	52.646	2.641
Neprihodujući zajmovi, neto	11.435	1.124	3.231	15.790	12.580	1.103	562	14.245	1.303
Procijenjena vrijednost založa	4	-	3.231	3.235	5.309	878	285	6.472	-

Banka očekuje naplatiti iznos neprihodujućih zajmova koji prelaze procijenjenu vrijednost kolaterala iz drugih izvora.

38.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da Banka neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obveze po dospelju. Pojavljuje se u financiranju aktivnosti Banke u upravljanju pozicijama. Usklađivanje poslovanja u odnosu na navedeni rizik

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

postize se poštivanjem zakonskih odredbi, internih politika usmjerenih na održavanje rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive, određivanjem limita i ciljanih pokazatelja likvidnosti.

Organizacijski dio Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje dnevno upravlja rezervama likvidnosti osiguravajući zadovoljenje potreba komitenata i održavajući ravnotežu između kontinuiteta financiranja i fleksibilnosti kroz korištenje izvora različitih dospjeća.

Banka ima pristup različitim izvorima financiranja koji uključuju različite vrste depozita građana i pravnih osoba, depozita banaka, uzete zajmove, subordinirani dug, izdane obveznice, dionički kapital i rezerve. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora financiranja, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i općenito osiguravaju bolje upravljanje troškom financiranja.

Potrebe za likvidnošću planiraju se svaki mjesec za razdoblje od tri mjeseca, a prate se i usklađuju dnevno.

38.2.1 Rizik strukturne likvidnosti

Upravljanje strukturnom likvidnošću ima za cilj osigurati financijsku stabilnost Banke. Osnovni je cilj izbjeći pretjerane i neočekivane pritiske na potrebe financiranja kratkoročne pozicije likvidnosti i osigurati optimalne izvore financiranja i povezane troškove. To je moguće postići na način da se uspostavi ravnoteža između srednjoročne i dugoročne stabilne imovine, te odgovarajućih stabilnih izvora financiranja.

Ograničenja su definirana u obliku limita i razina upozorenja:

- "limit" je čvrsta točka koju metrika ne bi trebala prelaziti; u slučaju prekoračenja limita pokreće se proces eskalacije te poduzimaju korektivne radnje kako bi se u najbržem mogućem roku ponovo ostvarilo usklađenje s propisanim limitom (pozicija svela unutar limita);

- razina upozorenja, je točka, u slučaju čijeg prekoračenja se aktivira proces provjere i analize. Prekoračenje signalizira potrebu za aktivnim pristupom u praćenju uzroka i potencijalno donošenje akcijskih planova iako nije nužno da se aktiviraju korektivne mjere.

Omjer strukturne likvidnosti

Omjer strukturne likvidnosti se računa kao omjer između srednjoročnih-dugoročnih obveza i imovine koji dospijevaju iznad iste vremenske zone. Omjer strukturne likvidnosti (SLR) predstavlja ekonomski pogled na strukturnu likvidnost Banke, u skladu s načelima na kojima se temelje pravila transformacije dospjeća koja se prilagođavaju primjenom bihevioralnih modela. SLR pruža protutežu regulatornom gledištu, uzimajući u obzir i bihevioralne i ekonomske pretpostavke.

(u milijunima KM)		
Omjer strukturne likvidnosti >1G	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveze u razredima >1G	4.167	3.568
Potraživanja u razredima >1G	3.326	3.186
Razina upozorenja	90%	-
Limit	86%	-
OMJER	125%	112%

(u milijunima KM)		
Omjer strukturne likvidnosti >3G	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveze u razredima >3G	3.248	2.895
Potraživanja u razredima >3G	1.971	1.927
Razina upozorenja	100%	-
Limit	-	-
OMJER	165%	150%

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

38.2.1 Rizik strukturne likvidnosti (nastavak)

b) Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjene vrijednosti (nastavak)

Stavke koje omogućuju stabilne izvore financiranja dovoljne su za pokrivanje stavki koje zahtijevaju stabilne izvore financiranja u razredima preko jedne godine i preko tri godine.

Strukturni jaz likvidnosti

Strukturni jaz likvidnosti prati ročnu usklađenost po materijalno značajnim valutama (EUR, ostalo) u razredu preko jedne godine, a temelji se na metodologiji metrike Omjer strukturne likvidnosti.

Strukturni jaz likvidnosti EUR >1G	(u milijunima KM)	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveze u razredima >1G	827	191
NET STL	-	1.056
Potraživanja u razredima >1G	709	708
Razina upozorenja	(984)	(305)
JAZ	118	538

Strukturni jaz likvidnosti OSTALO >1G	(u milijunima KM)	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Obveze u razredima >1G	9	6
NET STL	-	176
Potraživanja u razredima >1G	19	9
Razina upozorenja	(221)	(39)
JAZ	(10)	174

*Metodologija izračuna metrike promijenjena je tokom 2022. godine. Ista se sada temelji na metodologiji metrike Omjer strukturne likvidnosti, kod koje se profil dospjeća likvidnosti zasniva na ugovornom dospjeću, osim za pojedine bilansne stavke za koje se primjenjuje model koji ne odgovara ugovornom dospjeću. Iz tog razloga rezultati su neuporedivi u odnosu na prethodnu godinu.

Zahtjev za stabilnim izvorima financiranja (NSFR)

Zahtjev za stabilnim izvorima financiranja (engl. NSFR – Net Stable Funding Ratio) predstavlja omjer iznosa stabilnih izvora financiranja i potrebnih izvora financiranja. Ima za cilj osigurati minimalno prihvatljivu razinu dugoročnih izvora financiranja za trenutnu razinu i strukturu bančine imovine, te ograničiti mogućnost oslanjanja na kratkoročne izvore financiranja, posebno tokom razdoblja stresa.

NSFR	(u milijunima KM)	
	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Stavke koje omogućuju stabilne izvore financiranja	5.189	5.092
Stavke koje zahtijevaju stabilne izvore financiranja	2.727	2.584
Razina upozorenja	104,0%	104,5%
Limit	101%	101%
Zahtjev za stabilnim izvorom financiranja (%)	190%	197%

Sljedeća tablica detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za nederivativnu financijsku imovinu. Tablica je načinjena na temelju nediskontiranih novčanih tokova financijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na sredstva na koja Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom razdoblju.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Dospijeće za nederivatvnu financijsku imovinu

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. prosinac 2022.							
Beskamatno	-	318.172	242	218	28	174	318.834
Instrumenti varijabilne kamatne stope	4,87%	1.265.319	36.617	139.417	482.741	274.864	2.198.958
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,83%	1.087.209	224.302	576.807	1.830.054	662.982	4.381.355
		2.670.700	261.161	716.442	2.312.823	938.020	6.899.147
31. prosinac 2021.							
Beskamatno	-	332.477	209	246	1.163	225	334.319
Instrumenti varijabilne kamatne stope	4,86%	1.060.229	42.299	177.064	661.125	414.019	2.354.735
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,80%	1.010.103	327.550	566.630	1.498.538	555.136	3.957.957
		2.402.809	370.058	743.940	2.160.826	969.380	6.647.011

Sljedeća tablica detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za nederivatne financijske obveze. Tablica je načinjena na temelju nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tablica uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Dospijeće za nederivatvne i derivatne financijske obveze

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Financijske obveze po tipu							
31. prosinac 2022.							
Ne derivatne obveze							
Beskamatno	-	2.887	1.444	9.595	8.300	1.426	23.652
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,28%	3.802.274	32.846	91.587	112.898	14	4.039.620
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,81%	1.026.003	44.097	211.694	209.812	3.365	1.494.970
Izdane financijske garancije i ugovori o akreditivima		16.603	35.909	72.235	238.716	17.804	381.267
Preuzete obveze po kreditu		707.344	3.785	29.497	70.083	-	810.709
		5.555.111	118.081	414.608	639.809	22.609	6.750.218
Derivatne obveze							
FX Derivatives		470.731	11.665	-	-	-	482.396
		470.731	11.665	-	-	-	482.396
Financijske obveze po tipu							
31. prosinac 2021.							
Beskamatno	-	2.845	2.278	11.388	7.908	1.689	26.108
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,30%	3.583.295	31.357	114.465	144.611	0	3.873.728
Instrumenti fiksne kamatne stope	0,99%	832.845	64.471	254.044	295.769	4.074	1.451.203
Izdane financijske garancije i ugovori o akreditivima		22.952	25.959	73.678	170.124	38.174	330.887
Preuzete obveze po kreditu		606.432	4.689	25.903	72.366	-	709.390
		5.048.369	128.754	479.478	690.778	43.937	6.391.316
Derivatne obveze							
FX Derivatives		745.697	-	45.398	-	-	791.095
		745.697	-	45.398	-	-	791.095

Banka očekuje da će ispuniti druge obveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele financijske imovine i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.3 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik utjecaja općih i specifičnih kretanja i promjena tržišnih varijabli na vrijednost pozicija, što rezultira efektom na izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, i izvješće o financijskom položaju Banke.

Osnovnim čimbenicima tržišnog rizika smatraju se:

- kamatni rizik,
- rizik kreditne marže, i
- valutni rizik.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom na nivou Banke je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okvirima prihvatljivih vrijednosti parametara kako bi se osigurala solventnost Banke, uz istovremenu optimizaciju povrata za rizik.

Upravljanje rizicima prati ukupnu izloženost tržišnim rizicima korištenjem različitih metodologija i tehnika mjerenja rizika. S ciljem upravljanja kreirana su dnevna izvješća o izloženosti tržišnim rizicima, te se definira limiti izloženosti tržišnom riziku. Najmanje jedanputa godišnje provodi se revizija postojećih limita. Proces izmjene limita Banke je koordiniran od strane Zagrebačke banke. Pored razvoja i implementacije tehnika mjerenja tržišnog rizika, Banka konstantno provode aktivnosti na unaprjeđenju kvalitete podataka i poslovnih procesa.

Tehnike mjerenja tržišnog rizika:

Na nivou Banke, upravljanje tržišnim rizikom uključuje kontinuirano izvještavanje izloženosti riziku, praćenje iskorištenosti limita i dnevni pregled svih pozicija po kojima postoji izloženost tržišnim rizicima. Pozicije su agregirane na dnevnoj osnovi i uspoređene s definiranim limitima.

Metrike tržišnih rizika koje se koriste za mjerenje i interno izvještavanje tržišnih rizika Banke usklađene su s UniCredit Grupom i obuhvaćaju:

- Value at Risk (mjeru rizičnosti vrijednosti),
- Metrike osjetljivosti (vrijednost baznog boda – BP01, vrijednosti baznog boda za kreditnu maržu CPV, neto otvorena devizna pozicija i ostale mjere osjetljivosti),
- Upozoravajući nivo gubitka (primijenjena na kumulativni rezultat kroz specifični vremenski horizont), i
- Rezultate testiranja otpornosti na stres.

37.3.1 Value at Risk

Banka koristi metodologiju mjere rizične vrijednosti (engleski "Value at Risk" odnosno VaR) za procjenu izloženosti tržišnom riziku i očekivanog maksimalnog gubitka na pozicijama klasificiranim prema IFRS 9 - fer vrijednosti kroz dobit i gubitak (FVtPL) i fer vrijednosti kroz pozicije ostale sveobuhvatne dobiti (FVOCI). VaR predstavlja statistički utemeljenu procjenu potencijalnog gubitka na postojećem portfelju zbog nepovoljnih kretanja na tržištu, kao mjeru maksimalnog potencijalnog gubitka za definirano razdoblje držanja odnosno razdoblje unutar kojeg se pozicija može zatvoriti. Gubitak može nastati na ukupnoj ili pojedinačnoj poziciji, zasnovan na pretpostavkama različitih tržišnih varijabli.

Model procjene rizika računa VaR za razdoblje držanja od jednog dana i nivo pouzdanosti od 99%. Model koristi povijesnu simulaciju koja se temelji na posljednjih 250 opservacija dnevnih pokazatelja.

Postoje dvije odvojene mjere VaR-a prema vrsti rizika:

- FVOCI – Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
- FVTPL – Fer vrijednost kroz dobit ili gubitak

Od 24.2.2022 FVOCI VaR je u prekoračenju. Izloženost na VaR FVOCI se povećala zbog promjene na spread krivulji BND_EUR_SNR_EUR_GOVT_HY koja je vezana za državne papire BiH, ali i zbog promjene na ostalim stranim papirima. Promjena je usko vezana za povećanu volatilnost na tržištu koja je nastala zbog ukrajinsko-ruskog sukoba.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

VaR Banke prema klasifikaciji za 2022. i 2021. godinu iznosi:

2022. godina (000)	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine
FVOCI Ukupno	762,7	2.497,1	3.050,5	2.735,3
FVtPL Ukupno	0,7	2,5	6,8	1,1
2021. godina (000)	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine
FVOCI Ukupno	776,4	1.395	3.380,7	776,4
FVtPL Ukupno	0,3	2,5	5,8	3,5

Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres koristi se za procjenu utjecaja tržišnih rizika na portfelj Banke i Grupe. Postojeći procesi testiranja otpornosti na stres uključuju sljedeće kategorije: valutni rizik i kamatni rizik:

- Valutni rizik se testira za pojedine valute i za grupe valuta – testiranje obuhvaća aprecijacijske i deprecijacijske šokove od 5%, 10% i 30% za valute KM i EUR.
- Kamatni rizik se testira po valutama za ukupnu poziciju Banke i Grupe. Scenarij uključuje paralelne pomake kamatnih stopa za 200 baznih poena, promjenu nivoa kamatnih stopa, rotaciju krivulje, porast kratkoročnih kamatnih stopa, promjenu nagiba krivulje i šiljke (skokove) na određenim segmentima krivulje.

Testiranje otpornosti na stres provodi se na mjesečnom nivou, a rezultati testova uključuju se u redovita izvješća Odbora za finansijske rizike.

38.4 Valutni rizik

Valutni rizik predstavlja rizik gubitka usljed nepovoljnih promjena tečaja stranih valuta. Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja. Prati se dnevno prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obveze denominirane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu.

Upravljanje valutnim rizikom je prema standardima UniCredit Grupe kontrolirano kroz sustav načela i limita izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite otvorene devizne pozicije iskazane u apsolutnim iznosima.

Banka usmjerava poslovne aktivnosti nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti kroz usklađenost s propisanim limitima.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.4 Valutni rizik (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2022.	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	562.371	183.524	87.819	146.678	980.392
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	550.064	-	-	-	550.064
Zajmovi i potraživanja od banaka	1	586.579	4.326	39.840	630.746
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	223.773	392.147	49.005	14.832	679.757
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	47	-	-	47
Zajmovi i potraživanja od komitenata	2.795.599	657.978	-	-	3.453.577
Derivativi koji se koriste za hedging	-	11.701	-	-	11.701
Odgođena porezna imovina	3.102	-	-	-	3.102
Ostala imovina i potraživanja	62.298	2.105	44	38	64.485
Imovina s pravom korištenja	9.172	-	-	-	9.172
Pretplaćeni porez na dobit	-	-	-	-	-
VP po trošku amortizacije	29.823	31.103	-	-	60.926
Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina	92.492	-	-	-	92.492
	4.328.695	1.865.184	141.194	201.388	6.536.461
Obveze					
Tekući računi i depoziti kod banaka	8.160	686	-	-	8.846
Tekući računi i depoziti od komitenata	3.601.462	1.594.298	138.215	182.735	5.516.710
Hedging	-	156	-	-	156
Obveze po najmovima	9.052	-	-	-	9.052
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	28	-	-	28
Zajmovi i subordinirani dug	-	26.379	-	-	26.379
Tekuća porezna obveza	3.770	-	-	-	3.770
Ostale obveze	120.023	30.294	2.060	2.167	154.544
Kapital i rezerve	773.349	-	-	-	773.349
Rezervacije za obveze i troškove	30.529	11.299	444	1.355	43.627
	4.546.345	1.663.140	140.719	186.257	6.536.461
Neto pozicija	(217.650)	202.044	475	15.131	-

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Na dan 31. prosinca 2022.	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	488.413	162.427	82.013	94.805	827.658
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	517.867	-	-	-	517.867
Zajmovi i potraživanja od banaka	16.559	781.736	3.175	-	801.470
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	228.172	493.315	49.625	16.755	787.867
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	19	-	-	19
Zajmovi i potraživanja od komitenata	2.335.250	873.393	-	-	3.208.643
Derivativi koji se koriste za hedging	-	1.226	-	-	1.226
Ostala imovina i potraživanja	47.394	1.269	49	29	48.741
Imovina s pravom korištenja	6.916	-	-	-	6.916
Pretplaćeni porez na dobit	565	-	-	-	565
Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina	91.752	-	-	-	91.752
	3.732.888	2.313.385	134.862	111.589	6.292.724
Obveze					
Tekući računi i depoziti kod banaka	26.873	1.866	-	-	28.739
Tekući računi i depoziti od komitenata	3.356.067	1.714.024	130.837	93.512	5.294.440
Obveze po najmovima	6.819	-	-	-	6.819
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	1	-	-	1
Zajmovi i subordinirani dug	-	16.982	-	-	16.982
Odgodena porezna obveza	1.125	-	-	-	1.125
Ostale obveze	105.336	20.921	2.655	1.322	130.234
Kapital i rezerve	784.577	-	-	-	784.577
Rezervacije za obveze i troškove	26.291	3.338	102	76	29.807
	4.307.088	1.757.132	133.594	94.910	6.292.724
Neto pozicija	(574.200)	556.253	1.268	16.679	-

38.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute

U Banci, od stranih valuta, najzastupljeniji su EUR i USD. U Bosni i Hercegovini je na snazi currency bord aranžman, te ni Banka nije izložena deviznom riziku za EUR valutu (fiksiran tečaj, lokalna valuta vezana za EUR).

U slijedećoj tablici je prikazana analiza efekata promjene tečaja KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na USD. BAM valuta je vezana za EUR zbog Valutnog odbora, stoga Banka nema devizni rizik, pa je iz tog razloga stresiran USD valuta kao glavna valuta koja pored BAM i EUR ima najveću otvorenu deviznu izloženost na dan 31.12.2022.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.4 Valutni rizik (nastavak)

38.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute (nastavak)

10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađivanje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekt bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	USD efekt	
	31. prosinac 2021.	31. prosinac 2022.
Dobitak/Gubitak	(83)	(83)

38.5 Rizik kamatne stope

Kamatni rizik predstavlja rizik od smanjivanja tržišnih vrijednosti pozicija nastalih zbog nepovoljnog kretanja kamatnih stopa. Promjene kamatnih stopa izravno utječu na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, a time i na neto kamatni prihod.

Izvori rizika promjene kamatne stope su:

- Rizik promjene cijena (repricing risk) koji proizlazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obveza tijekom preostalog razdoblja do sljedeće promjene kamatne stope,
- Rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa, i
- Rizik različitih promjena aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) koje se temelje na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR).

38.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza osjetljivosti koja se nalazi u donjem paragrafu je određena kroz mjerenje rizika koji se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfelja kod pomaka krivulje referentnih kamatnih stopa za 0,01 postotni poen (1 bazni poen) i limitira se BPO1 (engl. Basis Point Value ili vrijednost baznog boda) limitom kao mjerom osjetljivosti po valutama i vremenskim razdobljima. Limiti dnevne usklađenosti poslovanja su propisani od strane UniCredit Grupe.

Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa (IRRBB BPO1) za Banku po valuti u 2021. godini:

31. prosinac 2021.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	-	(21)	(84)	74	(20)	(51)
EUR	(10)	(49)	(3)	98	20	56
USD	-	(1)	(6)	-	-	(7)
OSTALO	-	-	(2)	(6)	-	(8)
Ukupno	(10)	(72)	(96)	167	0	(10)

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Pregled prema IFRS9 raspodjeli:

IR BP01 FVOCI:

31. prosinac 2021.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	-	(3)	(13)	(91)	-	(106)
EUR	(1)	(7)	(43)	(78)	-	(129)
USD	-	(2)	(6)	-	-	(8)
HRK	-	-	(2)	(6)	-	(8)
Ukupno	(1)	(12)	(64)	(174)	-	(252)

IR BP01 FVTPL

31. prosinac 2021.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	(2)	1	-	-	-	(1)
EUR	2	(2)	-	-	-	-
HRK	-	1	-	-	-	1
HRK	-	-	-	-	-	-
USD	-	-	-	-	-	-

Odstupanja u redu „Ukupno“ moguća zbog zaokruživanja.

Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa (IRRBB BP01) za Banku po valuti u 2021. godini::

31. prosinac 2022.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	(3)	(37)	(78)	164	(14)	32
EUR	(7)	(10)	(10)	(3)	3	(27)
USD	-	(2)	-	-	-	(2)
OSTALO	-	-	(1)	(4)	-	(5)
Ukupno	(10)	(49)	(89)	157	(12)	(5)

Pregled prema IFRS9 raspodjeli:

IR BP01 FVOCI:

31. prosinac 2022.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	-	(1)	(27)	(61)	-	(89)
EUR	(1)	(4)	(27)	(54)	-	(86)
USD	-	(3)	(1)	-	-	(4)
HRK	-	-	(1)	(4)	-	(5)
Ukupno	(1)	(8)	(56)	(119)	-	(185)

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.5 Rizik kamatne stope (nastavak)

38.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope (nastavak)

IR BP01 FVTPL

31. prosinac 2022.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	(1)	-	-	-	-	(1)
EUR	1	-	-	-	-	1
HRK	-	-	-	-	-	-
HRK	-	-	-	-	-	-
USD	-	-	-	-	-	-

Vrijednosti u 2022. godini su prikazane u apsolutnim vrijednostima. Odstupanja u redu „Ukupno“ moguća zbog zaokruživanja.

Limiti BP01 se prate kroz interni model UGRM korišten i za izračun VaR-a (razvijen od strane UniCredit Grupe).

Dodatno, pregled osjetljivosti neto kamatnog prihoda (NII sensitivity) koji predstavlja osjetljivost budžetiranog neto kamatnog prihoda na pomak kamatnih stopa.

Pregled rezultata sa 2021. i 2022. godinom:

31. prosinac 2022.		31. prosinac 2021.	
+100 BP	-25/-50/-75/-100 BP	+100 BP	-25/-50/-75/-100 BP
7,64%	(2,28%)	6,51%	(3,00%)

Također, pregled promjene ekonomske vrijednosti kapitala proizašla fluktoacijom kamatnih stopa za 2021. i 2022. godinu:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
EV osjetljivost (SOT)	(4,70%)	(4,10%)
EV osjetljivost +/-200 BP	(2,10%)	(1,80%)

38.5.2 Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tablici prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderirani prosjek za razdoblje izvještavanja za financijske instrumente:

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
	%	%
Gotovina i ekvivalenti gotovine	(0,27%)	(0,42%)
Obvezna pričuva kod CBBiH	(0,14%)	(0,14%)
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2,21%	1,94%
Zajmovi i potraživanja od banaka	(0,03%)	(0,62%)
Zajmovi i potraživanja od komitenata	4,13%	4,39%
Tekući računi i depoziti od drugih banaka	0,19%	0,74%
Tekući računi i depoziti komitenata	0,07%	0,22%
Uzeti kamatonosni zajmovi	1,10%	0,99%

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38.6 Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Banka je izložena operativnim rizicima u svim svojim aktivnostima, a kao posljedica te činjenice, kroz uspostavljenu organizacijsku strukturu, svakodnevno se nastoji djelovati na širenje kulture i svijesti o važnosti upravljanja operativnim rizicima.

Banka je, u cilju optimalnog upravljanja operativnim rizicima, uspostavile sustav za uočavanje, mjerenje, ocjenu i praćenje operativnog rizika, koristeći pritom pozitivna iskustva UniCredit Grupe koja se tiču standarda i principa definiranih od strane lokalnog regulatora, i Baselskog odbora, kao i vlastite spoznaje temeljene na višegodišnjem iskustvu i kontinuiranim unapređenjem rada na tom području.

Upravljanje operativnim rizicima distribuirano je kroz cjelokupnu hijerarhijsku strukturu Banke, i to kroz redovito, strateško, nadzorno i revizijsko upravljanje. Na taj način Banka ima poseban fokus na kontinuirano analiziranje i razvijanje načina za kontroliranje, ublažavanje i prijenos operativnog rizika na treće osobe, ili gdje je primjereno, njegovo prihvaćanje.

Banka sustavom primjerenih mjera nastoje umanjiti mogućnost pojave događaja operativnih rizika koji bi imali negativne implikacije po poslovanje Banke i Grupe odnosno umanjiti iste kada se pojave. U tom smislu, obzirom na njihov značaj i obuhvat, Banka je posebno osigurala adekvatno upravljanje:

- informacijskim sustavom i rizicima informacijskog sustava;
- rizicima koji proizlaze iz eksternalizacije;
- pravnim rizikom;
- kontinuitetom poslovanja;
- sustavom za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, te
- drugim relevantnim sustavima u Banci.

Unutar uspostavljenog sustava upravljanja operativnim rizikom, Banka koristi standardizirane postupke koji uključuju prikupljanje podataka o štetnim događajima, praćenje ključnih pokazatelja operativnog rizika, procjenu operativnog rizika prije uvođenja novih proizvoda, sustava i procedura ili prije poduzimanja novih poslovnih aktivnosti, procjene rizika informacijske i komunikacijske tehnologije, analiziranje scenarija, analizu i izvještavanje Odbora za nefinancijske rizike, Uprave i ostalog ključnog upravljačkog osoblja i nadležnih tijela o izloženosti Banke operativnom riziku, uključujući i izvještavanje o rezultatima upravljanja operativnim rizicima.

Banka donosi odluke o upravljanju operativnim rizicima kako strateški tako i u svim dnevnim procesima rada. Širenje svijesti o kulturi upravljanja operativnim rizicima se kontinuirano provodi edukacijom radnika te adekvatnim sustavom izvještavanja, a dodatno je podržano primjerenom i učinkovitom implementacijom elemenata upravljanja operativnim rizicima u specifičnim politikama, procesima i procedurama Banke.

Središnji elementi strategije upravljanja operativnim rizicima su koncept integriranog upravljanja rizicima i sinergije s poslovnim razvojem, te apetit za rizik. Fokusom na procjeni najznačajnijih rizika koji prijete ili bi mogli prijetiti rizičnom profilu Banke i identifikaciji relevantnih mjera njihovoj prevenciji/mitigaciji, ostvaren je jedan od bitnih koraka na putu ka uspješnoj provedbi poslovne strategije i ciljeva.

38.7 Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi Banke, koje proizlazi iz aktivnosti Banke, poslovnih veza Banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.

Banka je izložena reputacijskim rizicima u svim svojim aktivnostima, obzirom da reputacijski rizik predstavlja trenutni ili budući rizik koji prijete prihodima i kapitalu, a koji proizlazi iz nepovoljne predodžbe o imidžu Banke od strane klijenata, drugih ugovornih strana, dioničara/ulagača, regulatora ili zaposlenika (zainteresiranih dionika).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

38.7 Reputacijski rizik (nastavak)

Banka stoga prepoznaju iznimnu važnost preventivnih i mitigacijskih mjera upravljanja reputacijskim rizikom. U skladu sa standardima UniCredit Grupe, kao i vlastite spoznaje temeljene na višegodišnjem iskustvu i kontinuiranim unapređenjem rada na tom području, Banka u svom svakodnevnom poslovanju sistematično pristupaju strategiji, monitoringu te ocjenjivanju pojedinačnih slučajeva reputacijskog rizika, kao i kontinuiranoj edukaciji zaposlenika.

Sustav upravljanja reputacijskim rizikom obuhvaća alate i mehanizme za kontinuirano prepoznavanje, procjenu i praćenje stvarnih ili potencijalnih događaja reputacijskog rizika te izvještavanje visokog rukovodstva i nadležnih tijela o izloženosti Banke reputacijskom riziku.

Odgovornost za upravljanje reputacijskim rizikom distribuirana je kroz cjelokupnu hijerarhijsku strukturu Banke, a kontinuirano širenje svijesti o važnosti primjerenog upravljanja reputacijskim rizikom jedan je od glavnih stupova upravljanja.

39. ANALIZA PROMJENA U FINANCIRANJU TIJEKOM GODINE

Usklađivanje kretanja obveza prema novčanim tokovima koji proizlaze iz financijskih aktivnosti

2022.	Zajmovi	Obveze po najmu
Stanje na 1.1.	16.982	6.819
Plaćene obveze najma	-	(6.459)
Nove obveze najma	-	8.865
Primitci od kamata po zajmovima	21.514	-
Otplata kamata po zajmovima	(11.762)	-
Ukupne promjene u novčanom toku u financijskim aktivnostima	9.752	2.406
Obveze-povezane	-	-
Rashodi kamata	121	134
Plaćene kamate	(132)	(307)
Obračunata unaprijed plaćena naknada (MRS 18)	(344)	-
Ukupne obveze-povezane druge promjene	(355)	(173)
Stanje na 31.12.	26.379	9.052

2021.	Zajmovi	Obveze po najmu
Stanje na 1.1.	29.341	7.520
Plaćene obveze najma	-	(4.212)
Nove obveze najma	-	3.466
Primitci od kamata po zajmovima	-	-
Otplata kamata po zajmovima	(12.851)	-
Ukupne promjene u novčanom toku u financijskim aktivnostima	(12.851)	(746)
Obveze-povezane	-	-
Rashodi kamata	234	85
Plaćene kamate	(226)	(40)
Obračunata unaprijed plaćena naknada (MRS 18)	484	-
Ukupne obveze-povezane druge promjene	492	45
Stanje na 31.12.	16.982	6.819

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

40. UPRAVLJANJE KAPITALOM

U skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim aktima, Banka prati i na tromjesečnoj osnovi izvješćuje nadležne regulatorne institucije o kapitalu, ponderiranoj rizičnoj aktivni, te stopi adekvatnosti kapitala.

Banka kroz svoje upravljačko izvješćivanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Banka je tijekom 2022. godine udovoljila svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital te je u skladu s lokalnom regulativom prema Basel III metodologiji ostvarila stopu adekvatnosti kapitala od 18,68%.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjnjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od instrumenata kapitala priznatih kao dopunski kapital – plaćenih instrumenata kapitala, umanjnjenih za vlastite instrumente dopunskog kapitala.

Nadalje Agencija je u Sl. novinama Federacije BiH br 91/18 objavila Odluku o uvjetima za uključnje formiranih rezervi za kreditne gubitke u redovan osnovni kapital Banke.

Banka je tijekom 2022. godine prodala vlastite dionice

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti, Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje: rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenata, pozicijski, valutni, robni rizik, i operativni rizik.

Europska komisija (EK) je 1. listopada 2021. godine objavila provedbenu odluku kojom se potvrđuje ekvivalencija supervizorskog i regulatornog okvira u Bosni i Hercegovini u odnosu na Uredbu (EU) broj 575/2013 Evropskog parlamenta i vijeća o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (CRR) i Direktivu broj 2013/36/EU 2013 Evropskog parlamenta i Vijeća o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima (CRD). Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ekvivalencija u segmentima supervizije i regulatornog okvira za bankarski sustav ima širi značaj i dugoročne efekte na status Bosne i Hercegovine, procjene investicijskih rejtinga, pondere rizika za izračun kapitalnih zahtjeva za pokriće bankarskih rizika, nivoa kamatnih stopa, sigurnost ulaganja i dr.

Omjer adekvatnosti kapitala po Basel III metodologiji za 2022. godinu je značajno iznad propisanog limita od 12%. Tablica u nastavku prikazuje strukturu kapitala i kapitalne pokazatelje na dan 31. prosinca 2022. godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

40. UPRAVLJANJE KAPITALOM (NASTAVAK)

	31. prosinac 2022.	31. prosinac 2021.
Regulatorni kapital	629.969	669.899
Osnovni kapital	629.785	669.729
Redovni osnovni kapital	629.785	669.729
Izdani dionički kapital- obične dionice	119.011	119.011
Premije dionica	48.354	48.317
Akumulirana sveobuhvatna dobit	(35.560)	1.260
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	523.685	523.422
Odbitci od redovnog osnovnog kapitala		
nematerijalna imovina	(21.399)	(20.986)
vlastite dionice	-	(214)
odgođena porezna imovina	(4.306)	(1.081)
značajno ulaganje u kapital subjekta finansijskog sektora	-	-
Odbitci od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital	-	-
Ukupno redovni osnovni kapital	629.785	669.729
Dodatni osnovni kapital		
Osnovni kapital	629.785	669.729
Dopunski kapital	-	-
Izdani dionički kapital - prioritetne dionice	184	184
vlastite dionice	-	(14)
Opća umanjena vrijednosti za kreditni rizik	-	-
Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke	-	-
Odbitci od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital	-	-
Ukupni regulatorni kapital	629.969	669.899
Ukupna rizikom ponderirana aktiva (nerevidirano)	3.367.135	3.202.204
Stopa adekvatnosti kapitala	18,70%	20,91%

Banka je dužna osigurati i održavati stopu financijske poluge, kao dodatnu sigurnosnu i jednostavnu kapitalnu zaštitu, najmanje u iznosu od 6%.

Stopa financijske poluge Banke je omjer iznosa osnovnog kapitala i iznosa ukupne izloženosti Banke riziku na izvještajni datum, izražena kao postotak i sa 31. prosincem 2022. godine je znatno iznad navedenog minimuma i iznosi 9,21%.

41. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova bilješka daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite financijske imovine i financijskih obveza.

41.1 Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj nivou, iz razdoblja u razdoblje

Neke od financijske imovine i financijskih obveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove financijske imovine i financijskih obveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

31. prosinac 2022.	Fer vrijednost		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vidi Bilješku 18.)			
Kotirane vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini	32	-	-
Dužničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje ne kotiraju na burzi:			
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	-	194.018	-
Obveznice Vlade Republike Srpske	-	239.588	-
Obveznice Vlade Republike Hrvatske	92.406	-	-
Obveznice države Republike Poljske	64.433	-	-
Obveznice Vlade Rumunije	43.058	-	-
Obveznice države Republike Slovenije	46.221	-	-
Imovina	-	3	44
Obveze	-	28	-
	246.150	433.637	44

31. prosinac 2021.	Fer vrijednost		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vidi Bilješku 18.)			
Kotirane vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini	32	-	-
Dužničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje ne kotiraju na burzi:			
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	-	252.008	-
Obveznice Vlade Republike Srpske	-	199.203	-
Obveznice Vlade Republike Hrvatske	160.905	-	-
Obveznice države Republike Poljske	73.041	-	-
Obveznice Vlade Rumunije	55.995	-	-
Obveznice države Republike Slovenije	46.862	-	-
Imovina	-	-	19
Obveze	-	1	-
	336.835	451.212	19

Tehnike vrednovanja i ključni ulazni podaci

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Za vrijednosnice prikazane pod Razinom 1 tehnika vrednovanja fer vrijednosti je kotirana kupovna cijena na aktivnom tržištu.

Za vrijednosnice prikazane pod Razinom 1 primjenjuje se mark to market tehnika. Instrumenti kojima se ne trguje na aktivnim tržištima vrednuju se upotrebom modela koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neuočljivi. Obzirom na navedeno, ovisno o značaju ulaznih parametara koji su tržišno neuočljivi, dužničkim vrijednosnicama se dodjeljuje Razina 2 ili 3. Vrednovanje se provodi diskontiranjem budućih novčanih tokova.

Vrijednosni papiri sa 31.12.2022. imaju razine 1 i 2.

Forward ugovori u stranoj valuti

Tehnika vrednovanja za forward poslove prikazane pod Razinom 2 je diskontirani novčani tok. Budući novčani tokovi procjenjuju se na temelju budućih valutnih tečajeva (od vidljivih valutnih tečajeva na kraju izvještajnog razdoblja) i budućih stopa ugovora, diskontiranih po stopi koja odražava kreditni rizik od raznih strana.

Nije bilo prijenosa između Razine 1 i Razine 2 tijekom 2021. i 2022. godine.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

41. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

41.2 Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz razdoblja u razdoblje (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tablici, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi financijske imovine i financijskih obveza priznati u financijskim izvješćima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. prosinac 2022.		31. prosinac 2021.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Financijska imovina				
Zajmovi i potraživanja:				
Zajmovi i potraživanja od komitenata	3.453.577	3.349.624	3.208.643	3.230.256
Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	60.926	60.926		
Financijske obveze				
Financijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	5.516.710	5.396.296	5.294.440	5.218.371
- Zajmovi	26.379	25.803	16.982	16.738

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Financijska imovina				
Zajmovi i potraživanja:				
- Zajmovi i potraživanja od komitenata	-	1.654.807	1.694.817	3.349.624
- Vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	31.102	29.824	-	60.926
	31.102	1.684.631	1.694.817	3.410.550
Financijske obveze				
Financijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	-	-	5.396.296	5.396.296
- Zajmovi	-	-	25.803	25.803
	-	-	5.422.099	5.422.099

Banka pruža financijski najam opreme i vozila.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Financijska imovina				
Zajmovi i potraživanja:				
- Zajmovi i potraživanja od komitenata	-	1.034.965	2.195.291	3.230.256
	-	1.034.965	2.195.291	3.230.256
Financijske obveze				
Financijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	-	-	5.218.371	5.218.371
- Zajmovi	-	-	16.738	16.738
	-	-	5.235.109	5.235.109

Pretpostavke korištene kod procjene i mjerenja fer vrijednosti pojedinih financijskih instrumenata za 2022. godinu temelje se na zahtjevima MSFI 13, primjenjujući metodologiju razvijenu na nivou UniCredit Grupe.

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza uključene gore u kategorije za Nivo 2 i Nivo 3 utvrđene su prema opće prihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontiranih novčanih tokova, s diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana i koncept rizika neutralnog "Probability of Default" pristupa baziranog na tržišnim parametrima koji je uveden s ciljem utvrđivanja fair vrijednosti ograničavajući ovisnost o internim parametrima. Navedeni pristup nema utjecaja na metodologiju procjene ali ima na kreditne parametre kalkulacije. Parametri koji su uključeni u izračun su tržišna premija i korelacija povrata aktive i tržišta.

Za potrebe razvrstavanja instrumenata u hijerarhije fer vrijednosti (Nivo 2 ili Nivo 3), uspostavljena je granična vrijednost limita/materijalnosti razlike između bezrizične fer vrijednosti i ukupne fer vrijednosti. Ako je utvrđena razlika jednaka ili veća od 5% instrument se svrstava u Nivo 3. Shodno navedenom ako se ukupna fer vrijednost i ne razlikuje značajno od nerizične fer vrijednosti (manje od 5%), instrument se svrstava u Nivo 2.

U tablici su prikazani izračuni fer vrijednosti za prihodujuće zajmove i depozite od komitenata s fiksnom i varijabilnom kamatnom stopom.

Fer vrijednost neprihodujućih zajmova komitentima se izjednačava s knjigovodstvenim vrijednostima.

41.3 Usuglašavanje mjerenja fer vrijednosti Nivoa 3

Za vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu, fer vrijednost se ne može pouzdano izmjeriti. Iste se vrednuju po trošku stjecanja i nemaju materijalan utjecaj na financijska izvješća Banke.

42. ODOBRAVANJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Financijska izvješća na stranicama 34. do 139. su odobrena od strane Uprave dana 16. veljače 2023. godine za podnošenje Nadzornom odboru:

 Predsjednica Uprave Amina Mahmutović		 Član Uprave za Upravljanje financijama Matteo Consalvi
--	---	---

Adrese i telefoni

UPRAVA

Adresa	Kardinala Stepinca b.b. Mostar
Telefon	00387 (0) 36 312 112
Fax	00387 (0) 36 356 227

CENTRALA	00387 (0) 36 312 112 00387 (0) 36 312 116
----------	--

MALOPRODAJA	00387 (0) 36 312 112
-------------	----------------------

KORPORATIVNO I INVESTICIJSKO BANKARSTVO	00387 (0) 33 491 708
--	----------------------

UPRAVLJANJE RIZICIMA	00387 (0) 36 312 112
----------------------	----------------------

UPRAVLJANJE FINANCIJAMA	00387 (0) 36 312 112
-------------------------	----------------------

PODRŠKA BANKARSKOM POSLOVANJU	00387 (0) 36 312 112
-------------------------------	----------------------

Dodatak B

Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2022. godine

Poslovnica/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon	Telefon web
REGIJA MOSTAR					
Poslovnica 1 u Mostaru (Mepas)	Križanje ulica Kardinala Stepinca i ulice Kneza Višeslava	Mostar (Mepas mall)	88000	036/356-277	036/356-545
Poslovnica 2 u Mostaru - Mostarka	Dubrovačka 4	Mostar (Mostarka)	88000	036/325-702	036/323-424
Poslovnica 3 u Mostaru - Revija	Mostarskog bataljona 4	Mostar (Revija)	88000	036/501-412	036/501-418
Poslovnica 5 u Mostaru (Rondo)	Kralja Petra Krešimira IV B2	Mostar (Rondo)	88000	036/333-902	036/333-902
Poslovnica u Čapljini	Gojka Šuška bb	Čapljina	88300	036/810-712	036/810-710
Poslovnica u Stocu	Hrvatskih branitelja bb	Stolac	88360	036/858-444	036/853-306
Poslovnica u Neumu	Dr. Franje Tuđmana bb	Neum	88390	036/880-149	036/880-149
Poslovnica u Čitluku	Broćanski trg 1	Čitluk	88260	036/640-439	036/640-435
Poslovnica u Konjicu	Trg Državnosti Alije Izetbegovića bb	Konjic	88400	036/712-430	036/712-438
REGIJA ZAPADNA HERCEGOVINA					
Poslovnica u Grudama	Dr. Franje Tuđmana br. 124	Grude	88340	039/660-123	039/660-746
Poslovnica 1 u Širokom Brijegu	Fra Didaka Buntića 13	Široki Brijeg	88220	039/702-532	039/705-546
Poslovnica u Ljubuškom	Ulica IV. Brigade HVO Stjepana Radića br.63	Ljubuški	88320	039/831-340	039/835-933;
Poslovnica u Livnu	Kralja Tvrtka bb	Livno	80101	034/208-222	034/208-220
Poslovnica u Tomislavgradu	Brigade Kralja Tomislava bb	Tomislavgrad	80240	034/356-201	034/356-209
Poslovnica u Posušju	Fra Grge Martića 28	Posušje	88240	039/685-415	039/685-157
REGIJA SREDIŠNJA BOSNA					
Poslovnica u Vitezu	Petra Krešimira IV	Vitez	72250	030/718-744	030/718-744
Poslovnica u Uskoplju	Bana Jelačića bb	Uskoplje	70240	030/496-596	030/494-181
Poslovnica u Donjem Vakufu	770 Slavne Brdske brigade 23	Donji Vakuf	70220	030/259-661	030/259-660
Poslovnica u Novom Travniku	Kralja Tvrtka bb	Novi Travnik	72290	030/795-500	030/795-500
Poslovnica u Fojnici	Mehmeda Spahe 18	Fojnica	71270	030/547-022	030/547-022
Poslovnica 1 u Travniku	Bosanska 56	Travnik	72270	030/547-017	030/547-012
Poslovnica u Jajcu	Maršala Tita bb	Jajce	70101	030/654-564	030/654-562
Poslovnica u Rami	Kralja Tomislava bb	Rama	88440	036/770-919	036/771-990
Poslovnica u Bugojnu	Zlatnih ljiljana 16	Bugojno	70230	030/259-577	030/259-576
Poslovnica u Kiseljaku	Josipa Bana Jelačića bb	Kiseljak	71250	030/877-122	030/877-122
REGIJA ZENICA					
Poslovnica u Žepču	Stjepana Tomaševića bb	Žepče	72230	032/887-903	032/887-903
Poslovnica 1 u Visokom	Branilaca 20a	Visoko	71300	032/730-057	032/730-061
Poslovnica u Zenici	Školska bb	Zenica	72000	032/449-340	032/449-340
Poslovnica 1 u Zenici	Londža 81	Zenica	72000	032/202-623	032/202-620
Poslovnica u Kakanju	Alije Izetbegovića bb	Kakanj	72240	032/557-212	032/557-211
Poslovnica u Tešnju	Braće Pobrić bb	Tešanj	74260	032/665-197	032/665-197
Poslovnica u Jelahu	Mustafe Čemana 7	Jelah	74264	032/667-892	032/667-892
Poslovnica u Brezi	Alije Izetbegovića 80	Breza	71370	032/786-014	032/786-012
Poslovnica u Zavidovićima	Pinkasa Bandta bb	Zavidovići	72220	032/869-200	032/869-200
Poslovnica u Varešu	Zvijezda 63	Vareš	71330	032/848-032	032/848-031
Poslovnica u Olovu	Branilaca 17	Olovo	71340	032/829-530	032/829-530
Poslovnica u Maglaju	Aleja ljiljana bb	Maglaj	74250	032/609-811	032/609-810

Dodatak B

Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2022. godine

Poslovnica/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon	Telefon web
REGIJA BIHAĆ					
Poslovnica u Bihaću	Ulica V. Korpusa bb	Bihać	77000	037 229-280	037/229-970
Poslovnica 1 u Bihaću	Bosanska bb	Bihać	77000	037/229-975	037/229-270
Poslovnica u Velikoj Kladuši	Maršala Tita 23	Velika Kladuša	77230	037/776-606	037/776-600
Poslovnica 1 u Cazinu	Cazinskih brigada bb	Cazin	77220	037/515-024	037/515-021
Poslovnica u Bosanskoj Krupi	511. Slavne brdske brigade bb	Bosanska Krupa	77240	037/476-880	037/476-880
Poslovnica 1 u Sanskom Mostu	Trg oslobodilaca bb	Sanski Most	79260	037/688-547	037/688-543
REGIJA SARAJEVO					
Poslovnica 1 u Sarajevu	Maršala Tita 48	Sarajevo	71000	033/253-383	033/253-372
Poslovnica 4 u Sarajevu	Alipašina 45a	Sarajevo (Ciglane)	71000	033/560-790	033/560-795
Poslovnica 12 u Sarajevu	Zelenih beretki 24	Sarajevo	71000	033/491-636	033/491-600
Poslovnica 13 u Sarajevu	Branilaca Sarajeva 53	Sarajevo	71000	033/491-997	033/491-931
Poslovnica 16 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 4	Sarajevo (hotel Holiday)	71000	033/252-288	033/491-754
Poslovnica 7 u Sarajevu	Trg međunarodnog prijateljstva 14	Sarajevo	71000	033/776-130	033/776-134
Poslovnica 17 u Sarajevu	Džemala Bijedića b.b. (PC Capital Tower)	Sarajevo (OTOKA)	71000	033/721-815	033/721-800
Poslovnica 18 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 74	Sarajevo	71000	033/727-022	033/727-021
Poslovnica 19 u Sarajevu	Mustafe Kamerića 5	Sarajevo (Dobrinja)	71000	033/775-851	033/775-851
Poslovnica u Vogošći	Igmanska 60	Vogošća	71320	033/476-361	033/476-360
Poslovnica na Ilidži	Mala Aleja 10	Ilidža	71210	033/627-937	033/776-157
Poslovnica u Hadžićima	Hadželi 177	Hadžići	71240	033/475-396	033/475-390
REGIJA TUZLA					
Poslovnica 1 u Tuzli	Džafer Mahala 53-55	Tuzla	75000	035/259-059	035/259-037
Poslovnica 2 u Tuzli	Armije BiH 3	Tuzla	75000	035/306-478	035/306-472
Poslovnica u Gradačcu	Ulica šehida 1	Gradačac	76250	035/822-500	035/822-500
Poslovnica u Lukavcu	Kulina Bana 2	Lukavac	75300	035/551-331	035/551-331
Poslovnica u Gračanici	22 Divizije bb	Gračanica	75320	035/701-471	035/701-470
Poslovnica u Srebreniku	Bosanskih Branilaca bb	Srebrenik	75350	035/646-093	035/646-093
Poslovnica u Živinicama	Ulica Oslobođenja bb	Živinice	75270	035/743-143	035/743-143
Poslovnica u Kalesiji	Trg šehida bb	Kalesija	75260	035/610-111	035/610-110
REGIJA POSAVINA					
Poslovnica u Orašju	Treća ulica broj 47	Orašje	76270	031/716-713	031/716-713
Poslovnica u Odžaku	Titova 17	Odžak	76290	031/762-437	031/762-437
Poslovnica u Brčkom	Bosne srebrene 7b	Brčko	76120	049/233-760	049/233-760
REGIJA BANJA LUKA					
Poslovnica u Banja Luci	I Krajiškog korpusa br.39	Banja Luka	78000	051/348-063	051/348-063
Poslovnica u Prijedoru	Zanatska bb	Prijedor	79101	051/348-063	051/348-063
Poslovnica u Doboju	Kralja Dragutina 2a	Doboj	74000	053/209-402	053/209-401
Poslovnica u Bijeljini	Majora Dragutina Gavrilovića 2 - ulaz s ulice Svetog Save	Bijeljina	76300	055/225-090	055/225-080

Osnažujemo | UniCredit
razvoj zajednice.

www.unicredit.ba